

rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje

izhaja od leta 1953

št. 5/maj 2013

Z ELEM-om o prihodnjih projektih/stran 4

100 metrov jaška NOP II/stran 6

Naši reševalci na mednarodni vaji v Avstriji/stran 8

Kdo je (bil) iz pravega testa/stran 34

Vsebina

stran 3

Novim ciljem naproti

stran 4

Z ELEM-om o prihodnjih projektih

stran 6

100 metrov jaška NOP II

stran 8

Naši reševalci na mednarodni vaji v Avstriji

stran 9

Uspešna vaja naših gasilcev

stran 10

Smo dovolj usposobljeni za nudenje prve pomoči?

stran 13

Razvojno-raziskovalni projekti PV

stran 16

Delovanje sindikata v času krize

stran 18

Na obisku: Silvo Oštir

stran 25

AquaVallis tudi letos na EKO konferenci

stran 26

Delovnim oblačilom sledimo z radiofrekvenčno identifikacijo

stran 28

Jamomerstvo na Premogovniku Velenje

stran 30

Pridih domačnosti

stran 34

Kdo je (bil) iz pravega testa

stran 37

V Karbonu zbrali več kot 2.500 kg OEEO opreme

stran 38

Spregled ali ogled življenja in pozitivnosti – izbira je vaša

stran 43

Vulkan energije

stran 44

Branje je zakon

stran 45

Kotiček za jezik

stran 46

Urjenje spomina

stran 48

Obamova zahvala Jožetu

Svetini

stran 50

Ko se zgodi

stran 54

Brez vandalizma je lepše – zaustavimo ga!

rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje

IZDAJATELJ

Premogovnik Velenje
maj 2013, številka 5

UREDNIŠTVO

Glavni in odgovorni urednik:
Slobodan Mrkonjić
Oblikovanje: Ivo Hans Avberšek
Novinarka: Dragica Marinšek
Naslov: Uredništvo Rudarja,
Partizanska 78, 3320 Velenje,
tel. 03/899-6171, faks 03/586-9131,
el. pošta: slobodan.mrkonjic@rlv.si

UREDNIŠKI ODBOR

Tadeja Jegrišnik, predsednica,
Slobodan Mrkonjić, glavni in
odgovorni urednik,
Ivo Hans Avberšek, oblikovalec,
Dragica Marinšek, novinarka,
Metka Marić, SZOJ, mag. Saša
Sevčnikar, marketing, Pavel
Skornšek, Proizvodnja, Bojan
Brcar, Svet delavcev, Ferdinand
Žerak, Sindikat PV, Niko Filipović,
Svet delavcev HTZ, mag. Suzana
Koželjnik, HTZ Velenje, Ivan
Pečovnik, RGP, Srečko Gračner, PV
Invest, Suzana Puc, GOST, Diana
Janežič, PV Zimzelen

OBLIKOVANJE

Ivo Hans Avberšek,
Studio HTZ, HTZ Velenje,
el. pošta: hans@rlv.si

TRŽENJE OGLASOV

Premogovnik Velenje, d. d.,
kontakt: mag. Saša Sevčnikar,
el. pošta: sasa.sevcnikar@rlv.si,
tel.: 03/899-6396,
GSM: 031 340-877

TISK

Studio HTZ, HTZ Velenje,
I. P., d. o. o.

NAKLADA

4000 izvodov
Mesečnik Rudar prejema
zaposleni v Skupini Premogovnik
Velenje in člani Kluba upokojencev
Premogovnik Velenje brezplačno.
Poštnina plačana pri pošti 3320.
Za vsebino oglasa odgovarja
plačnik oglasa.

NASLOVNICA:

Šopek za knape
foto: Hans

Novim ciljem naproti

Za družbo HTZ Velenje je bilo leto 2012 eno od uspešnejših v vsem njenem delovanju, tako z vidika poslovne učinkovitosti kot tudi z vidika prilagoditve družbe novi invalidski zakonodaji.

Prioritetno smo v letu 2012 reorganizirali družbo in poslovali tako, kot določa novi Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – s tem in z zagotavljanjem 50-odstotnega deleža invalidov med zaposlenimi smo ohranili status invalidskega podjetja. Zaradi spreminjene zakonodaje smo prejeli za dva milijona evrov manj državnih pomoči, kar je zahtevalo od zaposlenih dodatno angažiranje za ohranitev pozitivnega rezultata tudi brez teh sredstev. Kot pomembne aktivnosti v letu 2012 bi izpostavil naslednje:

- prevzeli smo fizično in tehnično varovanje gradbišča bloka 6 v TEŠ;
- pridobili smo licenco za prevoz in varovanje denarja in drugih vrednostnih pošilk;
- podpisali smo pogodbo za glavnega izvajalca del (za nadaljevanje gradnje) Poslovno-stanovanjskega objekta Gorica v Velenju;
- postavili smo 19 omrežnih sončnih elektrarn (skupna moč 2.906 kWp);
- odprli smo novo linijo za prašno lakiranje lahkih kovinskih izdelkov;
- uspešno smo obnovili korčasti depoijski bager PB20 za TEŠ;
- pridobili smo mednarodni certifikat po shemi IECEx za popravila, obnove in remont elektro Ex-opreme;
- na modni reviji za poslovne partnerje smo predstavili novosti blagovne znamke MÓDEO;
- potekale so aktivnosti za podpis pogodb za izvedbo del na projektu TEŠ 6;
- ostale aktivnosti: objekt Monema, hlev Ročnik v Zavodnjah, trgovski centri, dvorec Jelen Kranj, povečanje števila kvotnih pogodb, rast prodaje na programu AquaVallis ...

V letu 2012 smo ustvarili več kot 57 mio skupnih prihodkov. Čisti prihodki od prodaje so znašali 47,5 mio EUR; od tega prihodki od PV 25,1 mio EUR in eksterni prihodki 22,4 mio EUR. Pomembno je poudariti, da je bila eksterna realizacija prav v letu 2012 najvišja. Nominalno pomeni 10,8 mio EUR oz. 93 % več kot v letu 2011 in 8,5 mio EUR oz. 50 % več, kot smo načrtovali.

Eksterna realizacija je bila dosežena s prodajo storitev in proizvodov na tehničnem področju, razvojno-prodajnem področju in tudi na rudarskih programih. Prihodki vseh enot so enako pomembni,

pa vendar bi izpostavil PC ESTO in PC OVE, kjer je bila rast prihodkov najvišja. PC ESTO je ustvaril 14,3 mio EUR in PC OVE 4,5 mio EUR s posli, kjer smo bili vključeni kot izvajalci na večjih zahtevnih projektih v Sloveniji.

Zelo pomembno je poudariti, da so v lanskem letu vsi programi na eksternem trgu dosegli pozitiven rezultat, kar je bil tudi eden od razlogov, da je družba poslovno leto 2012 zaključila z dobičkom. Pri izdelavi poslovnega načrta 2013 smo se soočali s kar nekaj dilemami.

Pri prihodkih od Premogovnika izhajamo iz cilja, da PV še naprej ostane najpomembnejši poslovni partner. Dodatno želimo povečevati prihodke od PV še s pridobitvijo poslov, ki so jih zanj izvajali zunanji poslovni partnerji.

Po drugi strani smo bili postavljeni pred dilemo, kako načrtovati realno višino eksternih prihodkov, tudi glede na trenutno gospodarsko stanje v Sloveniji, saj ima lahko odstopanje od načrtovane višine velik vpliv na poslovni rezultat družbe.

Tako za leto 2013 načrtujemo 23 mio EUR prihodkov od PV in 23,2 mio EUR eksternih prihodkov. Ta podatek nam pove, da bomo 50 % delež prihodkov ustvarili s prihodki od PV ter 50 % delež z eksternimi prihodki. Ob ustanovitvi družbe leta 2000 je bil ta delež v razmerju 91 % prihodkov od PV in le 9 % eksternih prihodkov.

Za doseganje rezultatov potekajo aktivnosti na vseh enotah družbe. Enote tehničnega področja intenzivno izvajajo dva projekta za TEŠ:

- izvedbo tehnoloških povezav nadomestnega bloka 6; dobavo in storitve, ki se nanašajo na izvedbo zunanjih in notranjih cevovodnih povezav ter energetski most;
- dobavo in montažo jeklenih konstrukcij in prvo fazo tehnologije transporta premoga nadomestnega bloka 6 v TEŠ.

Na PC ESTO nadaljujejo nekaj projektov iz lanskega leta, to so Poslovno-stanovanjski objekt Gorica v Velenju, EKO srebrna hiša v Ljubljani, projekt Monema in Energetska sanacija objektov Šolskega centra Velenje. V letu 2013 pa so podpisani posli za energetska sanacija bloka Simona Blatnika Velenje, gradnjo gospodarskega objekta za vzrejo rib Ribogojnica Šmarje pri Jelšah, izvedbo gradbenih in obrtniških del na poslovno-stanovanjskem objektu v Braslovčah in gradnjo tovarnega vhoda PV.

PC OVE si je postavil ambiciozen načrt, vendar bo njegova realizacija zelo

zahtevna. Zaradi znižane odkupne cene energije iz fotovoltaike in dviga cen fotonapetostnih modulov se je doba vračanja naložbe podaljšala s približno 8 let na 12 do 14 let. Zaradi tako dolge dobe vračanja je postala naložba v sončne elektrarne v Sloveniji povsem nezanemljiva. Ker država verjetno ne bo zvišala podpore za proizvedeno električno energijo, pričakujemo, da bo trg fotovoltaike v Sloveniji stagniral, vse dokler se ne sprejme odločitve glede antidampinga in (ali) se ne zvišajo cene električne energije, ki so zaradi trenutne recesije v EU-območju zelo nizke. Kot rešitev za nastalo stanje iščemo nove priložnosti na trgih v tujini, predvsem na Hrvaškem, Madžarskem, v Srbiji in tudi v Avstriji.

Program AquaVallis na razvojno-prodajnem področju bo usmerjen k pridobivanju novih najemnikov aparatov za vodo, s čimer bo zagotavljal stalne prihodke programa. Priložnost vidimo tudi v naložbenih projektih vaških skupnosti. Ti so v veliki meri sofinancirani s strani različnih ministrstev in so se že v preteklosti izkazali kot možnost za pridobivanje novih poslov.

Ne nazadnje potekajo aktivnosti tudi na eksternih rudarskih programih za prodajo, vezano na neposredne, stalne strateške kupce, predvsem iz panoge rudarstva iz EP BiH in EP Srbije ter Makedonije. Kljub poglobljeni finančni in gospodarski krizi moramo slediti ciljem, ki smo si jih postavili. Izkoristiti moramo prednosti in priložnosti, ki jih družba HTZ Velenje nedvomno ima, ter tako doseči dobre poslovne rezultate.

Dejan Radovanović,
direktor HTZ Velenje

Gostje iz Makedonije so si na tridnevnem obisku ogledali jamo Premogovnika Velenje, delovišče novega izvoznega jaška NOP II in pridobivalni prostor ter obiskali Termoelektrarno Šoštanj. (foto: Hans)

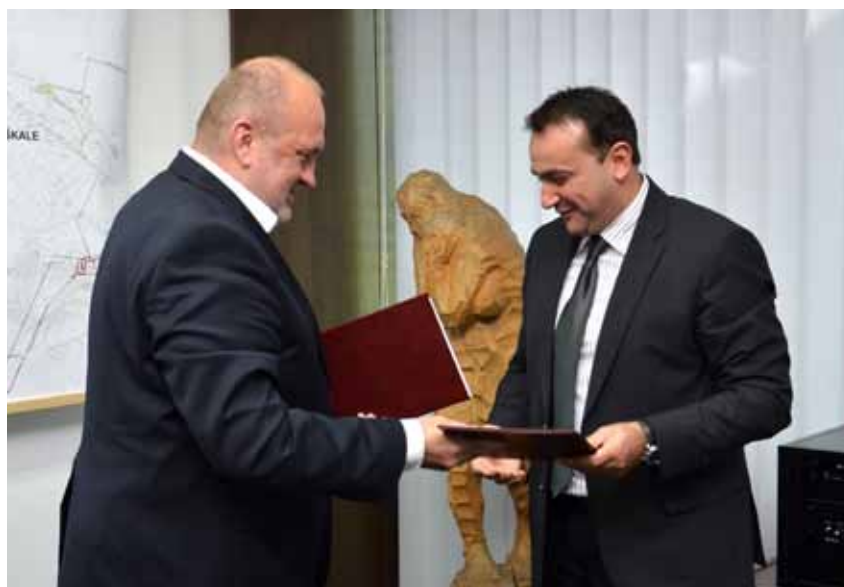
Z ELEM-om o prihodnjih projektih

Premogovnik Velenje nadaljuje svoj prodor na trge JV regije, v kateri je po uspešnem projektu Mramor v Tuzli v Bosni in Hercegovini vzpostavil dobre poslovne odnose tudi na makedonskem energetske trgu. Obiskali so nas generalni direktor Elektrogospodarstva Makedonije (ELEM) Dejan Boškovski s sodelavci in Zoran Panov, dekan Fakultete za rudarstvo in geotehnologijo iz Štipa.

Gostje iz Makedonije so si na tridnevnem obisku ogledali jamo Premogovnika Velenje, delovišče novega izvoznega jaška NOP II in pridobivalni prostor ter obiskali Termoelektrarno Šoštanj. Že marca letos so v Skopju ob uspešno zaključeni revizijski razpravi za odpiranje popolnoma novega premogovnika Mariovo s **predsednikom Uprave Premogovnika Velenje dr. Milanom Medvedom** potekali pogovori o organiziranem šolanju za makedonske inženirje.

Podpisali dogovor o izobraževanju in usposabljanju

V sredo, 22. maja 2013, so v sejni sobi podpisali dogovor o sodelovanju na področju izobraževanja in

Predsednik Uprave PV dr. Milan Medved in generalni direktor makedonske družbe ELEM Dejan Boškovski sta podpisala dogovor o sodelovanju na področju izobraževanja in usposabljanja. (foto: Mrki)

Nad organiziranostjo, varnostjo in tehnologijo Premogovnika Velenje so bili gostje navdušeni. (foto: Mrki)

usposabljanja, s katerim ELEM izraža interes, da Premogovnik Velenje izobrazí in usposobi ustrezno število strokovnega kadra, to je bodočih delavcev s področja rudarstva, elektro- in strojnega področja za potrebe podzemnega pridobivanja premoga. Že spomladi so v Makedoniji po uspešni revizijski razpravi potekali pogovori med predstavniki Premogovnika Velenje in ELEM-a o možnostih nadaljnjega sodelovanja – predvsem o možnostih projektiranja še enega makedonskega rudnika Živojno. Spomnimo naj, da je bil rudarski projekt projektiranja in izdelave projektne dokumentacije za odpiranje popolnoma novega premogovnika Mariovo blizu Prilepa v Makedoniji, v vrednosti skoraj 800.000 evrov, ki ga je Premogovnik Velenje pridobil na začetku leta 2011 na javnem razpisu ELEM-a, na revizijski razpravi marca letos v Makedoniji uspešno sklenjen, zaradi česar si nadaljnjega sodelovanja s Premogovnikom Velenje ELEM želi tudi pri prihodnjih projektih.

Odpirajo se možnosti širšega sodelovanja

»Makedonija razpolaga z več kot milijardo ton zalog energetskega premoga. V Premogovniku Velenje pa imamo znanje, izkušnje, najsodobnejšo opremo in lasten know-how. S tem se nam v Makedoniji odpirajo nove možnosti sodelovanja, tako na področju projektiranja kot tudi na področju izobraževanja in izdelave jamskih prostorov. S predstavniki ELEM-a smo se že v Make-

doniji dogovorili, da v zelo kratkem času pri nas v Velenju organiziramo šolanje za njihove inženirje in s tem namenom, da podpišemo pismo o nameri, so nas gostje obiskali,« je povedal **predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved**, ki je gostom predstavil delovanje Premogovnika, razvojne projekte, ki so financirani iz evropskih skladov, in načrte za prihodnost. »Z odličnimi referencami in že uspešno zaključenim projektom v Makedoniji se Premogovniku Velenje ponujajo možnosti širšega sodelovanja na makedonskem trgu – tudi z drugimi storitvami podjetij v Skupini PV.« Gostje so se sestali tudi z **direktorjem HTZ Velenje Dejanom Radovanovićem**, ki jim je predstavil razvojno-prodajne programe naše hčerinske družbe.

Želja po sodelovanju je na obeh straneh

Dejan Boškovski, generalni direktor ELEM-a, ki je Premogovnik Velenje obiskal prvič, je ob prihodu iz jame dejal: »Sem izredno navdušen nad Premogovnikom Velenje in pozitivno presenečen tudi nad ogledom jame. S Premogovnikom Velenje imamo zelo dobre odnose, saj smo do sedaj zelo dobro sodelovali.« Povedal je še, da je namen obiska še dodatno utrjevanje že tako odličnih poslovnih odnosov med Premogovnikom in ELEM-om: »Zelo zadovoljni smo s projekti, ki ste jih za nas že izvedli, zato upamo, da bomo dobro poslovno sodelovali tudi v prihodnje.«

Dimitar Tanurkov, direktor proizvodnje v ELEM-u, je Velenje že obiskal, vendar si je takrat ogledal samo Termoelektrarno Šoštanj. Povedal je, da je Premogovnik Velenje zelo dobro organiziran rudnik. »Za varnost je poskrbljeno na vsakem koraku – predpisi za varno delo so na zelo visokem nivoju. Rudarstvo me je zelo impresioniralo. Z vami že sodelujemo pri podzemnih izkopih v Marievu, sedaj pa smo spoznali, da so vaši zaposleni zelo usposobljeni in da imate odlično razvit lasten know-how. Ravno zato smo za sodelovanje izbrali vaše podjetje. Podpisali bomo sporazum o dolgoročnejšem sodelovanju, ker se moramo tudi v ELEMU pripraviti na takšna dela,« je povedal in dodal: »Zaposleni so gotovo zelo ponosni, da delajo v vašem podjetju. Rudarjem bi ob tem rad zaželel predvsem sreče in zdravja.«

Makedonski trg je za Premogovnik Velenje zelo zanimiv, saj pospešeno investirajo v modernizacijo pridobivanja premoga, ki bo eden ključnih energentov tudi v prihodnjih desetletjih. Makedonija razpolaga z več kot milijardo ton zalog energetskega premoga, kar predstavlja hkrati tudi njeno konkurenčno prednost. Ker imajo v Premogovniku Velenje vso potrebno znanje, so lani ustanovili tudi podružnico v Makedoniji, s katero so vselej v stiku z dogajanjem na tem trgu. Redno spremljajo mednarodne razpise oziroma tenderje in se nanje tudi prijavljajo.

mag. Saša Sevcnikar

100 metrov jaška NOP II

Hčerinski družbi Premogovnika Velenje, podjetju RGP, je bila zaupana gradnja izvažalnega jaška NOP II, ki spada med najzahtevnejše objekte, ki se trenutno gradijo v Sloveniji in Evropi. Globina končanega jaška bo znašala 505 metrov in bo s svojimi merami eden največjih tovrstnih objektov v bližnji okolici.

Pogled skozi jašek navzgor med vožnjo do globine stotih metrov (foto: Hans)

Dosegli globino 100 metrov

Pri gradnji jaška smo v začetku letošnjega maja premagali najzahtevnejši odsek globine stotih metrov, saj je bila geološka struktura hribine zelo neugodna. Prečkali smo tri vodonosne plasti, ki so povzročale velike težave pri izdelavi jaška. S podporo strokovnih služb Premogovnika Velenje in z lastnim znanjem družbe RGP smo vse težave uspešno premagali in tako izdelali prvih sto metrov jaška. V tehnološkem procesu gradnje jaška NOP II je sodelovalo več kot štirideset rudarjev, tehnično vodstvo podjetja RGP, nadzorno-tehnično osebje PV, strokovne službe PV ter strojni in elektro vzdrževalci Premogovnika Velenje. Skupaj je zaposlenih okoli šestdeset ljudi, ki stalno operativno delajo na področju jaška NOP II.

Globimo po klasični rudarski metodi

Globljenje jaška poteka po klasični rudarski metodi od zgoraj navzdol. Za ta namen uporabljamo izkopni stroj Deilmann Haniel EQ200, s katerim izkopavamo hribino in jo nakladamo v izvažalno posodo. Za en meter globine jaška moramo izkopati in naložiti sto kubičnih metrov razsute hribine. V metrski odsek kot primarno podgradnjo vgradimo dva kompleta jeklenega ločnega podporja, dvojno armaturno mrežo in okoli dvajset ton suhe betonske mešanice v obliki torkreta. Izdelava jaška poteka v ciklikih, in sicer izkop in primarna podgradnja do globine dvajset metrov, izdelava pete vsakih dvajset metrov, nato še izdelava končne podgradnje v obliki armiranega betona po obodu v dolžini dvajset metrov. Za nemoten in varen vstop in izstop mo-

štva iz jaška moramo sproti izdelovati tudi pohodni oddelek, ki bo služil svojemu namenu tudi med rednim obratovanjem jaška NOP II.

Redno črpanje vode

V sklopu izvajanja izkopnih del je potrebno redno črpanje vode iz jaška na površino. Zato uporabljamo posebne visokotlačne potopne črpalke, ki so nameščene na pohodnih podestih vsakih petdeset metrov.

Vsa dela so plod lastnega znanja

Celotna izvedba izkopa in gradnje jaška NOP II, vključno s projektiranjem in izdelavo izvoznega postrojenja, je plod domačega znanja, tudi vsa oprema izvoza jaška NOP II med gradnjo je delo domačih strokovnjakov. Pri vsej tej opreми smo morali kupiti v tujini samo dva izvozna stroja OLKO in jeklene vrvi.

Delo v območju prehoda skozi vodonosnik

Način izvajanja podpornih ukrepov v primarni podgradnji na globini sto metrov

Dobra referenca za RGP

RGP, kot glavni izvajalec pri izdelavi jaška NOP II, bo s svojim znanjem in s pomočjo strokovnih služb Premogovnika Velenje pridobil dobre reference za izdelavo tako zahtevnih objektov, kot je izdelava jaška NOP II. Kljub rahlemu zaostanku za terminskim planom, ki je posledica težjega napredovanja skozi različne zahtevne geološke plasti v prvih stotih metrih, se bo RGP kot glavni izvajalec trudil, da bo jašek izdelan v dogovorjenem terminskem planu. Ob tej priložnosti bi se zahvalil vsem, ki sodelujejo pri izdelavi jaška NOP II.

Miha Britovšek, skupinovodja na delovišču jaška NOP II

Kot skupinovodja sem pri izdelavi jaška NOP II prisoten že skoraj od samega začetka izvajanja del – tako v

prvi fazi pri pripravljalnih delih kot tudi zdaj v drugi fazi pri globljenju jaška. Delo, ki smo ga opravili do zdaj, je zahtevalo in še vedno zahteva veliko odgovornost, natančnost, doslednost in v prvi vrsti varnost. Skupinsko delo pri izdelavi jaška je izjemnega pomena, zato bi izpostavil predvsem svoje zelo pridne in zanesljive sodelavce, s katerimi smo že izvedli precej zahtevnih del pri vdorih mulja, zruških, med poplavami ... Izdelava jaška NOP II zahteva veliko različnih aktivnosti, ki jih moramo izvesti, da napredujemo za en meter v globino. Prepričan sem, da nam bo s takšno ekipo to uspevalo tudi v prihodnje.

Na začetku izvedbe projekta, ko smo montirali opremo za globljenje jaška, sem večkrat premišljeval o tem, kako komaj čakam začetek globljenja jaška. Potem ko smo le začeli težko pričakovano globljenje, sem komaj čakal, da pridemo do globine sto metrov. Zdaj smo tam. To so mejniki, ki ti dajo pomembno motiviranost, voljo in še marsikaj več za napredovanje pri delu. Izdelava jaškov je eno najzahtevnejših del tako v gradbeništvu kot v rudarstvu. Jašek NOP II je eden izmed zelo redkih projektov, ki se izvajajo tako v Evropi kot tudi drugje po svetu, zato sem ponosen, da sem lahko del tega projekta.

Srečko Lednik, tehnični vodja

Pri izdelavi jaška NOP II smo izvedli dela v dolžini sto metrov, ki so zahtevala veliko angažiranost celotne ekipe, saj je bil ta odsek glede na geološko sestavo tal najtežji oziroma najzahtevnejši. V nadaljevanju izdelave jaška nas čaka še štiristo pet metrov globljenja v geološko malo manj zahtevni hribini. Prav tako je treba povedati, da nas čaka še gradnja drugih, priključnih objektov na dnu jaška, ki bodo prav tako zelo zahtevni. Trudili se bomo, da vsa dela izvedemo po načrtanem terminskem planu, varno in da na koncu zaključimo projekt tako, kot si ga vsak izvajalec želi, brez nezdod.

Srečko Lednik

Opomba: Tehnične podatke o novem izvoznem jašku NOP II smo predstavili že v prejšnjih številkih našega RUDARJA, zato jih na tem mestu ne navajamo ponovno.

Naši reševalci na mednarodni vaji v Avstriji

V petek, 26. aprila 2013, je bila v avstrijskem Bad Bleibergu, v podzemnem muzeju Terra Mystica, ki je del nekdanjega rudnika, izvedena mednarodna vaja rudarskih reševalnih ekip. V vaji je sodelovalo dvanajst ekip iz petih držav – sedem iz Avstrije, dve iz Nemčije ter po ena iz Češke, Poljske in Slovenije. Slovenijo je zastopala ekipa petih reševalcev iz Premogovnika Velenje. Poleg rudarskih reševalnih ekip so v vaji sodelovali še gasilci, zdravstvene ekipe in avstrijska vojska s helikopterji.

Nesreča vlaka za prevoz obiskovalcev v muzeju

Predpostavka vaje je bila nesreča vlaka za prevoz obiskovalcev v muzeju, v katerem je bilo petindvajset ljudi. Predpostavka nesreče je bil potres, zaradi katerega je kasneje prišlo tudi do požara. Pri tem je bilo pogrešanih deset ljudi, drugi so iz muzeja prišli sami. Naloga naše ekipe je bila preiskati zasuti prehod med dvema podzemnima rovoma. Ekipa je prehod poiskala in odstranila nasuti material. Pri tem je naletela na ponesrečenca, ki ga je ustrezno zdravstveno oskr-

bela. Ponesrečenca je nato z nosili prenesla do vhoda v muzej, kjer so ga prevzele zdravstvene ekipe, ki so ga s helikopterjem odpeljale v bolnišnico v Beljak. Zaradi predpostavke, da je požar povzročil povečane koncentracije ogljikovega monoksida, so člani ekipe ves čas vaje uporabljali izolacijske dihalne aparate.

Naši reševalci so vrhunsko usposobljeni

Kot že velikokrat doslej so tudi tokrat reševalci Premogovnika Velenje pokazali veliko mero znanja, spretnosti in požrtvovalnosti ter zelo uspešno

izpolnili zadano nalogo. Ponovno so dokazali, da so vrhunsko usposobljeni za posredovanje v izrednih razmerah.

mag. Bogdan Makovšek

Jamska reševalna četa Premogovnika Velenje letos praznuje 106. obletnico delovanja in šteje 111 članov. Povezana je v sistem zaščite in reševanja na državni ravni. Poleg akcij v domačem premogovniku so člani reševalne čete posredovali tudi pri reševanju v drugih rudnikih, premogovnikih in podjetjih tako v Sloveniji kot v tujini.

Uspešna vaja naših gasilcev

Na območju Škalskega jezera smo v požarnem rovu, ki ga že vrsto let uporabljajo člani Jamske reševalne čete, v soboto, 18. maja 2013, svojo usposobljenost ponovno preverili gasilci Prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Premogovnika Velenje.

Od zadnje vaje v požarnem rovu Premogovnika Velenje je minilo več kot šest mesecev, zato smo se gasilci odločili, da ponovno preverimo svoje psihične in fizične sposobnosti. Našo odločitev je podprl tudi vodja Proizvodnega področja in glavni tehnični vodja Ivan Pohorec. V vaji

je sodelovalo osem gasilcev, ki so usposobljeni za ravnanje z izolirnimi dihalnimi aparati, sicer je takšnih gasilcev devetnajst. Sodelujoča ekipa se je najprej preizkusila v orientaciji oziroma rokovanju z gasilsko opremo v rovu z zmanjšano vidljivostjo in visoko temperaturo. Sledila je oskrba

ponesrečenega gasilca, pri katerem je bil ugotovljen zlom noge, zato smo ga morali z nosili prenesti na varno. Vaja v rovu s posebnimi in zahtevnimi razmerami je pomenila dokaj realen prikaz situacije, s katero se ob požaru srečujemo gasilci.

Boris Špeh

Proizvodnja v aprilu 2013

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
E. K. -65/F	104.500	81.914	-22.586	78,39	4.311
G3/C	104.500	86.278	-18.222	82,56	4.541
E. K. -65/B	80.180	99.942	19.762	124,65	5.260
Proizvodnja	289.180	268.134	-21.046	92,72	14.112
Priprave	11.020	13.742	2.772	124,70	723
skupaj PV	300.200	281.876	-18.324	93,90	14.836

Proizvodnja januar-april 2013

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
Proizvodnja	1.243.805	1.140.927	-102.878	91,73	13.267
Priprave	60.471	58.197	-2.274	96,24	677
skupaj PV	1.304.276	1.199.124	-105.152	91,94	13.943

Smo dovolj usposobljeni za nudenje prve pomoči?

Na podlagi Pravilnika o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu, ki natančneje določa ukrepe delodajalca za zagotavljanje prve pomoči na delovnem mestu, smo za zaposlene v Premogovniku Velenje in HTZ Velenje organizirali obnovitveni tečaj prve pomoči.

Delavci, določeni za izvajanje prve pomoči na delovnem mestu, morajo izpit iz prve pomoči opravljati vsakih pet let. (foto: Mrki)

Usposobljenih 96 sodelavcev iz PV in HTZ

Tečaja prve pomoči, ki smo ga v sodelovanju z Območnim združenjem Rdečega križa izvedli v aprilu in maju, se je udeležilo 96 sodelavcev. Program je bil razdeljen na teoretični in praktični del ter usklajen z zahtevami in standardi Evropske unije in z razvojem stroke prve pomoči.

Pomagajmo še pred prihodom reševalcev

Vsakdo se lahko znajde v situaciji, ko mora pomagati ponesrečencu bodisi zaradi bolezni, delovne nesreče, prometne nesreče in podobnega. Kar navadno storimo, je to, da pokličemo nujno medicinsko pomoč na številko 112 in upamo, da bodo reševalci prispeli pravočasno. A vendar lahko storimo mnogo več. Usoda ponesrečenca je velikokrat odvisna od ljudi,

ki se znajdejo na kraju nesreče, in od ukrepanja v prvih minutah po nezgodi.

Več o prvi pomoči in vsebini usposabljanja smo vprašali predavatelja tečaja **Janeza Kramarja**, diplomiranega zdravstvenika z opravljenim inštruktorskim tečajem Evropskega sveta za reanimacijo (ERC), z licenco Rdečega križa.

Kaj je prva pomoč?

Prva pomoč je pomoč nenadno obolelemu ali poškodovanemu na kraju

Nudenje prve pomoči je moralna dolžnost človeške solidarnosti, njena učinkovitost pa je odvisna od našega znanja in veščin. Pogosto znanje z leti zbledi, zato ga moramo obnavljati.

dogodka, ki jo lahko nudi kdor koli. Obsega najnujnejše ukrepe, ki preprečujejo nadaljnje poslabšanje zdravstvenega stanja. Uporabljamo lahko tudi priročna sredstva za nudenje

Janez Kramar, diplomirani zdravstvenik z opravljenim inštruktorskim tečajem Evropskega sveta za reanimacijo (ERC), z licenco Rdečega križa (foto: Mrki)

pomoči. Veliko ljudi zmotno misli, da je prva pomoč samo oživljanje, zaustavljanje krvavitve ipd. Prva pomoč je med drugim tudi klic na številko 112 in zavarovanje mesta dogodka. To resnično lahko naredi vsak.

Kdo lahko nudi prvo pomoč?

Nudenje prve pomoči je zakonska obveza vsakega posameznika, opustitev nudenja prve pomoči pa je kaznivo dejanje, ki se lahko kaznuje z zaporom do enega leta. Zaželeno je, da znanje o prvi pomoči obnavljamo, ker je pozabljanje normalen sestavni del našega življenja. Z leti pa prihaja tudi do novih strokovnih spoznanj in temu prilagajamo tudi prvo pomoč.

Kaj so tiste najhujše napake, s katerimi lahko laik (medtem ko čaka na pomoč reševalcev) naredi več škode kot koristi? Česa pri nujenju prve pomoči nikoli ne smemo narediti?

Največja napaka je ne nuditi prve pomoči, kar pomeni, da se obrnemo stran in niti ne pokličemo na številko 112. Opozoril bi na nepravilno in nepotrebno premikanje poškodovancev, predvsem pri sumu na poškodbo hrbtenice, zlomu dolgih kosti ipd. Primer iz prakse – človek pade s češnje, svojci ga odnesejo v hišo. S takšnim pristopom lahko dodatno poškodujemo hrbtenico ponesrečenca. V primeru srčnega zastoja je zaželeno, da izvajamo masažo srca. Navodila za to lahko dobimo tudi po telefonu na številki 112. Odgovor na to, česa nikoli ne smemo narediti pri nujenju prve pomoči, je kompleksen in je velikokrat odvisen od same bolezni ali poškodbe. Zelo pomembno je, da nikoli ne pustite nekoga v stiski. Če naletimo na prometno nesrečo, se ne odpeljemo naprej z mislijo, da bo namesto nas kdo drug poklical reševalce. Marsikdaj je dragocena vsaka sekunda. Enako velja za bolezni.

Katere so tri glavne lastnosti, ki odlikujejo res dobrega reševalca?

Glavne lastnosti dobrega reševalca so strokovna usposobljenost, pripravljenost pomagati in znati v stresni situaciji ohraniti vsaj malo umirjenosti. Panika nas lahko hitro odpelje v nepravo smer.

Kako naj ljudje pravilno nudijo prvo pomoč in kaj je tisto, kar bi moral vedeti prav vsak, če se znajde

Tečajniki so pokazali veliko znanja, z aktivno udeležbo in konkretnimi vprašanji so naredili tečaj še uspešnejši. (foto: Mrki)

v situaciji, ko mora nekoga reševati?

Pravila, ki si jih velja zapomniti pri nujenju prve pomoči, so zagotovitev lastne varnosti, hiter klic reševalcem in opredelitev tega, kar najbolj ogroža tistega, ki mu nudimo prvo pomoč. V črkah je to A – dihalna pot, B – dihanje, C – cirkulacija oz. krvavitve. Ko ugotovimo, da ima ponesrečenec težave z zaprto dihalno potjo, mu jo sprostimo, če ima težave z dihanjem, ga namestimo v poreden položaj, če krvavi, moramo krvavitev zaustaviti, če je nezavesten in diha, ga obrnemo v stabilen bočni položaj. Če ne diha, takoj začnemo z oživljanjem. Pri odraslem začnemo masažo srca stokrat v minuti – na sredini prsnega koša,

pri otrocih začnemo s petimi vpihi in šele nato z masažo srca. Če ne želimo dajati umetnega dihanja, laikom tega ni treba početi. Laikom prav tako ni treba tipati utripa, temveč naj oživljajo vsakega, ki je nezavesten in ne diha.

Kakšne so novosti na področju nujenja prve pomoči?

Najnovejša smernice iz temeljnih postopkov oživljanja so iz leta 2010. Predpiše jih Evropski svet za reanimacijo. Novost pri oživljanju sta dodatno poudarjena koristnost javno dostopnih defibrilatorjev in masaža srca s čim manj prekinitvami. Novo je tudi to, da masiramo srce med

Kaj nalaga pravilnik?

Pravilnik o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu med drugim nalaga, da mora delodajalec zagotoviti, da je v delovnem procesu v vsaki krajevno ločeni enoti in vsaki delovni izmeni prisoten vsaj en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči, drugi delavci v organizaciji pa morajo biti seznanjeni, kdo so tisti sodelavci, ki so usposobljeni za izvajanje ukrepov prve pomoči. Delavci, določeni za izvajanje prve pomoči na delovnem mestu, morajo izpit iz prve pomoči opravljati vsakih pet let.

polnjenjem defibrilatorja. Malce „starejši novosti“ sta, da laiki ne tipajo utripa, ampak oživljajo vsakega nezvestnega, ki ne diha, in da lahko, če ne poznajo trojnega manevra za sprostitve dihalne poti pri sumu na poškodbo, normalno zvrnejo glavo poškodovancu.

S katerimi vsebinami ste seznanili udeležence tečaja?

Na tečaju smo udeležence seznanili s pravilnim pristopom pomoči potrebnemu, temeljnimi postopki oživljanja z uporabo avtomatskega defibrilatorja, pri čemer smo poleg šolskega modela pokazali in obnovili uporabo defibrilatorja, ki ga imate na razpolago zaposleni v Skupini PV. Naučili smo se tudi, kako pomagati pri delni in popolni zopori dihalne poti, kako zaustavimo krvavitve, kaj naredimo pri opeklinah, zastrupitvah s kisljinami in ogljikovim monoksidom. Prav tako smo obnovili prvo pomoč pri najpogostejših nujnih bolezenskih stanjih, kaj moramo narediti pri alergičnih reakcijah ter kako pomagamo, če stopimo na strupeno ribo ipd. Rad bi pohvalil tečajnike, ki so pokazali veliko znanja. Z aktivno udeležbo in konkretnimi vprašanji so naredili tečaj še uspešnejši.

Slobodan Mrkonjić

Mednarodna konferenca EnRe

20. in 21. junija 2013 se bo v Velenju odvijala Mednarodna konferenca EnRe. Ugledni domači in tuji strokovnjaki bodo v okviru vodilne teme pod naslovom Slovenska energetika v luči smernic EU razjasnili marsikatero dilemo, odprli nova vprašanja, izmenjali svoje izkušnje in navezali pomembne poslovne stike.

Učinkovito in strateško zastavljeno upravljanje z energijo in naravnimi viri je ena od prednostnih nalog za zagotavljanje konkurenčnosti gospodarstva. Zelo pomembno je, da imamo na voljo energetske lokacije, zato bi jim morali nameniti posebno pozornost in jih izkoristiti za proizvodnjo električne energije tudi v prihodnosti. Ena ključnih prednosti Slovenije je namreč uravnotežena struktura virov električne energije. Njena prednost se je pokazala že v preteklosti, saj Slovenija do zdaj ni imela večjih težav v preskrbi z električno energijo.

<EnRe>

energy & responsibility

3rd INTERNATIONAL CONFERENCE
ENERGY TECHNOLOGY
AND CLIMATE CHANGES

20 - 21 June 2013 / Velenje / Slovenia

Razvojno-raziskovalni projekti Premogovnika Velenje

Mednarodni projekt CoGasOUT

CoGasOUT je eden izmed štirih razvojno-raziskovalnih projektov, ki so delno financirani s sredstvi skladov Evropske unije in jih trenutno izvajamo na Premogovniku Velenje. Projekt smo skupaj z mednarodno zasnovano skupino partnerjev prijaviли v jeseni 2009 pri Raziskovalnem skladu za premog in jeklo EU (RFCS) pri Evropski komisiji ter začeli izvajati julija 2010.

Projektna skupina CoGasOUT je zasnovana na široki mednarodni udeležbi partnerjev in zajema raziskovalno-izobraževalne institucije ter premogovnike. Projekt poleg Premogovnika Velenje izvaja še osem partnerjev, in sicer Imperial College London (Anglija), Mines Resource Service Limited (Anglija), AITEMIN (Španija), Hullera Vasco Leonesa (Španija), K-UTEC (Nemčija), DMT (Nemčija), Glowny Institut Gornictwa (Poljska) in Hornonitrianske Bane Prievidza (Slovaška). Glavni cilj projekta sta razvoj in testiranje metod za napoved in preprečevanje plinskih izbruhov in nenadzorovanih emisij plinov v premogovnikih. Obseg dela pri projektu smo razdelili na šest delovnih paketov, v katerih smo določili posamezne naloge, mejnike ter pridobitve posameznega paketa. Naloge smo razdelili med partnerji glede na usposobljenosti, kader, predhodne izkušnje ter možnost izvajanja poskusov. Premogovnik Velenje je sodeloval v

vseh delovnih paketih, saj je prevzel glavno vlogo za izvedbo številnih meritev in spremljav parametrov, obdelavo obstoječih rezultatov, izvajanje in-situ raziskav, pripravo in pomoč pri izvedbi poskusov ostalih partnerjev in ne nazadnje zasnovi, projektiranje in izvedbo pilotnega poskusa podzemnega razplinjevanja premogovega sloja. Izvajanje omenjenega projekta je za podjetje edinstvena priložnost, saj je ob širokem naboru partnerjev vseskozi prisotno izjemno število znanj, izkušenj in metodologij.

Izvedba meritev in spremljave parametrov

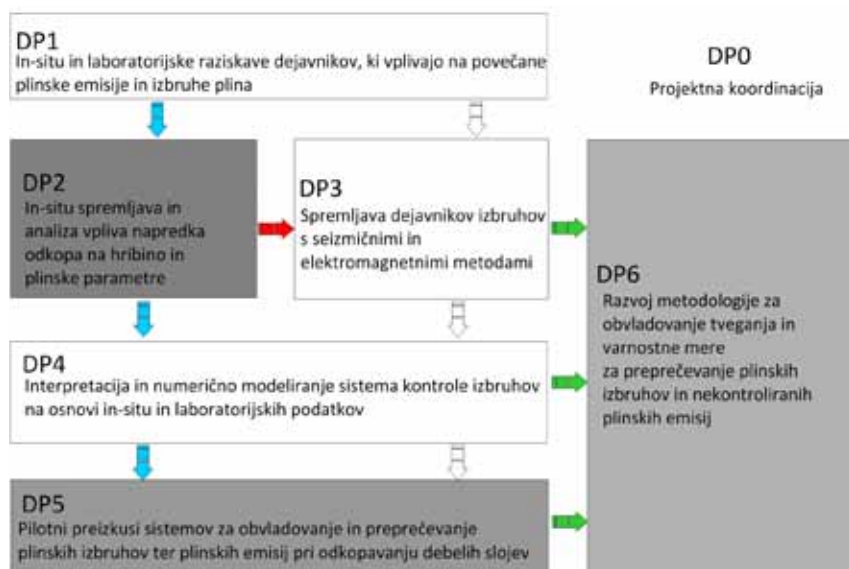
Naše aktivnosti so se začele takoj po uradnem začetku projekta z in-situ in laboratorijskimi raziskavami parametrov, stanj, mehanizmov in dogodkov, ki so povezani s pojavi povečanih plinskih emisij. Obenem smo tudi nadaljevali že začete aktivnosti na tem področju. V sklopu meritev smo

spremljali tlake premogovnega plina v sloju, sestavo in izotopsko sestavo plina, hribinska napetostno-deformacijska stanja, izvedli smo spremljavo plinskih in tehnoloških parametrov na odkopih v jami ter pripravili in izvedli meritve s partnerji.

Spremljave parametrov in meritve smo izvajali na vseh odkopih, ki so obratovali v obdobju izvajanja projekta. Obseg spremljave je bil relativno širok, saj smo spremljali plinska stanja na odkopih ter jih povezovali s proizvodnimi parametri.

Velik delež pripravljanih del za in-situ jamske meritve so opravili vrtalci, saj so izdelali blizu sto vrtin, s katerimi smo izvajali spremljave. Po izvedenih spremljavah in opravljenih analizah smo si ustvarili podrobnejšo sliko in boljše poznavanje mehanizmov sproščanja plinskih emisij ter migracij znotraj premogovega sloja. Ob izdelavi vrtin smo modificirali način izdelave vrtin za spremljavo geotehničnih parametrov ter razvili način izdelave vrtine za spremljavo plinske sestave in tlaka plina v sloju. Izboljšane in nove konstrukcije vrtin so povečale kakovost pridobljenih podatkov.

Na osnovi rezultatov lahko podamo ugotovitev, da je za migracije plinov zelo pomembno napetostno-deformacijsko stanje pred odkopom. Iz meritev je razvidno spreminjanje plinske sestave v odkopnem stebru v odvisnosti od približevanja odkopa; metan, ki je v sloju prisoten večinoma v razpokah, se odzove hitreje, medtem ko ogljikov dioksid ostaja vezan na strukturo premoga in se začne sproščati šele ob bližanju odkopa. Slednja ugotovitev je bila posredno potrjena tudi z meritvami tlaka plina v sloju, ki se je prav tako spreminjal v odvisnosti od napredova-

Shematski prikaz strukture projekta po delovnih paketih

nja odkopa.

Omeniti velja tudi rezultate preiskave odkopnega stebra s seizmično tomografijo, z metodo, ki jo je nemški partner uporabil pred leti že v projektu Eureka, pri katerem je sodelovalo naše podjetje kot partner. Tokrat smo izvedli meritve na odkopih K. -50 C v jami Pesje in K. -130 B v južnem krilu jame Preloge ter opazovali strukturne spremembe zaradi vpliva napredovanja odkopa in s tem možnosti nastanka plinskih akumulacij v stebru.

Pridobljena znanja iz tujine

Sodelovanje pri projektu nam je omogočilo tudi pridobivanje znanja in izkušenj ostalih partnerjev. Tako smo izvedli primerjalne analize v različnih laboratorijih (adsorpcija in desorpcija plina na vzorcih velenjskega lignita, določanje fizikalnih parametrov (DMT, Imperial College London)), optične preglede plastovitosti (DMT), določanje izvora seizmičnih dogodkov (GIG) ter preslikave odkopnih stebrov

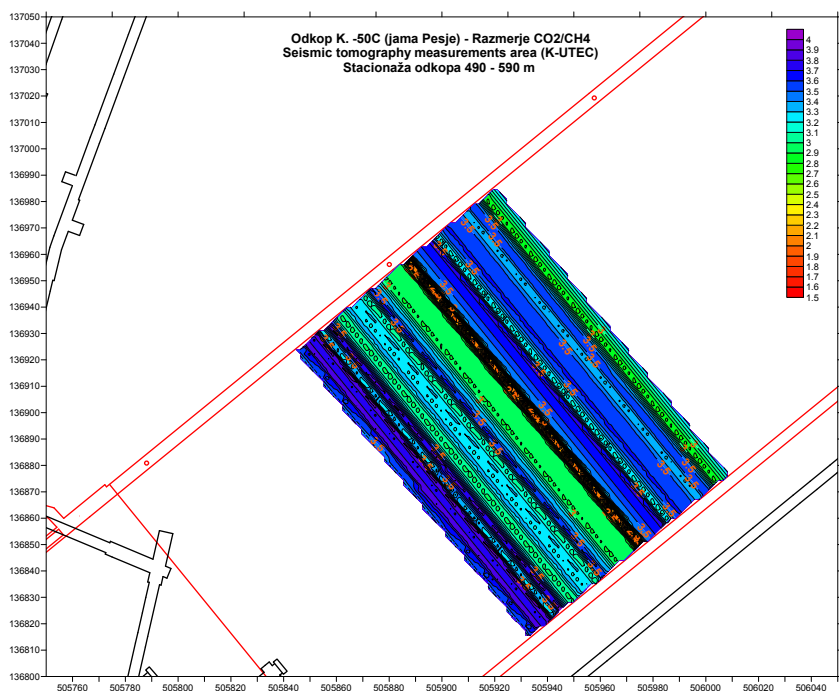
na odkopih K. -50 C in K. -130 B s seizmično tomografijo (K-UTEC). Obenem smo imeli priložnost obiskati premogovnika Hullera Vasco Leonesa v Španiji ter Hornonitrianske Bane Prievizda na Slovaškem ter laboratorije Imperial Collegea v Londonu. Izmenjava znanj je bila vselej dvostranska, kar je tudi eden od namenov tovrstnih projektov. Tako nam je obisk in ogled sistema razplinjevanja v Prievizdi pomagal pri projektiranju lastnega sistema, ki ga trenutno preizkušamo na odkopu K. -65 F.

Projekt CoGasOUT danes in pilotni poskus razplinjevanja

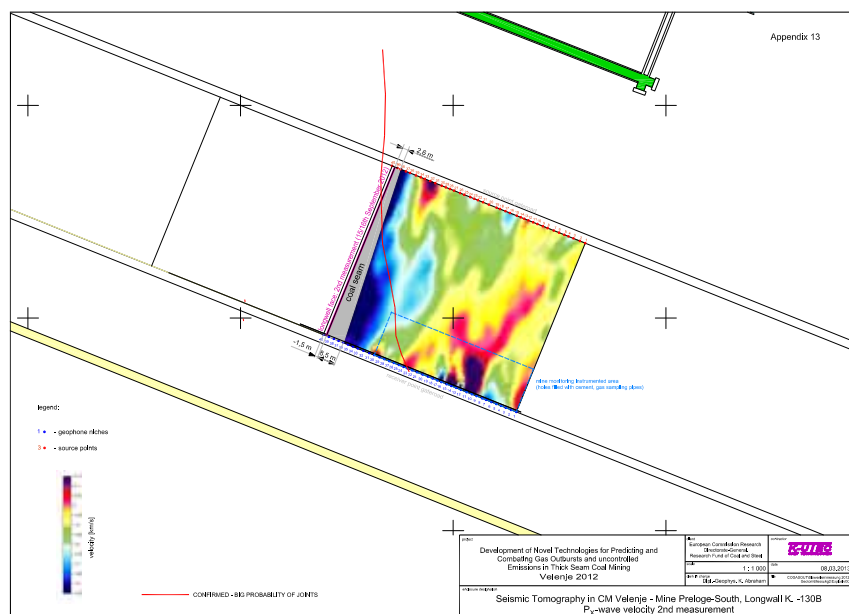
Do julija, ko se izteče trajanje projekta CoGasOUT, bomo še naprej merili plinske in hribinske parametre ter spremljali odkope, saj sta to postali že uveljavljeni aktivnosti čistih premogovnih tehnologij. V tem času intenzivno obdelujemo podatke in rezultate, saj so ugotovitve pomembne za pripravo končnega poročila.

Končni rezultat v prijavljenem programu projekta za Premogovnik Velenje pa so bili načrtovanje, priprava in izvedba pilotnega poskusa podzemnega razplinjevanja odkopnega stebra. Na osnovi rezultatov končanih meritev in spremljav v jami, podrobnih analiz podatkov ter izmenjave idej z ostalimi partnerji smo izdelali rudarski projekt »Razplinjevanje odkopnega stebra na odkopni plošči F K. -65 v jami Pesje« ter tehnično mapo za plinsko črpalko. Ob pripravi projektne dokumentacije je bilo treba podati tehnične rešitve za postopke, ki so bili za nas novi, saj smo si zadali izvajanje poskusa. Treba je bilo kupiti in priskrbeti namensko izdelano opremo, ki smo jo dobršen del načrtovali, izdelali in modificirali sodelavci Premogovnika Velenje in HTZ Velenje. V jami je priprava stekla z izdelavo razplinjevalnih vrtn različnih dolžin in naklonov, montažo plinovoda, namestitvijo plinske črpalke in ostale strojne opreme ter potrebne električne opreme za napajanje ter zajem in prenos podatkov.

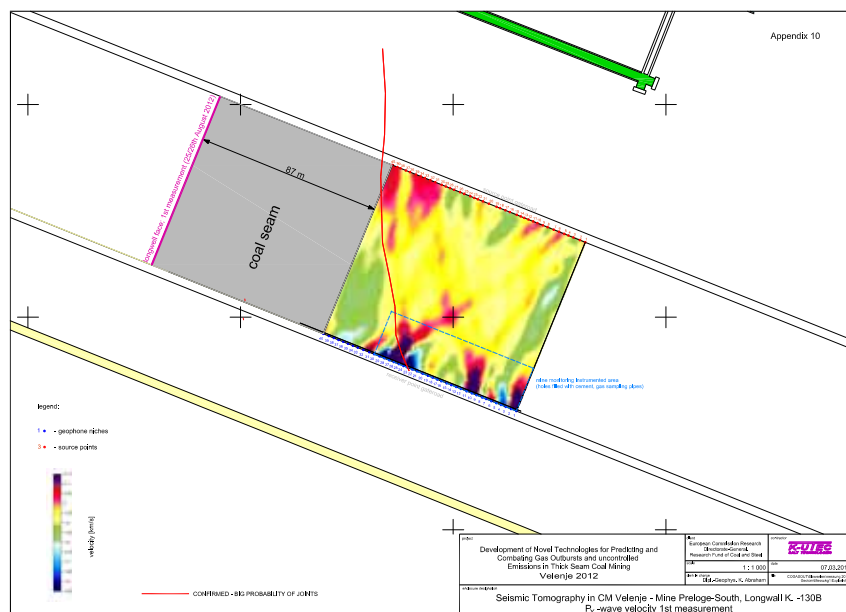
Poskuse razplinjevanja smo začeli v marcu in bodo potekali do konca obratovanja oziroma demontaže odkopa K. -65 F. Ob prvih poskusnih zagonih črpalke so pretoki črpanega plina znašali med 100 in 250 m³/h in imeli povpreč-

Prikaz razmerja koncentracij plinov v izstopnem zračilnem toku na odkopu K. -50 C v območju izvajanja seizmične tomografije

Z meritvami sprememb napetosti, tlaka plina v sloju ter izotopske sestave ogljika v metanu in ogljikovem dioksidu smo ugotavljali vplive napredovanja odkopa na migracije premogovnega plina v odkopnem stebru.

Interpretacija rezultatov izmerjenih hitrosti seizmičnih valov preko odkopnega stebra pri različnih oddaljenostih odkopa K. –130 B (Preiskave s seizmično tomografijo, K-UTEC)

Črpalka za črpanje plina iz sloja s plinovodom in pripadajočo opremo. Za spremljavo parametrov in zagotavljanje varnosti smo namestili merilnike koncentracij plinov, tlaka, temperature ter toplotna stikala. Poskusno črpanje je vsakokrat potekalo pod nadzorom.

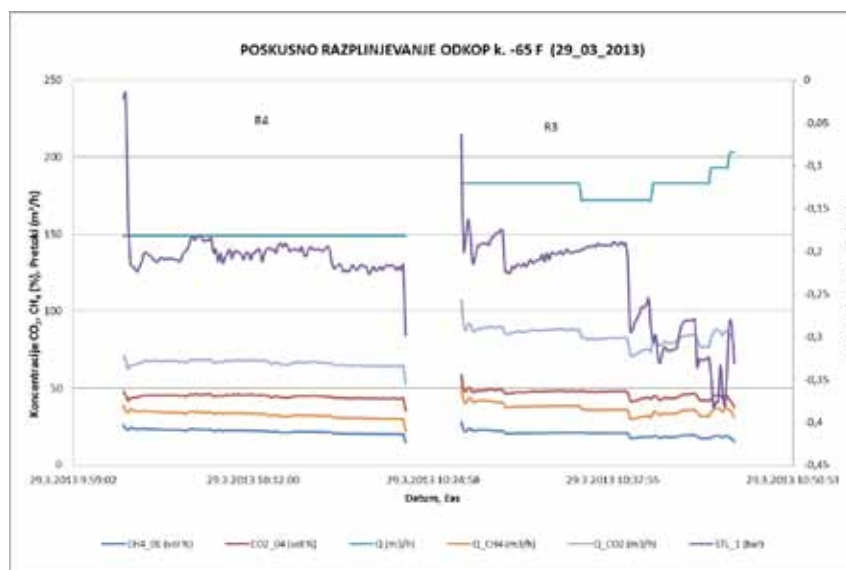

Diagram količin in koncentracij črpanega plina pri enem od poskusnih zagonov črpalke

no sestavo $\text{CO}_2/\text{CH}_4 = 70/30$. Kapacitete ter sestava plina se spreminjajo glede na oddaljenost odkopa od posamezne vrtine ter dolžine in usmerjenosti vrtine. Ob spodbudnih rezultatih prvega poskusnega razplinjevanja smo že začeli pripravo tehnične dokumentacije in lokacije za nadaljevanje pilotnega poskusa, tokrat na odkopni plošči K. –65 E, prav tako v jami Pesje.

Pridobitve ob izvajanju projekta

Kazalnike pridobitev izvajanja projekta CoGasOUT ali katerega od drugih sofinanciranih projektov lahko prikazujemo na različne načine. Ob prijavi smo si aktivnosti zastavili z namenom pridobitve znanja, izkušenj, sredstev za nakup in razvoj opreme ter z možnostjo pokrivanja stroškov vloženega dela ter porabljenega materiala. Vsakoletno poročanje o izvajanju projekta ter dobre ocene glede izvedbe so bili dokaz, da je projekt vseskozi potekal korektno po zapisanih smernicah. To potrdilo smo dobili tudi na srečanju skupine ocenjevalcev projektov Evropske komisije na Golteh lanskega maja, kjer je bil CoGasOUT odlično ocenjen. Drugi kazalnik je finančni učinek projekta, saj smo za vse nakupe opreme, materiala in stroške dela še vedno v zelenih številkah. Od skoraj 402.000 €, kolikor je bila ocenjena vrednost subvencije, smo jih do danes porabili nekaj čez 350.000 €, ostanek pa bomo porabili do konca izvajanja. Pridobljenega znanja in izkušenj ne moremo vrednotiti v denarju. Ta imajo vrednost predvsem v ugotovitvi, da je razplinjevanje odkopnih stebrov v Premogovniku Velenje mogoče izvajati, in s tem vedenjem že pripravljamo tehnično dokumentacijo za poskusno razplinjevanje na odkopni plošči K. –65 E. Sistem si želimo razširiti tudi na odkop ter v stari del za odkopom in območje konsolidacije sosednjega odkopa. Sodelovanje pri projektu CoGasOUT je za Premogovnik Velenje postala odskočna deska za vstop v mednarodne projektne skupine. Zaupanje v podjetje je že obrodilo sadove pri povabilu na vsebinsko povezan projekt GHG2E, pri katerem sodelujemo od lanske jeseni, ter projekt podzemnega uplinjanja premoga TOPS.

Sergej Jamnikar,
Čiste premogovne tehnologije

Delovanje sindikata v času krize

Sindikata Premogovnika Velenje ima jasno načrtano strategijo svojega delovanja. Še jasnejša pa je zdaj v času kriznih razmer v gospodarstvu, ko se srečujemo z mnogimi težavami, kako svojim članom pomagati ohraniti ustrezno raven standarda. Težava je predvsem v tem, kako zagotoviti ekonomski standard in s tem ne ogroziti delovnih mest in ohromiti poslovanja podjetja.

Zdajšnje razmere terjajo od sindikatov bolj tankočutno delovanje z več dogovarjanja in ne nazadnje tudi nekatera začasna odstopanja. Ne želimo ogroziti delovnih mest in ne moremo dopustiti nižanja standarda svojih članov. Včasih se zdi, da se borimo z mlino na veter. Do zdaj smo še vedno znali in zmogli za svoje člane zagotoviti vse, kar se je dalo v danih razmerah. Zdajšnje razmere pa žal niso idealne.

V Sindikatu PV zelo aktivni

Sindikata PV je vpet predvsem v delovanje znotraj Skupine Premogovnik Velenje. Sodeluje tudi z drugimi sindikati, kjer je to v interesu članstva in v skladu z usmeritvami našega sindikata. V okviru možnosti, ki smo jih imeli na razpolago, smo sodelovali pri nastajanju pokojninske zakonodaje ter v obliki pripomb in amandmajev tudi pri spreminjanju delovnopravne zakonodaje.

V prejšnji številki Rudarja je bilo objavljenih kar nekaj novosti iz novega Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1), ki je stopil v veljavo 12. 4. 2013. Zaradi vse pogostejših vprašanj in nejasnosti okrog ZPIZ-2 in pogojev upokojevanja za zaposlene, ki so vključeni v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, sem se odločil, da v tej številki Rudarja napišem nekaj o tem. Zdajšnje stanje na tem področju je začasno, saj je v postopku sprejemanja ZPIZ-2A, zato potekajo še druge aktivnosti, s katerimi želimo urediti prehodno obdobje za določila prvega odstavka 204. člena.

Poklicno upokojevanje po 1. 1. 2013

Pričakovane pravice iz poklicnega zavarovanja opredeljuje 202. člen

ZPIZ-2:

1. Na podlagi poklicnega zavarovanja zavarovanci ob izpolnitvi pogojev iz 204. člena tega zakona pridobijo pravico do poklicne pokojnine.
2. Zavarovancu, ki je bil vključen v obvezno dodatno zavarovanje po ZPIZ-1 oziroma je vključen v poklicno zavarovanje po tem zakonu, se k dejanski zavarovalni dobi za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja po tem zakonu doda četrtna obdobja, v katerem je bil vključen v poklicno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: dodana doba). Za obdobje, v katerem je bil zavarovanec poklicnega zavarovanja vključen v poklicno zavarovanje, štejejo vsa obdobja, za katera je delodajalec v celoti vplačal prispevke.
3. Prisilno izterjavo neplačanih prispevkov za poklicno zavarovanje izvaja davčni organ.
4. Če je zavarovanec v času uživanja pravice do poklicne pokojnine na podlagi 25. člena tega zakona prostovoljno vključen v obvezno pokojninsko zavarovanje, se mu to obdobje ob uveljavitvi pravic iz obveznega zavarovanja ne upošteva pri izračunu pokojninske osnove iz 30. člena tega zakona, razen če je to za zavarovanca ugodneje.
5. S posebnim zakonom ali kolektivno pogodbo se lahko določi, da prispevke zavarovanca iz prejšnjega odstavka za zavarovanca, ki je že uveljavil pravico do poklicne pokojnine, plačuje delodajalec, pri katerem je bil zavarovanec vključen v poklicno zavarovanje.
6. Za zavarovanca, ki je najmanj 16 let (moški) ali 15 let (ženska)

vključen v poklicno zavarovanje, se ob uveljavitvi pravice do predčasne pokojnine ne upoštevajo določbe iz prvega odstavka 38. člena tega zakona.

7. Če je imel zavarovanec pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem ali je bil vključen v obvezno dodatno zavarovanje po ZPIZ-1, se v zahtevano obdobje poklicnega zavarovanja iz prejšnjega odstavka prišteje tudi obdobje, ko je imel pravico do štetja zavarovalne dobe s povečanjem oziroma je bil vključen v obvezno dodatno zavarovanje.
8. Šteje se, da zavarovanec, ki skupaj z dodano dobo iz drugega odstavka tega člena izpolnjuje pogoj dopolnjene pokojninske dobe za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, ni upravičen do pravic iz tretjega odstavka 38. člena tega zakona, vse dokler ne izpolni zahtevanega pogoja pokojninske dobe brez dodane dobe iz drugega odstavka tega člena.
9. Zavarovancu, ki je pridobil pravico do poklicne pokojnine in se za stalno izseli v tujino, se poklicna pokojnina izplačuje tudi na ozemlje druge države. Stroške izplačevanja poklicne pokojnine krije zavarovanec sam.
10. Delodajalec lahko preneha plačevanje prispevkov za poklicno zavarovanje za zavarovanca, ki izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do poklicne pokojnine, če izračunana višina mesečne poklicne pokojnine dosega najmanj višino starostne pokojnine, ki bi jo zavarovanec prejel v obveznem pokojninskem in invalidskem zavarovanju glede na dopolnjeno pokojninsko dobo brez dodane

dobe.

11. Zavarovanec, vključen v poklicno zavarovanje, oziroma prejemnik poklicne pokojnine lahko dokupi pokojninsko dobo za razliko med pridobljeno dodano dobo iz drugega odstavka tega člena in obdobjem prejemanja poklicne pokojnine. Osnova za plačilo prispevka za dokup te pokojninske dobe je 80 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji.
12. Upravičenec iz prejšnjega odstavka lahko opravi dokup pokojninske dobe iz prejšnjega odstavka s prenosom odkupne vrednosti iz 206. člena tega zakona na Zavod. V tem primeru se ne upoštevajo določbe tretjega odstavka 206. člena.
13. Z zakonom ali kolektivno pogodbo se lahko določi, da sredstva za dokup pokojninske dobe za upravičence iz enajstega odstavka plačajo njihovi delodajalci.
14. Ne glede na drugi odstavek 30. člena tega zakona se za izračun pokojninske osnove ne upoštevajo osnove iz enajstega odstavka tega člena.

Poklicna pokojnina (203. člen ZPIZ-2):

Poklicna pokojnina se izplačuje upravičencu v mesečnih zneskih od pridobitve poklicne pokojnine do izpolnitve pogojev za pridobitev predčasne pokojnine ali starostne pokojnine v obveznem zavarovanju glede na odločitev upravičenca.

Pogoji za pridobitev pravice (204. člen ZPIZ-2):

1. Zavarovanec pridobi pravico do poklicne pokojnine:
 - ko v skladu z določbami tega zakona njegova pokojninska doba, skupaj z dodano dobo, znaša 42 let in šest mesecev in
 - če sredstva, zbrana na njegovem osebnem računu, zadoščajo za izplačevanje poklicne pokojnine.
2. Za zavarovance iz prejšnjega

odstavka znaša obdobje prejemanja poklicne pokojnine enako, kot znaša razlika med dejansko dopolnjeno pokojninsko dobo brez dodane dobe iz naslova vključenosti v poklicno zavarovanje in 40 let pokojninske dobe. Ne glede na določbe 27. člena tega zakona lahko zavarovanec iz prejšnjega odstavka uveljavlja pravico do starostne pokojnine po izteku obdobja, določenega za prejemanje poklicne pokojnine.

3. Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena pridobi zavarovanec pravico do poklicne pokojnine, ko znaša njegova pokojninska doba, skupaj z dodano dobo, najmanj 40 let in ko glede na stopnjo povečanja na delovnem mestu, kjer se je v skladu s prejšnjimi predpisi zavarovalna doba štela s povečanjem, doseže naslednjo starost:

MOŠKI, ŽENSKE	
STOPNJA	STAROST
12/14	56
12/15	55
12/16	54
12/17	53
12/18	52

Invalidi II. in III. kategorije

imajo v 394. členu ZPIZ-2 varstvo pričakovanih pravic za brezposelne, delovne invalide in prejemnike poklicne pokojnine. Četrty odstavek govori: Zavarovanec, ki mu je na dan 31. decembra 2012 manjkalo za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, do tri leta starosti in tri leta pokojninske dobe ali manj in ima na ta dan priznan status delovnega invalida II. ali III. kategorije invalidnosti, se lahko upokoji po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ko dopolni manjkajočo starost in pokojninsko dobo. Invalid II. ali III. kategorije invalidnosti, ki je na dan 31. decembra 2012 prijavljen pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in mu je na ta dan manjkalo za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, do pet let starosti in pet let pokojnin-

foto: Hans

ske dobe ali manj, se lahko upokoji po predpisih, veljavnih do uveljavitve tega zakona, ko dopolni manjkajočo starost in pokojninsko dobo. **To pomeni, da se zaposleni invalidi lahko v tem času upokojujejo po določilih ZPIZ-1.**

Ferdinand Žerak

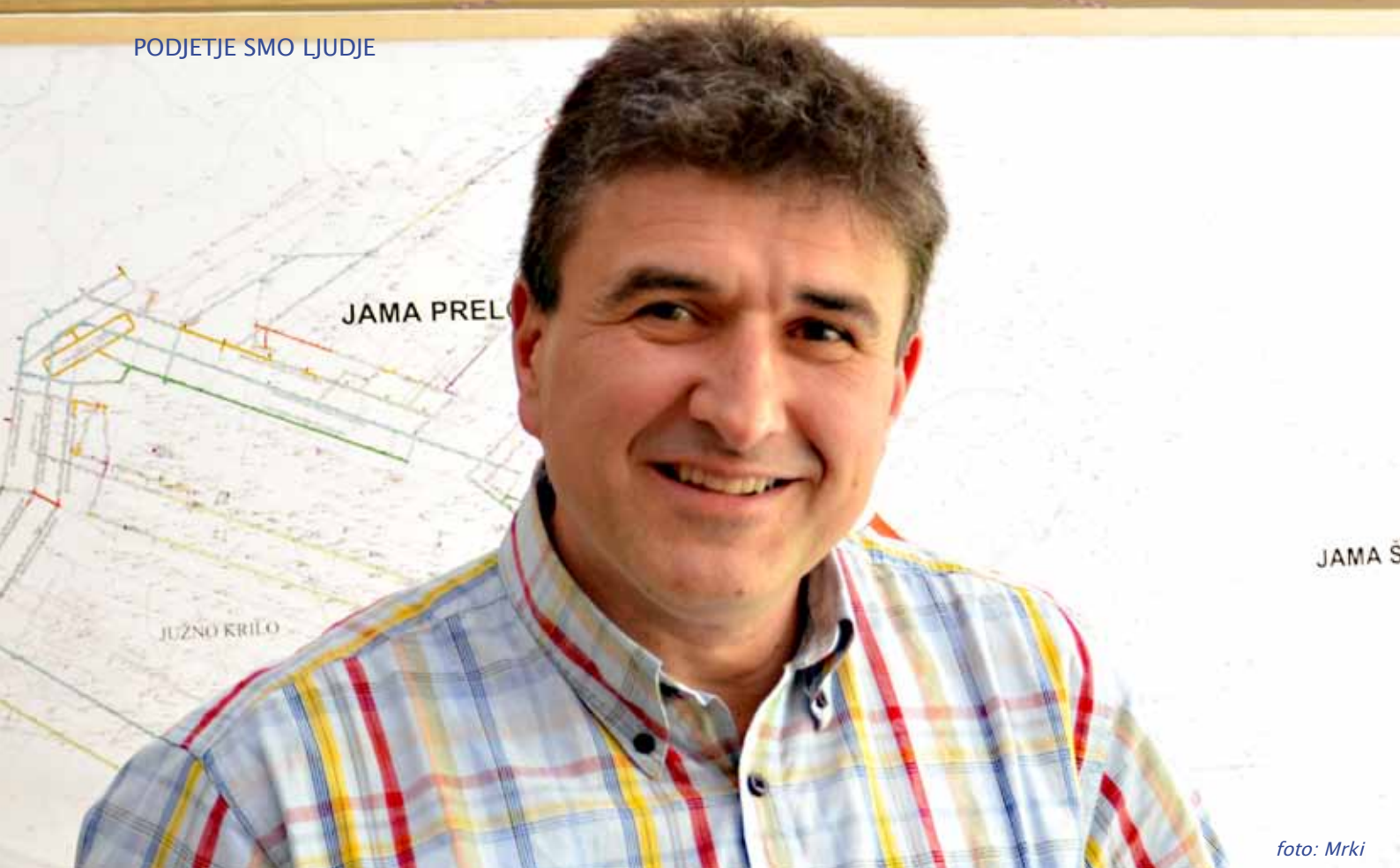
Prostori za lažje delo Sveta delavcev PV

Zaradi boljšega pretoka informacij ter možnosti učinkovitejšega uveljavljanja pravic in interesov zaposlenih na Premogovniku Velenje je tudi Svet delavcev pridobil prostore za svoje delo. **Prostori so ob jamski učilnici in pisarni Sindikata** (bivša »info puda«).

V želji, da vam naše delo še bolj približamo, in z namenom lažje in hitreje dostopnosti smo zraven pisarne namestili tudi nabiralnik, kamor lahko posredujete svoje pripombe, pobude, mnenja ... V prostorih pisarne smo vam na voljo vsako sredo od 5.30 do 7.00 in od 13.00 do 14.30. Za aktualne informacije pa so vam vedno na voljo vaši predstavniki v Svetu delavcev.

Srečno!

Bojan Bracar,
predsednik SD PV

Silvo Oštir

Življenje je borba, sam se trudi, da so na koncu vsi zmagovalci

Silvo Oštir je v Premogovniku Velenje zaposlen že od leta 1984. Na začetku svoje poslovne poti v jami je imel to »čast«, da je še lahko »okusil« klasično oz. ročno odkopavanje premoga, ki ga zdaj v našem mehaniziranem premogovniku že dolgo ne poznamo več. Njegovi sodelavci zanj pravijo, da je človek, na katerega se vedno lahko zanesejo. Kot poslovodja oz. koordinator se je zelo izkazal pri sanaciji Muzeja premogovništva Slovenije. Izhaja iz delavne družine, zato tudi sam rad prime za marsikatero opravilo, pa naj bo to v službi, doma ali pri prijateljih in znancih, ki jim je vselej pripravljen pomagati. Silvo je vedno nasmejan in dobre volje, svoj humor in pozitivno energijo pa prenaša tudi na druge. Izjemno ponosen je na svojo družino, ki je v njegovem srcu vedno na prvem mestu.

● Ali hranite kakšen poseben spomin na mlajša leta?

Izhajam iz Šaleka pod starim gradom, kjer sem v skromnejših, vendar delavnih in urejenih družinskih razmerah preživel lepo otroštvo. Kot mladi mulci smo tamkajšnji otroci zelo uživali ob ruševinah starega gradu, neregulirani reki Paki, gasilskem domu, na bližnjem travniku pa smo naredili dva gola iz suhljic. Za spomin je ostalo tudi nekaj brazgotin od raznih mladostniških podvigov.

● Kakšen učenec ste bili?

Odkar pomnim, se držim zlate sredine in tako je bilo tudi v šoli, ki mi sicer ni nikoli povzročala večjih težav – le veliko drugih interesov sem imel ob njej. Z učitelji in profesorji smo se lepo razumeli.

● Kateri poklic ste si želeli pri desetih letih?

Pri teh letih sem želel postati policist na motorju, a kljub temu sem z rudarskim poklicem zelo zadovoljen. Od mladostne želje sem uresničil le nakup motorja znamke BMW, ki ga uporabljajo tudi naši policisti; to je ena tistih stvari, ki

jih imam za svojo dušo.

● Kje ste zaposleni in kaj počnete?

Na Premogovniku Velenje sem se zaposlil leta 1984, ko sem začel delati na klasičnem odkopu. Nato sem nekaj let opravljal nadzorniška dela v jami, od leta 2000 pa sem rudarski tehnolog za gradnjo in sanacijo stabilnih jamskih objektov v službi Priprava dela, kjer prav tako po tehnološki plati skrbim za gradbene materiale, razna orodja, zaščitna sredstva ... Vmes sem leto dni sodeloval pri poslovodskih delih na nekaterih zunanjih deloviščih – eno

od prvih večjih je bilo »Injektiranje vodnega rova Plave in Doblar«. V teh dneh ravno zaključujem dela kot poslovodja oz. koordinator sanacije Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju.

☛ Kako bi predstavili svoje podjetje v nekaj stavkih?

Težko je v nekaj stavkih predstaviti takšno podjetje, kot je Premogovnik Velenje. O njem je bilo (tudi v Rudarju) že veliko povedanega oz. napisanega. Z večino – predvsem pozitivnimi stvarmi – se vsekakor strinjam. Ker je moje delo povezano predvsem s sanacijo poškodovanih jamskih objektov zaradi narave, ki se nam v zadnjem času kar močno upira, bi dodal, da je kljub zelo zahtevnim delovnim razmeram v jami še vedno čutiti pozitivno vzdušje med rudarji. Ravno tovarštvo, ki je med našimi rudarji še vedno zelo izrazito, je tisto, kar loči Premogovnik Velenje od drugih delovnih sredin.

☛ Na kaj pomislite, ko se odpravljate na delo?

Že vrsto let opravljam delo, ki je zelo dinamično in raznoliko, temu primer-na so tudi moja razmišljanja. Vsekakor si vsi skupaj želimo, da bi delo v jami potekalo čim varneje in brez nezgod. Ko jutraj ob prihodu na delo slišim, da je včerajšnji dan minil brez nezgod, se novi dan začne mnogo prijetneje.

☛ Na koga ali kaj se pri svojem delu lahko najbolj zanesete?

Pri našem poklicu samostojne akcije niso na prvem mestu, naše delo je predvsem ekipno, zato se moramo poleg sebe zanašati tudi na svoje sodelavce. Delam v kolektivu, kjer se dobro razumemo, to pa je prvi pogoj za dobro in varno delo.

☛ Kaj najraje počnete v prostem času?

Zdaj, ko je moj mešalec za beton že nekaj časa pri sosedih, imam nekoliko več časa zase. Dela mi sicer nikoli ne zmanjka, veliko je takšnega, ki ni kot zajec, in me počaka. Ko imam le čas, grem rad v hribe, na turno smuko, na kolo, na motor ... Moja žena bi verjetno naštel še marsikaj, a jaz te stvari hitro pozabim. Aktiven sem še v Krajevni skupnosti Tajna v Podkrajju pri Velenju, kjer z družino tudi živim. Sem velik gurman in veseljak. Imam veliko dobrih prijateljev (skupina Talci & padalci, sosedje, sodelavci), in ko je le čas, se radi poveseimo.

☛ Kdo ali kaj vam v življenju največ pomeni?

Tudi če me tega ne bi vprašali, bi vam vsekakor povedal kaj o svoji družini, ki je v mojem srcu vedno na prvem mestu. Z ženo Bernardo imava dva (za enkrat) zelo pridna otroka. Sin Domen zaključuje osnovno šolo in bo nadaljeval šolanje v smeri strojništva, hčerka Silvija pa je študentka scenografije v avstrijskem Gradcu. Tako kot je to verjetno marsikje drugje, se tudi meni zdi, da otroci prehitro odrasčajo, zato smo kot družina vedno redkeje skupaj. Ko pa smo, se imamo zelo lepo. Ja, na svojo družino sem najbolj ponosen!

☛ Kdo je na vaši izbrani fotografiji?

Na prvi fotografiji sva z ženo (z večletno zamudo) na medenih tednih, druga slika mi predstavlja lep družinski spomin na poseben dogodek, na tretji sem kot velik ljubitelj smučanja na turni smuki na avstrijskem Grossvenedigerju (3.666 m).

☛ Kje bi živeli, če bi se vam izpolnile sanje?

Kar nekaj sveta sem že videl in povem vam, da je naša Slovenija sanjska dežela (pustimo politiko). Sem rojen Šalečan in tako kot veliko domačinov se je tudi moja družina zaradi širitve mesta morala iz Šaleka preseliti. Po poroki sva se z ženo štirikrat selila, na začetku sva živela v kletni najemniški sobici. Ker sva oba podeželska tipa, je bila vseskozi najina velika želja po lastnem domu malo izven mesta in mestnega vrveža. Zdaj že nekaj let živimo v svoji hiši v Tajni v Podkrajju, kjer se z družino zelo dobro počutimo.

☛ V kateri kulturni ali športni ustanovi vas lahko največkrat srečamo?

Če je šport vrhunski, mi panoga ni pomembna. Zagotovo si bom ogledal kakšno tekmo na evropskem prvenstvu

EvroBasket 2013, ki bo letos v Sloveniji. Rad obiščem kakšno gledališko predstavo, tudi na različne glasbene koncerte grem rad – zadnje čase že tudi s sinom Domnom, ki igra kitaro v najstniški skupini. Uživam, ko doma v garaži ob vadbi zaigrajo dober rokenrol.

☛ Katere so tri vaše dobre lastnosti?

Če se spet malo pošalim, bom rekel, da mi je zdaj malo nerodno ali pa težko izločiti samo tri (smeh). No, veliko bralcev Rudarja me zagotovo dobro pozna. Pravijo, da je življenje ena sama borba, sam se vselej trudim, da smo na koncu vsi zmagovalci.

Kaj bi spremenili pri sebi?

Razen manjšega »popravila« sklepov bi pustil tako, kot je. Žena bi mi verjetno vgradila malo več domotožja, a menim, da je ta še v mejah normale.

☛ Katero načelo vas spremlja skozi življenje?

Nikoli nisem mogel razumeti, da lahko zdrav človek povzroča toliko slabega sebi in drugim. Če si le zdrav, sem prepričan, da lahko z malo dobre volje na vseh področjih delaš vsem v korist. Še eno od mojih načel je: »Če si »bogi«, ti lahko pomagam, če pa si neumen, ti na žalost ne morem!«

Slobodan Mrkonjić

Malo za šalo in malo zares

Ženske se smejejo več kot moški. Moški se več smejejo v moški kot v ženski družbi. Govorci se smejejo več kot poslušalci, razen če moški govori ženski. Smeh je nalezljiv, saj že zvok tujega smeha aktivira določeni del v možganih, ki ga ne moremo nadzorovati. Znanstveno ni dokazano, da živijo tisti, ki se veliko smejejo, dlje, res pa je, da živijo bolj zdravo in imajo boljše socialne stike. To je le nekaj resnic o smehu. Da je smeh zdrav in humor balzam za našo dušo, pa danes priznava tudi medicinska stroka.

Rudarji so že od nekdaj radi zbijali šale – tudi na svoj račun. Rudarske šale in sproščeni pogovori so bili in so še vedno del njihovega vsakdanjika, še posebej med malico. Zelo radi so se smejali škratu, ki je pobiral kruhove drobtinice ali pa komu izmaknil malico. Takrat so preklinjali in se jezili na zmikavta, saj niso vedeli, da je bil to premeteni rudarski škrat Bergmandelj. Škrat ali pa kdo drug – saj

niti ni pomembno. Pomembno je, da so si rudarji s šalami polepšali dan in vsaj za trenutek pozabili na težko delo. Iz Rudarjev, ki so izšli v sredini 70. let prejšnjega stoletja, sem izbrskala nekaj zabavnih zapisov o rudarjih. Upam, da vam bodo izvalili vsaj kak nasmešek na obraz – zgolj za to, da boste bolj zdravi.

Predstavljanje (Rudar 3/1977)

Na preventivnem zdravljenju ob morju so se spoznali trije možje, po poklicu čebelar, vrtnar in rudar. V nedeljo so prišle za njimi še njihove žene, ki so si jih med seboj takole predstavili:

Čebelar: »To je moja čebelica.«

Vrtnar: »To je moja rožica.«

Rudar položi roko na ženino ramo in jo tudi predstavi: »To je pa moj kramp ...«

Sin novinec (Rudar 3/1975)

Sin novinec, je dodeljen k očetu na čelo. In ker sin očetu že preseda z nenehnim vpraševanjem – Atek, kak'pa to ..., atek, kak'pa ono? – ga oče poduči, da mu mora reči v jami »kamerad«.

Petnajstega »nova kamerada« zalijeta prvo plačo – in se ve, prideta pozno domov.

-Ti šmentani dedec ti, zdaj boš pa še sina skvaril! Ti hudič ti, stari! – zmerja žena.

»Kamerada« nekaj časa poslušata, potem pa sin potreplja očeta po ramenu:

-Veš »kamerad«, če bi imel jaz tako »staro«, bi jo že zdavnaj pognal iz hiše.

Olika nad vse (Rudar 3/1977)

Da imamo tudi med »knapi« olikane ljudi, priča naslednje.

Rudar Jože je iskal nevesto v malih oglasih. Oglašila se je ena iz Gorenjske in Jože jo je pričakal na železniški postaji, kjer se ji je lepo predstavil:

»Baš, Jože; strojnik – Vzhod.«

Ko sta šla popoldan na sprehod med akacijami, jo je vljudno opomnil:

»Prosim, da se vedete dostojno!«

Bolniška (Rudar 1/1975)

Kakor danes tako so tudi včasih radi jemali naši sodelavci, ki so bili doma s kmetov, »bolniško«, in to običajno, kadar je bilo doma na posestvu dovolj dela. Toda, rudnik je imel kontrolorje, da so bolnike občasno obiskovali in ugotavljali, če so res bolni in ali se zdravijo po zdravnikovih navodilih. No, ti bi imeli kaj povedati!

Zgodilo se je tudi tole.

Ko je »bolnik«, ki je v hudi vročini kosil na travniku, zagledal kontrolorja, jo je na vrat na nos udril domov in se obut in oblečen vlegel v posteljo. Pa so mu revežu gledale obute noge izpod odeje. Kontrolor ga je pobaral, zakaj tako obut leži v postelji. »Bolnik« je dejal: »Saj vidite, kako švicam, pa sem se obul, da se ne bi še bolj prehladil!«

Oče in sin (Rudar 1/1975)

Na odkopu sta delala oče in sin. Postavljala sta stojko in oče je učil sina:

»Vidiš, takole se odmeri višina, takole zašora in takole postavi in zakala.«

Ko sta stojko postavljala, je sin z ramo rinil stojko, oče pa je stojko zbijal.

Ko je to delal, mu naenkrat spodleti in udari sina po glavi.

Ko je prišel sin k zavesti, je dejal očetu: »Ata, jelte, da me niste zares?«

Ne potrebujemo raziskav, ki bi nam povedale, da sta danes že skoraj obvezna prtljaga za dopust tudi telefon in računalnik. Že sam občutek, da je med prtljago tudi prenosnik, je pomirjajoč in varen. Zmotno je prepričanje, da ne bo nihče prikrajšan, če se bomo le tu in tam »priklopili«.

Nekoč so se na dopust odpravili brez odvečne prtljage in dovolili svojim možganom in telesu, da se odpočijejo. Svoje baterije so si napolnili na različne načine, vtisi, ki so jih zbrali po dopustu, pa so bili takšni in drugačni. V deveti številki Rudarja v letu 1975 sem našla zanimiv zapis o spominu na dopust.

Delovna vnema (Rudar 1/1975)

Pride delavec na delo in začne iskat deščico – 30 x 30. Kmalu ga opazi delovodja in mu pomaga iskati. Potem vidi direktor, kako se ta dva trudita, pa jima pomaga še on. Ob devetih mora direktor na sejo. Delavec in delovodja pa iščeta naprej. Ob pol desetih pa pravi delavec: »Zdajle je malica. Zaradi tiste deščice se vam ni treba nič razburjati. Bom pa med malico sedel kar na opeko.«

Spomini na dopust

Če upoštevam povprečno mnenje svoje družine o letošnjem dopustu, lahko rečem: sicer smo se imeli še kar lepo, le pot do plaže je bila za nekaj minut preveč nategnjena in plaža, čeprav čudovita, preveč skalnata, da bi človeka ne bolele vse kosti od celodnevne poležavanja po njej. Morska voda pa je bila kot morska voda: s precej soli – kot vedno – in morskih ježkov tudi. Pa hrana in postrežba? Čudoviti; že zaradi špagetov in makaronov, ki so nam jih servirali v desetih dneh kar petkrat, da ne omenjam še ribje konzerve, ki smo jo dobili za nedeljsko večerjo; zato, da so kuharice lahko počivale. Da ne bo pomote: letos nismo dopustovali v našem počitniškem domu v Fiesi!

Frk

Počitnice in dopusti so že skoraj pred vrati, zato je zdaj zadnji čas za načrtovanje oddiha. Pazite, kam se boste podali, da se vam ne bo zgodilo tako, kot se je Frku pred 38 leti. No, morje bo zagotovo slano. Sicer pa, saj veste – najslabše je, če potrebujemo dopust po dopustu.

Metka Marić

Premogovnik Velenje razpisuje kadrovske štipendije za šolsko/študijsko leto 2013/2014

program	raven izobrazbe	število štipendij
GEOSTROJNIK RUDAR	4	10
GEOTEHNIK	5	8
DIPL. INŽ. GEOTEHN. IN RUD. (UN) ALI MAG. INŽ. GEOTEHN. IN RUD.	6/2 ali 7	1

PRIJAVLJANJE

Kandidati za razpisane štipendije naj pošljejo prijave najkasneje do **28. junija 2013** na naslov: PREMOGOVNIK VELENJE, d. d., Izobraževalni center Skupine PV, Partizanska cesta 78, 3320 VELENJE.

K prijavi je treba priložiti:

- prošnjo za štipendijo,
- potrdilo o vpisu v izobraževalni program,
- fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo o opravljenih izpitih,
- kratek življenjepis.

IZBOR KANDIDATOV

Pri izboru kandidatov bomo upoštevali učni uspeh in druge dosežke v dosedanjem šolanju, nagnjenja kandidatov za izbrani poklic ter druga merila, določena v aktih družbe.

VIŠINA ŠTIPENDIJE IN UGODNOSTI ŠTIPENDISTOV

Višina kadrovske štipendije, pravice in obveznosti ter ugodnosti štipendistov so opredeljene v aktih družbe.

O rezultatih izbora bomo kandidate obvestili po 20. avgustu 2013.

Z veseljem pohvalimo – delavci, ki so obnavljali Muzej PS

Obnova Muzeja premogovništva Slovenije, ki ga je požar v začetku lanskega leta močno prizadel, je bila zelo zahtevna – trajala je dobro leto. Z dokončnim odprtjem popolnoma prenovljenega jamskega dela je zdaj tudi uradno končana. Marsikdo, ki je muzej v teh dneh že obiskal, se bo najbrž strinjal, da je zdaj še lepši in vsebinsko bogatejši.

V njegovo obnovo je bilo vloženih veliko truda, energije, predvsem pa pridnih (tudi udarniških) rok naših sodelavk in sodelavcev. A le redki vedo, da je jedro obnove vseskozi tvorila manjša skupina zaposlenih, ki so bili v obnovo vpeti vse od nastanka požara. Gre predvsem za sodelavce s pripravskih številki 21 in 24, ki so skupaj s strojniki, električarji ter sodelavci Jamskega zračenja in Transporta sodelovali pri obnovi muzeja takoj potem, ko so jamski reševalci požar uspešno pogasili.

Zahtevna sanacija muzeja

Sanacija je bila zelo zahtevna. Dovolj zgovoren je podatek, da so pri obnovi iz jame in vanjo spravili več kot 1.000 kosov vozni enot različnega materiala. Vse, kar je bilo ob požaru uničeno, so morali najprej spraviti iz jame, nato večino tega obnoviti in spraviti nazaj v jamo. Pri svojem delu so se spopadali tudi s takšnimi izzivi, ki niso bili vezani na njihovo vsakdanje delo. Iz rudarjev so se velikokrat prelevili v tesarje in druge rokodelske delavce in dnevno izkazovali veliko različnih spretnosti.

Zahtevne razmere za delo

Celotno območje muzeja so utrdili s sidranjem, ga obložili z betonom ter s tem povečali nosilnost jamskih prostorov kot tudi njihovo požarno varnost. Možnosti za ponovitev tega, kar se nam je zgodilo v začetku lanskega leta, so minimalne oz. nične. Delo je potekalo zelo učinkovito, saj je bilo v kratkem času in z malo ljudmi narejeno veliko.

Ekipi pripravskih številke 21, ki je pri obnovi muzeja sodelovala od začetka do konca, so ob najintenzivnejši betonaži pomagali še sodelavci s pripravskih številke 24. Izpostaviti velja tudi močno podporo sodelavcev iz elektro- in strojne službe, ki so imeli veliko dela z demontažo in montažo

elektro-strojne opreme. Vse sekcije, ki so bile zelo stare, so demontirali, jih v jami deponirali in obnovili ter jih nato obnovljene vnovič zmontirali. Pohvala gre tudi protipožarni ekipi Jamskega zračenja, ki je svojo vlogo opravila več kot odlično; predvsem pri injektiranju oblog plaščev, izdelavi zadelk, protipožarnih vrat in drugih lesenih delov. Zelo zahtevno logistično delo so opravili tudi sodelavci iz obrata Transport, veliko vlogo pa so imeli projektatni Tehničnih služb.

Silvo Oštir, vodja obnove muzeja

Ko sem bil prvi dan po požaru v jami, sem sam pri sebi pomislil, da človeku, ki bo prevzel obnovo muzeja, ne bo lahko. Že čez nekaj ur sem prejel klic, da so to nalogo zaupali meni. Najprej sem dobil rosno čelo, a sem kljub temu brez vsakršnih zadržkov izziv sprejel. Zdaj, ko so vsa dela končana, čutimo vsi, ki smo pri obnovi muzeja tako ali drugače sodelovali, izjemno zadovoljstvo. Z veseljem pohvalim vse sodelujoče, saj nam je uspelo muzej v celoti obnoviti in ga po moji oceni narediti še boljšega, kot je bil pred požarom. Kot vodja in koordinator obnove sem marsikomu »pil živce«, zato se jim ob tej priložnosti za vse nevšečnosti in hudo kri tudi opravičujem. A vendarle je na koncu vse šlo z dobro voljo in ni bilo večjih težav. Vseskozi smo imeli korekten odnos. Na koncu pa smo za vse jamske tretjine, ki so sodelovale pri

obnovi muzeja, organizirali srečanje s piknikom.

Mirko Belec, nadzornik

Že po navadi v zahtevnejše obnove in sanacije jamskih prog ter drugih jamskih objektov vključijo pripravski številki 21 in 24 (t. i. Jamske gradnje). Tako je bilo tudi pri obnovi Muzeja premogovništva Slovenije. Ko smo po požaru prišli v muzej, sem čutil zgroženost in priznam, tudi strah. Niti predstavljal si nisem, kakšne posledice lahko naredi takšen požar. Ne glede na to smo se z izzivom, ki so nam ga zaupali, spopadli. Začetna dela so potekala v zelo zahtevnih razmerah, saj smo zaradi veliko vode gazili do pasu po blatu. A vendarle smo vsi skupaj imeli samo en cilj, čim prej smo želeli sanirati posledice požara in obnoviti muzej. Veseli smo, da nam je naše poslanstvo v celoti uspelo. Zdaj, ko smo zopet na drugih deloviščih, muzej zelo pogrešamo. Delo je bilo zanimivo, polno izzivov in lastne ustvarjalnosti. Vse, ki si obnovljenega muzeja še niste ogledali, vabim na ogled. Prepričan sem, da naš trud ni bil zaman, saj takšno doživetje – skoraj 200 metrov pod zemljo – lahko doživiš le redko kje.

Slobodan Mrkonjić

Vsi sodelujoči so obnovo muzeja vzeli za svoje poslanstvo. Vseskozi se je čutil pozitiven naboj, predvsem pa spoznanje, da so delali in ustvarjali nekaj, kar bo ostalo za naše zanamce.

Prireditve v juniju 2013

6. junij 2013

Muzej premogovništva Slovenije (Ligijev salon) ob 18.30 – predstavitev knjige Zahod jame avtorja Petra Rezmana

10.–16. junij 2013

Zimsko-letni turistični center Golte (Hotel Golte) – zaključek mednarodnih projektov CoGasOut in Ghreen House Gas, ki sta delno financirana s sredstvi skladov Evropske unije

19. junij 2013

Restavracija Jezero ob 19. uri – srečanje sodelavcev in sodelavk Skupine Premogovnik Velenje, ki so se upokojili med 1. junijem 2012 in 31. majem 2013

20. in 21. junij 2013

Šolski center Velenje (objekt Gaudeamus) – Mednarodna konferenca EnRe pod naslovom Slovenska energetika v luči smernic EU

29. junij 2013

53. Skok čez kožo:

- budnice Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje ob 6. uri;
- podelitev priznanj vsem letošnjim delovnim jubilarantom in jubilarantom Jamske reševalne čete ob 10. uri v Domu kulture Velenje;
- parada uniformiranih rudarjev – zbor ob 17.00. uri na Titovem trgu, odhod parade na Mestni stadion ob jezeru v Velenju ob 17.30;
- Skok čez kožo ob 18. uri na Mestnem stadionu ob jezeru v Velenju;
- družabno srečanje zaposlenih v družbah Skupine Premogovnik Velenje in upokojencev ob Restavraciji Jezero – po Skoku čez kožo.

Razstave v Muzeju premogovništva Slovenije:

- razstava likovnih del akademske slikarke in magistricе likovnih umetnosti Klementine Golija v Beli garderobi Muzeja premogovništva Slovenije do 30. junija 2013;
- razstava z intervencijami v prostor z naslovom »Intervencija«, avtorja Anže Sever in Tomo Stanič, Premogovnik Velenje in Šaleški študentski klub, na ogled v Kopalnici Muzeja premogovništva Slovenije do 30. junija 2013.

Brezskrbne počitnice

Vse družbe v Skupini HSE začnemo akcijo

»BREZSKRBNÉ POČITNICE«,

v okviru katere zbiramo rabljene, a dobro ohranjene pripomočke za počitnice (žoge, druge športne pripomočke, maske, plavutke, dihalke, plavalne obroče in rokavčke, plavalne blazine ...).

Vse zaposlene v Skupini Premogovnik Velenje vabimo, da se pridružite akciji, ki bo trajala do 20. junija.

Prosimo vas, da predmete prinesete v prostore Internega radia. Zbrane pripomočke bomo predali Medobčinski zvezi prijateljev mladine v Velenju, ki jih bo razdelila otrokom, ki jih potrebujejo. Kmalu se bodo začele poletne počitnice – otroci bodo predmetov, ki jih ne potrebujete več ali so jih vaši otroci že prerasli, a so kljub temu še uporabni, na letovanju zelo veseli.

UPRAVA PREMGOVNIKA VELENJE RAZPISUJE NAGRADO ZA NAJBOLJŠEGA SODELAVCA/SODELAVKO V PREMGOVNIKU VELENJE, HTZ VELENJE, PV INVESTU, RGP-ju, GOSTU, PV ZIMZELENU IN ZA NAJBOLJŠO DELOVNO SKUPINO LETA 2013 V SKUPINI PREMGOVNIK VELENJE

Leto je naokoli in bliža se naš rudarski praznik. Na tradicionalnem, letos že 53. Skoku čez kožo, bomo razglasili najboljše sodelavce in najboljšo delovno skupino v Skupini Premogovnik Velenje. Kljub zahtevnim razmeram nam je uspelo doseči proizvodni plan in poslovno leto končati pozitivno, k čemur je vsak zaposleni prispeval po najboljših močeh. V vodstvu Premogovnika Velenje se zavedamo, da brez ljudi, ki vsakodnevno delo opravljate z znanjem, zavzetostjo, odgovornostjo, ne bi bili tako uspešna gospodarska družba. Prav vsak sodelavec je pomemben: rudar, strojnik, električar, tajnica, skladiščnik, stikalničar, geolog, tehnolog, montanist, dežurni, receptor, strelec, tehnik, inženir, ekonomist, organizator, pravnik, novinar, sociolog, psiholog, kurir, arhivar, knjižničar, skupinovodja, vzdrževalec, kuhar, natakar, vodič, nadzornik, kadrovik, poslovodja, delovni terapevt, fizioterapevt, bolničar, medicinska sestra, strežnica, gospodinja, socialni delavec, bolničar ...

Vključujemo se v procese pridobivanja premoga, priprave dela, vrtanja, delamo ob strojih, za računalniki, v jami, v razvoju, v prodaji, v delavnicah, v pisarnah, na terenu.

Prav vsak lahko delu doda svoj osebni pečat. Lahko je delaven, ustvarjalen, inovativen, strokoven, zanesljiv, pošten, vesten, pripaden, tovariški, preudaren, ugleden.

V vsakem okolju so posamezniki, ki pozitivno delujejo na okolico, so prepoznavni po svojih dobrih zgledih, dajo od sebe več, kot se od njih pričakuje, prvi poprimajo za delo, prenašajo znanje in izkušnje na sodelavce, na vsakem koraku najdejo priložnosti za izboljšave, so pripravljeni pomagati, skrbijo za urejenost delovnega okolja.

Iščemo najboljše **SODELAVCE in SODELAVKE** v Premogovniku Velenje in v povezanih družbah, kjer je Premogovnik večinski lastnik. Zato se ozrite okoli sebe, poiščite takšne sodelavce in jih predlagajte za **DELAVCE LETA 2013 PREMGOVNIKA VELENJE, HTZ VELENJE, PV INVESTA, RGP-ja, GOSTA in PV ZIMZELENA**. Med prejetimi predlogi bomo izbrali po enega sodelavca iz vsake družbe.

Zbiramo tudi predlog za **DELOVNO SKUPINO LETA 2013 SKUPINE PREMGOVNIK VELENJE**. Predlagajte skupino, ki je dosegla poseben uspeh v preteklem obdobju. Lahko je delovna skupina, organizacijska enota, razvojna skupina, projektna skupina ...

Kandidate za nagrade lahko predlagajo:

zaposleni v Premogovniku Velenje, HTZ Velenje, RGP-ju, PV Investu, Gostu in PV Zimzelenu, predstavniki zaposlenih, člani kolegija predsednika Uprave Premogovnika Velenje, HTZ Velenje, PV Investa, RGP-ja, Gosta, PV Zimzelena in vodje organizacijskih enot.

Kriteriji za izbor:

- bistveno boljši delovni rezultati od drugih,
- ustvarjalnost, inovativnost, izboljševanje delovnih procesov,
- ugled in spoštovanje v podjetju,
- pomembni rezultati pri delu za zunanji trg,
- pomemben dosežek v stroki,
- odstotek bolniških izostankov nižji od povprečja Premogovnika.

Izpolnjevanje kriterijev se lahko nanaša na daljše časovno obdobje, najmanj pa na obdobje junij 2012–maj 2013.

Predloge pošljite na naslov:

Izobraževalni center Skupine Premogovnik Velenje, Partizanska cesta 78, Komisija za nagrade, **do 10. junija 2013**.

Predlog lahko oddate tudi v skrinjico za inovacije, kjer dobite obrazec. Obrazec je objavljen tudi na portalu Premogovnika Velenje na spletni povezavi <https://www.dropbox.com/sh/9qndprea1zfof5r/md8uXPBxnf>.

Predlagatelj posameznika mora pridobiti podpis predlaganega.

Predlog za podelitev priznanj mora biti utemeljen na osnovi zapisanih kriterijev.

Z žrebanjem bomo izbrali tri predlagatelje, ki bodo prejeli praktične nagrade.

O podelitvi priznanj bo na osnovi pravilnika o podeljevanju nagrad odločala komisija: Boris Potrč, predsednik, člani Bojan Brčar, Anica Zajc, Branka Vičar, Srečko Lednik, Srečko Gračner, Suzana Puc in Diana Janežič.

Odločitev komisije bo objavljena v glasilu Rudar.

Priznanja bodo podeljena na prireditvi ob dnevu rudarjev 2013 – na 53. Skoku čez kožo, ki ga bomo izvedli v soboto, 29. junija 2013.

Uprava Premogovnika Velenje

AquaVallis tudi letos na EKO konferenci

Ob koncu letošnjega aprila je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani v organizaciji Društva Planet Zemlja potekala že četrta mednarodna EKO konferenca, na kateri so velik del pozornosti namenili energentom prihodnjih generacij. Na razstavnem prostoru EKO bazarja, ki so ga organizirali v sklopu konference, se je že drugo leto zapored s programom AquaVallis predstavilo tudi podjetje HTZ Velenje.

Predsednik RS Borut Pahor ob razstavnem prostoru AquaVallis (foto: Aleš Dremel)

Glavni energent, ki velja tudi za osnovno človekovo pravico in o katerem je bilo na konferenci največ govora, je voda. S tem so zaznamovali tudi letošnje mednarodno leto voda.

Zaradi izjemne pomembnosti vsebine sta se konference udeležila tudi predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor** ter minister za kmetijstvo in prehrano v RS **mag. Dejan Židan**.

Konferenca v znamenju vode

V prvem panelu »Voda in zdravje« je **dr. Ivanka Gale** z Zavoda za varovanje zdravja povedala, da ima v Sloveniji dostop do pitne vode 89 % prebivalstva. Cilj države pa je, da bi

bilo tudi ostalih 11 % kmalu vezanih na javni vodovod. »Mali sistemi, ki z vodo oskrbujejo do 500 ljudi, so po večini slabo vzdrževani, medtem ko imajo veliki sistemi izjemno kakovostno vodo,« je v svojem govoru dejala Galetova.

V video nagovoru evroposlanke **dr. Romane Jordan** smo slišali opozorilo o dejstvu, da je na našem planetu le tri odstotke sladke vode, ogromen delež je v ledenikih. Med drugim je dejala: »V prihodnosti bo tekma za vodo vse ostrejša, saj podnebne spremembe prinašajo vedno več ekstremnih vremenskih pojavov, ki krepko vplivajo na zalogo pitne vode.«

Zemlja bo preživela, skrbeti nas mora za nas in zanamce

V nadaljevanju so bile obravnavane

še teme o usodni povezavi kmetijstva in vode ter o vse večji škodi zaradi suš in poplav, ki so tudi posledica podnebnih sprememb. Strokovnjakinja za podnebne spremembe na Agenciji za okolje, **mag. Tanja Cegnar**, je zbranim na dušo položila dejstvo, da bo planet nedvomno preživel, skrbeti pa bi nas moralo za nas.

Na EKO bazarju vnovič tudi HTZ

Ob robu konference je potekal tudi **EKO bazar**, kjer so se predstavljale slovenske nevladne organizacije in druge ustanove ter podjetja s svojimi okoljskimi projekti in izdelki, med njimi se je vnovič predstavil tudi HTZ s programom AquaVallis.

mag. Aleš Dremel

Viri: <http://www.eko-konferenca.org/1/Novice/Novica/smid/395/ArticleID/282.aspx>

Delovnim oblačilom sledimo z radiofrekvenčno identifikacijo

V Pralnici perila HTZ se že dlje časa pojavljajo ozka grla v fazah sprejema in izdaje perila zaposlenim v Skupini Premogovnik Velenje. To se dogaja v časovnih konicah, ki nastajajo ob istočasnem prihodu več avtobusov, in zaradi reševanja reklamacij na izdajnem okencu. Do reklamacij prihaja predvsem zaradi zamenjav posameznih kosov oblačil med uporabniki, kar je posledica nenatančnega sprejema perila v pranje in napak, ki nastanejo pri razvrščanju perila v procesu vzdrževanja oblačil. Reklamacije povzročajo visoke stroške in slabo voljo naših strank kot tudi zaposlenih. Glavni vzrok za te težave je v označevanju oblačil s podatki o lastniku, ki se izvaja na zastarel, nepopoln način.

Rešitev je tehnologija RFID

V Storitvah in proizvodnji HTZ smo pri iskanju rešitve te težave kot najoptimalnejšo prepoznali idejo o označevanju in sledenju delovnih oblačil s pomočjo tehnologije RFID. Radiofrekvenčna identifikacija (ang. Radio Frequency Identification, RFID-značka) je tehnologija za prenos podatkov med čitalcem in elektronsko oznako z namenom identifikacije. Značka je sestavljena iz integriranega vezja (čipa), ki hrani in procesira podatke ter izvaja modulacijo in demodulacijo signalov. Drugi del oddajnika je antena, ki sprejema in oddaja radijske signale. Signale RFID-oddajnikov sprejema RFID-čitalec, kar omogoča identifikacijo predmetov, na katere je oddajnik pritrjen.

Ob podpori vodstva HTZ Velenje in Premogovnika Velenje smo začeli idejo resno razvijati s pomočjo strokovnjakov iz podjetja Špica International, ki je bilo izbrano za dobavitelja opreme in programske rešitve. Dobavitelj je v Skupini Premogovnik Velenje že prisoten kot dobavitelj in vzdrževalec sistema kontrole pristopa in vodenja evidence delovnega časa Time & Space, s katerim bo preko šifranta zaposlenih povezan tudi sistem označevanja oblačil z RFID-značkami.

Uporabnikom prijazna tehnologija

Uvedba novega sistema označevanja

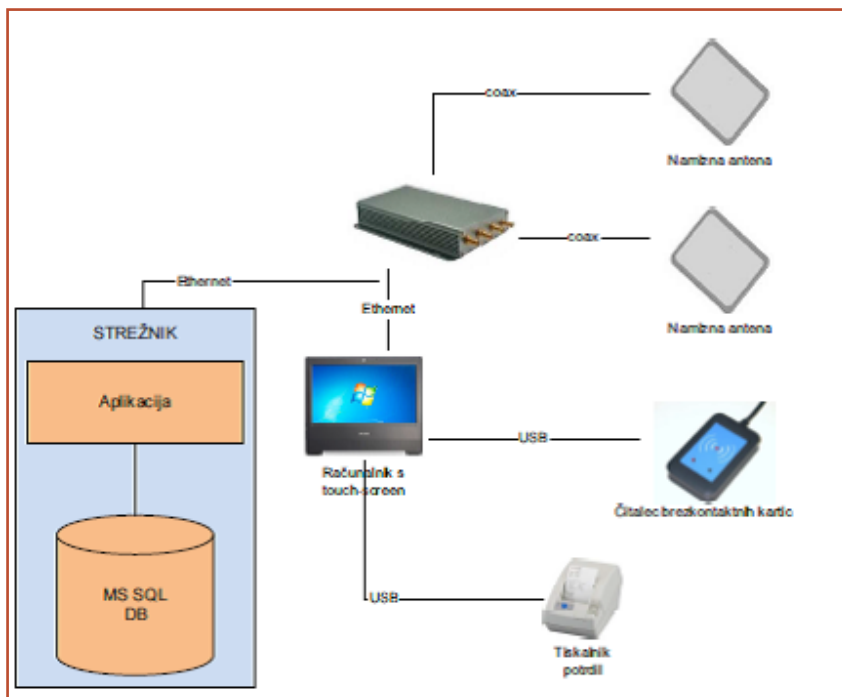
oblačil bo omogočila avtomatiziran sprejem perila v pralnico, odpravo ozkih grl v fazah sprejema, sortiranja in izdaje perila, izločitev napak zaradi človeškega faktorja v fazah sprejema in sortiranja, manjše stroške za reševanje reklamacij, preprečitev zamenjav in morebitnih odtujitev posameznih kosov oblačil, spremljanje posameznega kosa oblačila skozi celotno življenjsko dobo (datum prejema, zgodovina pranj, število šivanja, datum odpisa), izdelavo poročil za vodenje evidence in obračuna za poljubno obdobje po osebi, stroškovnih mestih in posameznem kosu perila (zgodovina), nabor analitično-statističnih podatkov za racionalnejšo nabavo materiala (pogajanja z dobavitelji, izbira materiala), avtomatično vodenje evidence uporabnikov mila in hitrejšo inventuro (pralnica, skladišče zaščitnih sredstev, delavnica zaščitnih sredstev).

Hitreje in natančneje

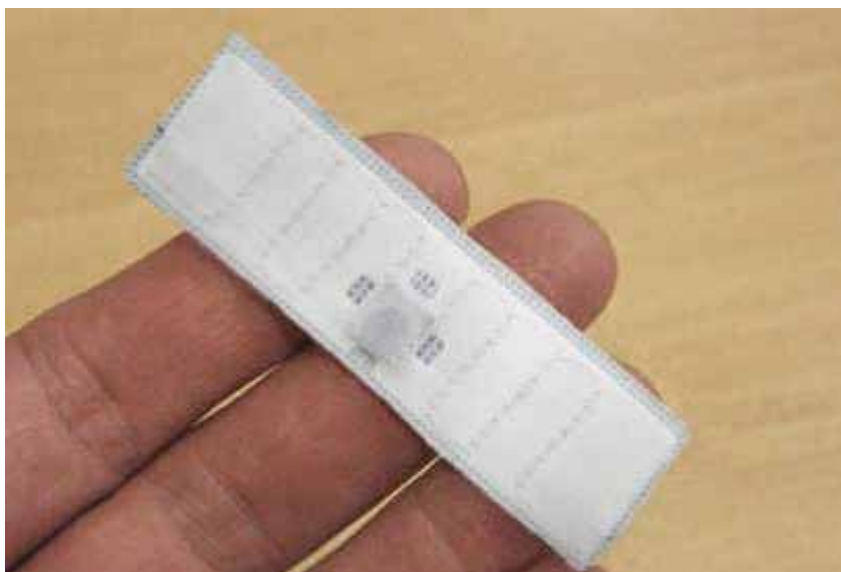
Razvrščanje opranega in posušenega perila bo hitrejšo in natančnejše. Na okencu za izdajo opranega perila bo prav tako potrebna identifikacija z delovno izkaznico. Na zunanjem zaslonu se bodo prikazale vse prejemnice za oblačila, ki jih ima stranka v pralnici. Ko bo stranka prejela vsa oblačila, se bo na zaslonu pojavilo dovoljenje za registracijo naslednje stranke. Delavci v pralnici bodo lahko naenkrat postregli pet strank. V vsakem trenutku bo mogoč izpis opranega po osebi ali stroškovnem mestu, za poljubno obdobje, datum

Poenostavljeno bo opisan proces potekal tako, da se bodo v proizvodnji zaščitnih sredstev ob izdelavi oblačil na točno določena mesta všile RFID-značke. Pri prevzemu oblek v skladišče zaščitnih sredstev se bo preko računalniške aplikacije na RFID-značke zapisalo, za kateri tip oblačila gre. Delavec se bo ob dvigu novih zaščitnih sredstev v skladišču identificiral z delovno izkaznico. Na oblačila v dodeljenem kompletu se bo ob skladiščnikovi potrditvi avtomatsko zapisalo, kdo je novi lastnik. Pri sprejemu umazanih oblačil v pralnico se bo delavec registriral z delovno kartico in odložil oblačila na označeno mesto. Antena bo naenkrat prebrala vse všile RFID-značke. Stranka bo preko zunanjega zaslona preverila, če so izpisani vsi v pranje prineseni artikli. K artiklom, ki jih bo treba pošiti, bo delavec iz pralnice dodal ustrezen simbol. Po potrditvi stranke se bo natisnila prejemnica v dveh izvodih (stranka/pralnica).

prejema novega oblačila, zgodovina pranj, število šivanja in datum odpisa. S podjetjem Špica International je bila sklenjena pogodba o dobavi potrebne opreme in izdelavi računalniške aplikacije. Ustanovljena je

Shema sistema

RFID-značka

RFID-značke so namenjene kontinuiranemu delovanju v ostrih pogojih industrijskega pranja (temperatura, detergentsi) in imajo zagotovljeno življenjsko dobo tri leta. Vzdržljivost in berljivost značk smo uspešno preizkusili po 150 ciklih pranja in sušenja. Značke so pasivne, nimajo lastnega napajanja in so ustrezne za uporabo v metanskih rudnikih zaradi protieksplzijske zaščite.

Posebno pozornost bo treba nameniti označevanju starih oblačil, ki jih delavci Skupine Premogovnik Velenje že imajo v svoji lasti. Pogoj za uspešen zagon sistema je namreč, da je označenih vsaj 80 % oblačil, ki so že v uporabi. Zato sodelavce že na tem mestu prosimo za razumevanje in upoštevanje navodil za oddajo starih oblačil v označevanje z RFID-značkami. Definirati bo treba tudi merila, ki bodo določala, ali je staro oblačilo smiselno označiti ali odpisati. Vsekakor bodo vse aktivnosti v zvezi z omenjeno problematiko usklajene z vodstvom Skupine Premogovnik Velenje, Sindikatom Premogovnika Velenje in Svetom delavcev Premogovnika Velenje.

bila projektna skupina, sestavljena iz predstavnikov dobavitelja, HTZ Velenje (Storitve in proizvodnja, Implementacija informatike HTZ) in Premogovnika Velenje (Služba informatike). Ključni termini projekta so potrditev dizajna aplikacije (31. 5. 2013), priprava infrastrukture (12. 7. 2013), montaža opreme (24. 7. 2013), začetek označevanja starih oblačil (2. 8. 2013) in zagon (14. 10. 2013).

Matej Vogelsang

Jamomerstvo na Premogovniku Velenje

Jamomerstvo je veja rudarske znanosti in tehnologije. Vključuje vse meritve, izračune in kartiranje, ki služijo raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin ter gradnji rudarske infrastrukture tako na površini kot pod njo. Pridobljeni podatki so ključni za izdelavo rudniških načrtov, spremljanje in načrtovanje odkopavanja in tudi za spremljanje vplivov rudarjenja na okolje.

Program Jamomerstvo in geodetske storitve podjetja PV Invest, d. o. o., deluje na področju rudarskih merenj ter geodezije. Služba jamomerstva je do leta 2008 delovala v okviru Tehničnih služb Premogovnika Velenje, ko je prišlo do ponovne združitve s programom Geodetske storitve, ki od leta 2006 deluje v novoustanovljenem hčerinskem podjetju PV Invest, d. o. o.

Naloge službe jamomerstva zajemajo sklop merske podpore pri načrtovanju in obvladovanju procesa odkopavanja premoga in sklop merske podpore pri obvladovanju dogodkov v pridobivalnem prostoru Premogovnika Velenje. Naše storitve delimo na dva sklopa, ki smiselno pokrivata posamezna področja dela; to sta jamski sklop in dela na površini oziroma zunanje jamomerstvo.

Storitve v jami

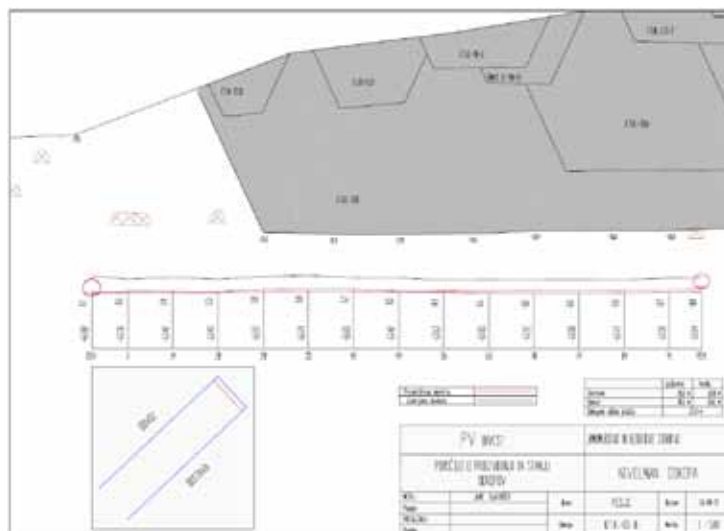
Jamomerske aktivnosti v jami v letu 2012

Skupaj vhodov v jamo:	267
usmerjanje pripravnih delovišč po smeri in višini	209
nivelacija odkopov	58
Izmera:	
preciznih poligonov	10
ročnih poligonov	146
kontrolnih nivelmanov	42
Posnetki jamskih prog	11
Izmera konvergenčnih profilov	15

V jamskem sklopu jamomerstva se ukvarjamo s storitvami, ki zajemajo meritve pri usmerjanju izdelave jamskih prog in spremljajočih objektov, meritve za spremljanje parametrov odkopavanja premoga ter vzdrževanje baz in arhiviranje jamomerske dokumentacije. Služba skrbi za izdelavo in dopolnjevanje jamske karte

Jamomerca pri delu

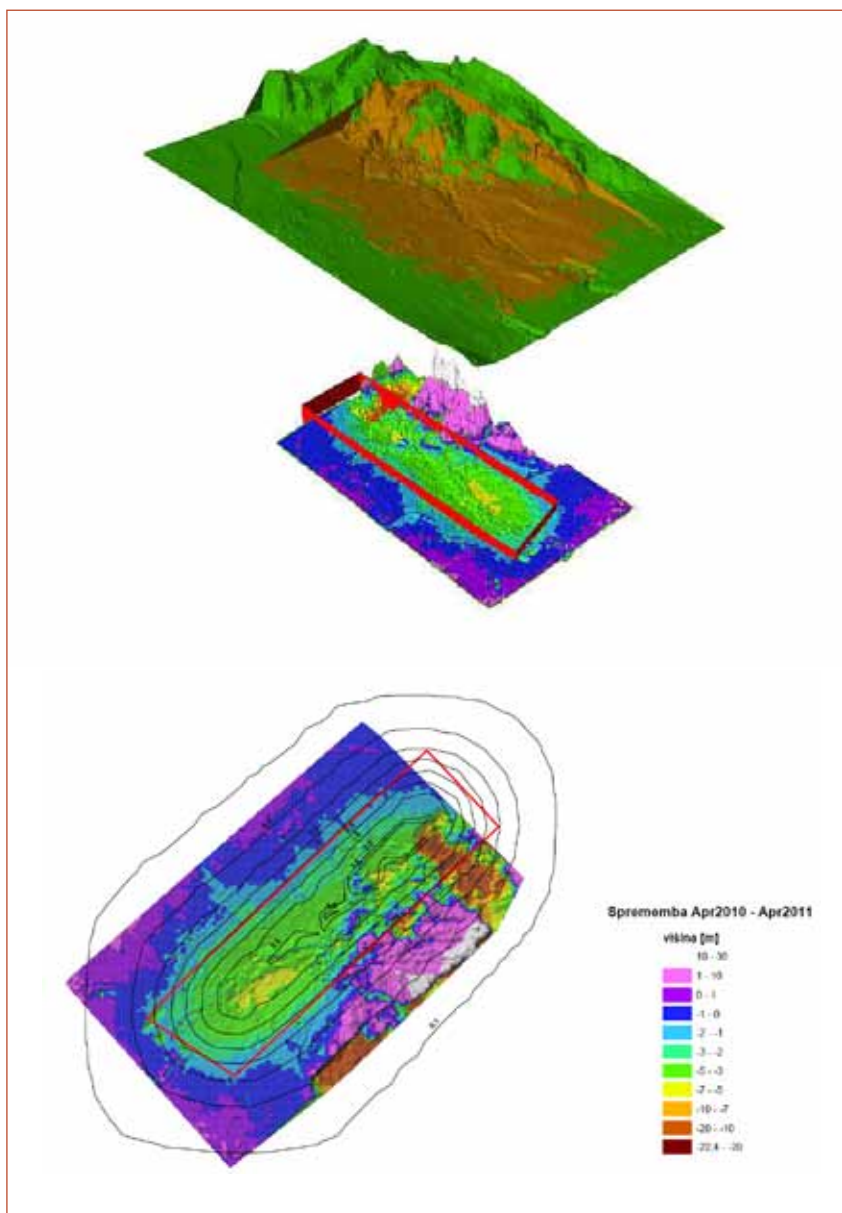
Nivelman odkopa, ki je sestavni del poročila o proizvodnji in stanju odkopov.

ter pripravo prognoznih profilov pridobivalnega območja, kar predstavlja osnovo za projektiranje odkopavanja premoga in spremljajočih jamskih objektov.

Storitve na površini

V sklopu zunanjega jamomerstva spremljamo stanje ugrezanja površja, do katerega prihaja zaradi podzemnega odkopavanja premoga. Na površini

že nekaj desetletij izvajamo meritve opazovalnih mrež Premogovnika Velenje na območju odkopavanja in širše. Meritve zajemajo poleg standardnih geodetskih tehnik (triangulacija, trilateracija, nivelman, GNSS) tudi modernejše metode, med katere sodijo aerofotogrametrija, terestrično lasersko skeniranje in samodejni GNSS-sistem za spremljanje pomikov in deformacij v realnem času. Skupaj

Posejanje površine kot rezultat obdelave aerofotogrametrije na območju odkopne plošče G2C

Niveliranje znotraj pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje

tako opazujemo premike in deformacije površine na več kot 300 merskih točkah v Šaleški dolini, izvajamo sonarske meritve za določitev globine šaleških jezer ter premike in deformacije objektov.

Na osnovi rezultatov teh meritev in računalniškega modeliranja se pripravljajo napovedi pomikov terena za posamezna obdobja vse do konca načrtovanega odkopavanja premoga v Šaleški dolini, kar omogoča pravočasno in primerno pripravo, sanacijo in ureditev degradirane površine. Poučitev je na znanstveni analizi meritev premikov terena in njihovih posledic na okolje. Jamomerski del vsakega rudarskega projekta tako vsebuje tudi napovedi vpliva posameznih in vseh odkopov na površino, tj. premikov terena zaradi odkopavanja premoga. V ta namen se na Premogovniku Velenje uporablja računalniško podprt model za napovedovanje premikov površine kot posledice pridobivanja premoga, ki omogoča izračun vodoravnih in navpičnih premikov terena za vsako opazovano točko, ki tvorijo reliefni model pridobivalnega območja.

Jašek NOP II

V sklopu optimiziranja transportnih poti premoga iz jame na površino se v Premogovniku Velenje izdeluje 505 metrov globok navpični jašek. Jamomerske storitve pri gradnji jaška NOP II zajemajo v prvi fazi vzpostavitev osnovne izhodiščne opazovalne mreže jaška in priključitev jame na površino. Oboje je treba izvesti zaradi natančne zakoličbe novega izvažalnega jaška in izdelave jamskih prog za preboj z jaškom NOP II. Jamomersko delo zajema tudi usmerjanje del pri globljenju jaška ter spremljanje premikov in deformacij jaška tako med gradnjo kot kasneje med obratovanjem.

Pravilno izvajanje jamomerskih meritev in doseganje potrebnih natančnosti meritev sta pogoja za ustrezno in varno gradnjo navpičnega jaška NOP II. S pravočasnim ugotavljanjem premikov in deformacij v jašku lahko le-te nadzorujemo in ustrezno ter pravočasno ukrepamo, prav tako pa zagotavljamo potrebno varnost delavcev.

dr. Janez Rošar

Pridih domačnosti

V zeleni oazi miru v Dolini meseca je svoje mesto našel PV Center starejših Zimzelen, ki že s svojim imenom simbolizira harmonijo in življenje. Stanovalci doma in njegovi obiskovalci si tam zlahka napolnijo dušo in dobijo občutek varnosti, topline in domačnosti.

Dokler smo še mladi in pri močeh ter sposobni poskrbeti zase, o starosti ne razmišljamo. Misel na to, da nekoč morda ne bomo sposobni poskrbeti ne le za svoje najbližje, ampak tudi zase, je skoraj nedoumljiva. Toda starost ne uide nikomur, lahko pa postane najplodnejši del našega življenja. V PV Centru starejših Zimzelen v Topolšici se že dobra tri leta in pol trudijo, da bi se stanovalci pri njih počutili karseda lepo.

»Skupaj delamo na dolgi rok, zato da bomo nekoč imeli sami priložnost užiti, kar smo dajali,« je v enem izmed uvodnikov revije Zimzelen bralce nagovorila direktorica Andreja Štefan Bukovič.

zmorejo poskrbeti za svojce ali pa ti okrevajo po bolnišničnem zdravljenju. Kar nekaj začasnih namestitev je postalo trajnih, saj ugotovijo, da je v domu zanje dobro poskrbljeno.

»Bogata zgodovina zdravstva v Topolšici je oblikovala krajane in v njih živi izrazit čut za sočloveka. V Topolšici skoraj ni družine, v kateri ne bi bil kdo od članov zaposlen v bolnišnici, zdravilišču. To pozorno skrb za sočloveka, ki se prenaša iz roda v rod, želimo v filozofijo vodenja in upravljanja prenesti tudi v PV Zimzelenu,« pravi Bukovičeva.

Kjer mladost sreča starost

PV Zimzelen se vsake toliko napolni z mladostno energijo. Za to poskrbi- jo študentje, tako iz Slovenije kot iz tujine, ki si za svoj praktični pouk ali pripravništvo izberejo ravno njih. S pestrim programom aktivnosti – družabne igre, pogovori, vadbe, sprehodi, delavnice in še kaj – poskrbijo za živahen utrip. Stanovalci njihovo prisotnost sprejemajo z velikim odobravanjem, saj se jim z njihovim prihodom spremeni vsakodnevna rutina.

»V naši hiši želimo živeti vsak dan posebej in ta trenutek, da vedno upamo in si upamo. Nenehno udeležujemo ideje – svoje in drugih ljudi,« je v uvodniku osme številke revije Zimzelen zapisala Diana Janežič, strokovna sodelavka za projekte. Dodala je: »Vsi naši obiskovalci, občasni sodelavci, gostje so naše mavrice, da lahko živimo življenje danes.«

Toplino dajejo ljudje

Za starostnike je pomembno prijetno okolje in varno zatočišče, ki daje občutek pripadnosti, zasebnosti, individualnosti in samostojnosti. Starejši morajo občutiti, da so del skupnosti, da bo nekdo poskrbel zanje, jih poslušal, tolažil in se veselil z njimi. PV Zimzelen daje starostnikom vse to, predvsem pa voljo in optimizem, ki sta nalezljiva v obe smeri. »Zadovoljstvo uporabnikov naših storitev, tako stanovalcev kot sorodnikov, je visoko. To je pokazala tudi zadnja raziskava E-Qalin. Dodaten dokaz za to so stanovalci, ki so bili pri nas nameščeni iz oddaljenih krajev, ker ni bilo prostih kapacitet v bližnjih domovih, in so ostali pri nas. Svojci nam večkrat povedo, da nam zaupajo, saj vedo, da je za njihove najbližje dobro poskrbljeno in da se pri nas počutijo prijetno, varno in sprejeto,« je povedala **direktorica PV Zimzelena Andreja Štefan Bukovič** in dodala, da takšne stvari delajo Zimzelen dober oziroma »vedno zelen«. Uporabniki so zelo dobro sprejeli tudi storitve začasnih namestitev – ko domači zaradi dopusta ali bolezni ne

Zelišča na bivalnih enotah

Vsaka izmed sedmih bivalnih enot odprtega tipa in dve enoti za osebe z demenco so poimenovane po zeliščih. Velike slike – mete, hermelike, kapucinke, bazilike, baldrijana, angelike, kamilice, žajblja in sivke – kar priključijo vonj po dišečih zeliščih. Glavni »krivec« za nastanek čudovitih likovnih del je projekt Medgeneracijsko sodelovanje v PV Zimzelenu – delavnice zeliščarstva, slike pa so ustvarili člani Društva šaleških likovnikov.

Vhod v eno izmed bivalnih enot (foto: Metka Marič)

Dom srčnih ljudi

PV Zimzelen ni zgolj dom starejših občanov, ampak je dom srčnih ljudi, saj poskušajo zaposleni svoje stanovalce obravnavati kot posameznike

Priprave na športne igre stanovalcev domov celjske regije (foto: Metka Marič)

s svojimi individualnimi potrebami, željami in interesi. Zaposleni imajo dovolj razvit čut za starostnike, srce in dušo na pravem mestu ter pravo znanje, da jim znajo prisluhniti tudi v stiski, ki jo občutijo ob prihodu v dom. V domu se zavedajo, da ima velik pomen za kakovost življenja pri njih ohranjanje prejšnjega načina življenja. V sobah je mogoče opaziti stanovalcem dragocene izdelke, spomine, ki jim dajejo občutek domačnosti. Levji delež pri njihovem dobrem počutju imajo gospodinje. Prav one največ časa preživijo s stanovalci – zjutraj jim pripravijo zajtrk, pomagajo pri hranjenju, druge stanovalce spodbujajo k medsebojni pomoči, čistijo, pomagajo pri oblačenju, se pogovarjajo in sprehajajo z njimi. Gospodinje poznajo tudi tiste najmanjše želje in potrebe stanovalcev, ki jih osrečujejo, pa naj gre za peko domačega kruha, potice ali pa kaj tretjega. Trudijo se za urejeno okolje, hkrati pa se zavedajo, da jim največ pomenita pozornost in pogovor. **Gospodinja Ema Goltnik** pravi, da jo pri delu vseskozi spremlja misel »Kolikor dam, toliko dobim nazaj«, in doda, da večinoma še več dobi nazaj, kot pa sama daje. Največ ji pomeni opazno izboljšanje zdravstvenega stanja katerega izmed njenih varovancev, ki je

posledica njene spodbude pri hranjenju: »Hvaležnost stanovalcev mi daje energijo za naprej.« Tudi **gospodinja Silva Menih** je izjemno zadovoljna, da je del Zimzelena in da lahko pomaga: »Stanovalcem stojimo ob strani in jim krajšamo dneve. Menim, da lepšega dela nisem mogla najti, saj vsak dan doživljam posebej in vsak dan sem srečna.« Dodatna motivacija za delo so tudi svojci, ki opazijo, da dela s srcem: »Pravijo mi, da sem rojena za to delo,« in ne pozabi dodati, da tega ne bi zmogla brez dobrega kolektiva in prijetnih sodelavcev.

Če bi lahko sami izbirali, koliko let želimo imeti, bi se naš izbor najljubših let verjetno precej razlikoval. Otroci komaj čakajo, da zrastejo, najstniki, da postanejo polnoletni in samostojni, ljudje srednjih let pa bi si z veseljem kakšno leto odšteli. Vsak bi raje leta koga drugega, le star noče biti nihče. Pa vendar nam starost ne uide, in kar je najpomembnejše – lahko je lepa in prijetna.

Cvetovi Zimzelena

Za starejše je zelo pomembno, da svoj čas preživijo ustvarjalno, da se ne predajajo malodušju in dolgočasu. Saj veste, kaj pravijo – ko je duša polna, je tudi življenje polno doživetij in sreče. Ustvarjalno preživljanje prostega časa, dejavnosti, prilagojene zmožnostim in interesom posameznika, predstavljajo vsakdanjik v PV Zimzelenu. V skoraj vsakem prostoru, pa naj bo to soba, hodnik, prostor za druženje ali kaj drugega, je čutiti lasten pečat stanovalcev. Drobni izdelki, ki iz dneva v dan nastajajo s pomočjo ustvarjalnih sodelavk animatorke Ane Šimenc, delovne terapevtke Janje Koželj in gospodinj, so zaslužni za to, da vsakemu, ki vstopi v dom, postane pri srcu toplo. Posebni kotički, kjer se zbirajo stanovalci po jutranjih opravilih in zajtrku, postanejo v dopoldanskem času še posebej živahni. Ob omamnem vonju po pravkar skuhanih kavi slišimo petje, smeh ob pripovedovanju šal in anekdot ter šelestenje časopisov. Številne prireditve v domu so postale središče druženja starejše in tudi srednje generacije. »Veliko sodelujočih je aktivnih upokojencev, ki radi pridejo, predvsem zaradi druženja in obujanja spominov,« pravi Bukovičeva. V PV

Zimzelenu se vsak dan dogaja kaj zanimivega. Razstave likovnih del, pevski nastopi, zimski klepeti, poletna družanja na prostem, izleti za aktivnejše stanovalce, ustvarjalni krožki, poimenovani Socvetje, so le delček vsega. Pozabili niso niti na duhovno življenje, saj imajo kapelico, kamor se lahko zatečejo vsi, ki potrebujejo duhovno sprostitev in pomiritev, mogoče tolažbo ali uteho. Pohvalijo pa se lahko

s kar dvema mešanima pevskima zboroma – pevskim zborom stanovalcev Zimzelen in pevskim zborom zaposlenih Vinca Minor. Poskrbeli so tudi za tiste, ki imajo manj obiskov, saj jim čas krajšajo prostovoljci, med njimi je najaktivnejša skupina prostovoljk Veronike.

Metka Marić

Milan Jezeršek s soprogo Marico

Tukaj sem že dobro leto, prav tako moja žena. Dom sva si z ženo prišla pogledat po priporočilu prijateljev, sicer prihajava iz Ljubljane. Včasih sva imela vikend, zato naju je takoj pritegnila čudovita narava. Veliko nama pomeni, da vidiva zelenje in ne betona. Pomembno se nama zdi tudi to, da so določene ustanove v neposredni bližini doma – bolnišnica, trgovina, pošta. Vesel sem, da sva z ženo skupaj in da lahko drug drugega bodriva.

Silva Sirše s hčerko

V Zimzelenu sem leto in pol. Zanj sem se odločila zaradi bližine doma, saj prihajam iz Velenja. Dom je nov in lepo urejen. Dobro je, da je blizu, da me lahko sorodniki pogosto obiščejo. S stanovalci se dobimo vsak dan ob kavici, se pogovorimo, obujamo spomine, skupaj praznujemo tudi rojstne dneve. Dneve nam popestrijo različni nastopi. Zaposleni so zelo prijazni in lepo skrbijo za nas.

Stanko Zajec s hčerko in zetom

Oče je v domu že dve leti. Zdaj je na varovani enoti za osebe z demenco. Zimzelen je izbral oče, ko je zbolela mama, saj ga je pritegnilo zelenje. Zelo smo zadovoljni z osebjem, saj lepo skrbijo za očeta in poskušajo ustreči našim prošnjam. Z vsemi se lahko pogovorimo.

Krajani Zgornje Polskave pijejo čisto in zdravo pitno vodo

HTZ Velenje je s programom AquaVallis v sodelovanju z zunanjima partnerjema, podjetjema Dateh iz Velenja in Valter iz Radomelj, uspešno končal projekt dezinfikacije dveh vodohramov, ki sta v lasti in upravljanju Krajevne skupnosti Zgornja Polskava pri Slovenski Bistrici. Krajani, ki živijo na tem območju in so priključeni na omenjena vodohrama, so imeli v preteklosti kar nekaj težav s kakovostjo pitne vode. Uspešna izvedba dezinfekcije jim bo zdaj zagotavljala trajno čisto in zdravo pitno vodo.

V podjetju HTZ smo skupaj s partnerjema namestili klorifikacijsko napravo, pulzni vodni števec in steber s solarnim panelom za nemoteno oskrbo baterije z električno energijo ter izvedli zagon naprave z ustreznimi meritvami.

Dezinfikacija vodohramov bo v prihodnje delovala popolnoma samostojno in bo krajanom Zgornje Polskave zagotavljala optimalno obratovanje, minimalne stroške vzdrževanja in predvsem zdravo ter čisto pitno vodo. Tako je HTZ pridobil že tretjo referenco na področju dezinfikacije dislociranih vodnih zajetij.

mag. Aleš Dremel

Obnovljen vodohram v Krajevni skupnosti Zgornja Polskava (foto Matej Vošnjak)

www.sportnaplastenka.si
www.aquavallis.si

Res pijete dovolj čisto vodo?

Izkoristite priložnost za

NAJEM FILTRACIJSKEGA SISTEMA AQUAVALLIS™ DUO 5K

Filtracijski sistem AquaVallis™ omogoča:

- 100-odstotno odstranjevanje bakterij, virusov in spor;
- učinkovito odstranjevanje težkih kovin;
- izboljšan okus in vonj vode.

Akcija traja do 30. 6. 2013

za vse zaposlene v skupini PV

samo
10 €
mesečno

z DDV

Filtracijski sistem AquaVallis™ DUO 5K je sestavljen iz dveh ohišij. V prvem ohišju je nameščen kombinirani mehansko-ogleni filter, v drugem ohišju je nameščen mikrobiološki filter. V ceno 10 € je vključen DDV in zajema mesečni najem filtracijskega sistema AquaVallis™ DUO 5K z vključeno montažo ter manjavo filtrov za celotno obdobje najema. Možnost odtegljajev od plače.

BREZPLAČNA ŠTEVILKA

080 81 89

HTZ Velenje, I. P., d. o. o.,
Partizanska cesta 78,
3320 Velenje

(foto: Mrki)

Kdo je (bil) iz pravega testa

Bolje 200 metrov pod zemljo kot dva metra pod njo. In smo šli. Večina prvič, zato ni šlo brez raznih šal, ki so skrivale strah pred neznanim. Pisana družina slovenske zabavne scene, profesionalnih igralcev pokra in predstavnikov medijev si je nadela čelade in zelene suknjiče ter se prepustila dogajanju. Čakal jih je namreč najgloblji turnir pokra v Sloveniji.

Vrvež na dvorišču Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju je prvi torek v maju napovedoval, da se bo zgodilo nekaj posebnega. Malo pred 13. uro je že bilo čutiti pozitivno energijo udeležencev drugega ekstremnega turnirja v pokru pri nas in prvega v podzemlju. Družili smo se s profesionalnimi igralci pokra, z znanimi Slovenci – 6pack Čukurjem, Igorjem Bračičem (Slon in sadež), Katjo Jevšek, Klemnom Klemnom, Iztokom Melanškom (Tabu), Fredijem Milerjem, Timom in Tomijem (In & Out) ter drugimi ljubitelji te igre. Stiski rok starih prijateljev, spoznavanje novih, nato pa povabilo v preživnico, kjer je vajeti vzel v roke **vodja Muzeja Stojan Špegel**: »Beseda srečno ima za nas velik pomen, zdaj še posebej, ko smo ponovno odprli popolnoma prenovljeni podzemni del muzeja. Srečno pa ima simbolni pomen tudi za »pokeraše«, saj je

izid igre velikokrat odvisen prav od sreče. Pri današnjem dogodku je zelo pomembna tudi dobrodelna nota turnirja, saj tudi naš pozdrav nosi v sebi tri vrednote – tovarštvo, solidarnost in pomoč.«

Napetost je naraščala

Kljub spročenemu pozdravu **prvih slovenskih članov ekipe PokerStars Petra Polesa in Danija Bevca** je napetost pred spustom v jamo začela naraščati. »Rekli smo, če igramo poker underground (ang. pod zemljo), ga zares igramo pod zemljo,« je igro najavil Poles in že je bil čas za razdelitev posameznikov v igralne skupine. Zaščitna čelada in zeleni suknjič sta del obvezne opreme, ki jo prejmejo vsi obiskovalci podzemlja, zato tudi tokrat ni bilo izjem. Seveda ni šlo brez raznih hudomušnih komentarjev glede videza, sploh pri ženskih predstavnicah. Samo še na-

Anel Agić

Udeležil sem se že ekstremnega turnirja v pokru na Krvavcu, kjer smo igrali v igluju. Igra skoraj 200 metrov pod zemljo je še posebej zanimiva. Pri ogledu muzeja sem si vzel košček premoga – »lucky-ja«, ki je čuval moje karte. Rudarjem želim srečno.

PokerStars

(foto: Mrki)

6pack Čukur

Večkrat sem se pogovarjal s svojimi družinskimi člani, ki so že obiskali muzej in bili nad njim navdušeni. Ta dogodek je bil dobra priložnost, da sem ga obiskal tudi jaz. Pogledali smo si stari del muzeja in menim, da predstavlja najboljšo možno idejo za obuditev starih rovov. Bil sem že tudi v aktivni jami, kjer sem pred leti snemal videospot Kapo dol. Takrat sem spoznal pravo stran rudarstva, saj sem šel prav do čela.

vodila vodiča in vstop v najstarejše še delujoče dvigalo v Sloveniji, ki nas je popeljalo v podzemlje, kjer so nekoč odkopavali lignit. Spust z dvigalom je tudi tistim, ki so še malo prej delovali

hladnokrvno, pogнал kri po žilah. Komentar, ki smo ga slišali v dvigalu »Še deset minut do večne teme« ne drži, saj je bila vožnja kratka, vendar za nekatere precej adrenalinska. Sprehod po skrivnostnih rudniških rovih je na večino naredil vtis že pred prihodom v Ligijev salon, kjer sta nas že čakali dve mizi za igro. Salon je bil skoraj premajhen za množico, ki si je po dobrodošlici izmenjala prve vtise v jami. Gostitelja sta bila enotnega mnenja, da gre za resnično veličasten ambient, ki daje dogodku še poseben pečat. Še skupna fotografija »naših rudarjev« in že so misli začele uhajati k igralski taktiki.

Kdo so male in kdo velike ribe

Temna očala in »pokerface« so bili le delček vseh taktik, ki so jih uporabili igralci. Igro so ves čas spremljali spodbudni komentarji, tišina je nastala le za kratek čas, ko so nastopili tisti najbolj ključni trenutki. Igralskega talenta pa niso pokazali zgolj profesionalci, ampak tudi drugi, ki so na turnirju šele spoznavali pravila igre. Sproščenega vzdušja so se nalezli tudi resni in previdni kvalifikanti, ki so bili mnenja, da je znane osebnosti

Fredi Miler

Vesel sem, da sem zopet dobil priložnost iti v jamo, čeprav moram priznati, da sem danes prvič v tem muzeju. Tudi sam imam rudarsko šolo in sem delal v jami v Mežici kot kopač.

treba zakopati globoko pod žarometi in dobiš prvovrstno zabavo. Zabavali smo se vsi – tako opazovalci kot igralci, ne glede na končni izid. S tolažilno nagrado se ni bilo treba tolažiti ekipam, ki so zasedle prva tri mesta. Prvo mesto je tako zasedla ekipa, v kateri so se zbrali **Iztok Melanšek** iz skupine Tabu, profesionalna igralca **Matej Kalčič** in **Andreja Bešter** ter spletni kvalifikant **Robert Marolt**. Drugo mesto je zasedla ekipa, ki so jo

(foto: Mrki)

sestavljali **Andrej Žibera** iz Pokernews, spletna kvalifikanta **Nikola Goričanec** in **Kristijan Voler** ter profesionalni igralec **Simon Mikek**. Na tretjem mestu pa so pristali **6pack Čukur**, **Klemen Klemen**, spletni kvalifikant **Damir Omerčević** in **Maja Cubr** iz Društva Projekt Človek. Ostali so jim, kljub ne tako zavirljivi igri, namenili gromek aplavz, ki bi na plano skoraj privabil jamskega škrate Bergmandeljca. Sicer pa – važno je bilo druženje in ne zmaga.

Bergmandeljca nismo srečali

Podzemna poker dogodivščina pa ni bila samo igra, ampak smo udeležence popeljali tudi na ogled popolnoma prenovljenega starega dela muzeja. Starih muzejskih rogov ni bilo nikogar strah, so pa vsi z zanimanjem prisluhnili vodiču, ki jim je vsaj za trenutek približal delček rudarskega življenja. Prepričani smo, da jim bo še dolgo ostal v prijetnem spominu.

Turnir z namenom

Ob koncu dogodka sta Poles in Bavec v imenu PokerStars podelila donatorska sredstva dobrodelnim organizacijama po njuni izbiri. Ni nas

Igor Bračič (Slon in sadež)

Danes smo pri ogledu muzeja spoznali njegovo poslanstvo in težko delo rudarjev. Všeč mi je bila simulacija eksplozije metana, ki je mlajšim obiskovalcem verjetno še posebej zanimiva. Poker je igra, ki se lahko igra kjer koli. K pestrejši igri zagotovo pripomore lokacija, kot je ta.

presenetilo, da je Poles izbral **Med-občinsko zvezo prijateljev mladine Velenje**, saj je domačin, česar se je razveselila tudi vidno ganjena sekretarka Kristina Kovač: »Še veliko igrajte in veliko darujte, da bodo otroci veseli zaradi tega.« Povedala je, da je Poles že sodeloval pri programih in dobro ve, kakšno je njihovo poslanstvo. Bavec pa je predajo čeka

Katja Jevšek

Vesela in ponosna sem, da mi je končno uspelo priti v jamo, saj sem Velenčanka. Dogodek skoraj 200 metrov pod zemljo, organiziran v dobrodelne namene, je razlog, da sem danes tukaj.

Društvu Projekt Človek pospremil z besedami: »Jaz podarjam tistim, ki dajejo vse od sebe, da tiste, ki so se na svoji poti izgubili, usmerijo na pravo pot.« Veseli smo bili, ko smo slišali, da PokerStars rad vrača v okolje, v katerem deluje. Tako je tudi prav.

Metka Marić

V Karbonu zbrali več kot 2.500 kg OEEO opreme

V velenjski okoljski družbi Karbon, ki jo je pred trinajstimi leti kot Tehnološki center čistih tehnologij uporabe premoga ustanovil Premogovnik Velenje, so aprila letos izvedli obsežno akcijo zbiranja odpadne električne in elektronske opreme. Zbrali so več kot 2.500 kilogramov odpadne opreme, od tega 249 kilogramov velikih gospodinjstskih aparatov, 823 kilogramov malih gospodinjstskih aparatov, računalnikov, tiskalnikov ..., 394 kilogramov hladilnikov, klim, zamrzovalnih omar in 1.038 kilogramov televizorjev in računalniških monitorjev.

Organizirali tudi nagradno igro

Vzporedno s tem so za vse, ki so oddali kakšen kos odpadne opreme, organizirali tudi nagradno igro. Žreb, ki so ga v svojih prostorih izvedli po prvomajskih praznikih, je bil naklo-njen Mateju Grudniku iz Šoštanja. Nagrada, ki jo je dobil, je vikend paket na Rogli.

Zelo dejavni na okoljskem področju

V Karbonu se ukvarjajo predvsem z okoljskimi dejavnostmi, ki zajema-jo zbiranje in predelavo izrabljenih motornih vozil, nekomunalnih odpadkov iz industrije in obrti, odpadne električne in elektronske opreme, odpadne embalaže in kovin. Poleg predelave zbirajo tudi gradbene odpadke. Svoje dejavnosti izvajajo v industrijski coni Premogovnika Velenje, kjer razpolagajo z delavnico za razgradnjo izrabljenih motornih vozil in električne opreme, s sortirno

Za vse, ki so oddali kakšen kos odpadne opreme, so organizirali tudi nagradno igro. (foto: Mrki)

linijo za razvrščanje industrijskih in gradbenih odpadkov, sortirno linijo za razvrščanje in baliranje odpadne embalaže ter s pokritimi in z nepokri-timi deponijskimi prostori za zbiranje in skladiščenje odpadkov v izmeri več kot 10.000 m².

Z akcijo so zadovoljni, zato jo bodo kmalu ponovili. Vso naštetto opremo

lahko oddate v njihovem centru v in-dustrijski coni Premogovnika Velenje vsak delovnik od ponedeljka do petka med 7. in 13. uro. Po predhodnem dogovoru jo enkrat mesečno lahko prevzamejo tudi pri vas doma. Več informacij na: www.karbon.si ali na telefonski števil 041 389 231.

Slobodan Mrkonjić

Klementina Golija in njena najnovejša umetnina (foto: Hans)

Spregled ali ogled življenja in pozitivnosti – izbira je vaša

V Muzeju premogovništva Slovenije smo v torek, 14. maja, odprli razstavo akademske slikarke in magistricе likovnih umetnosti Klementine Golija, ki živi in dela kot samostojna likovna umetnica v Kranju. Razstavo je na pot pospremil Stojan Špegel, vodja Muzeja.

Klementina Golija, ki je imela doslej 93 samostojnih razstav in je sodelovala na več kot 200 skupinskih predstavah doma in v tujini, je na odprtju povedala: »Razstavljena dela, ki sem jih poimenovala cikel oko – okno v dušo, sem ustvarjala v letih od 2010 do 2013. Ko začenjam ustvarjati na novo, si v mislih načrtam razmišljanja na temo nastajajočega cikla. Uvid pomeni videti stvari v osnovni elementarni obliki, v globini, brez naših hotenj,« je povedala umetnica. »Moja najnovejša slika simbolizira misel znanega francoskega filozofa, ki pravi, da veliko ljudi, ki ima oči, ne vidi, ter veliko slepih, čeprav tega fizično ne morejo, vseeno uspe in vidi,« je podala osrednjo misel najnovejšega dela.

Golija je slikarstvo študirala na Accademia di Belle Arti di Brera v Milanu, kjer je leta 1990 tudi diplomirala. Magistrski študij grafike je končala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Lojzetu Logarju (1993) in magistrski študij slikarstva pri prof. Gustavu Gnamušu (1995) na isti akademiji. Za njen nadaljnji umetniški razvoj so bili pomembni zlasti študijski bivanji v Bostonu in New Yorku v letu 1990 ter dvomesečno bivanje v Cité Internationale des Arts v Parizu jeseni 1995.

Vidimo ali »vidimo«?

Slikarkino razstavo je **likovna kritičarka Milena Zlatar** pojasnila takole: »Moj zapis k tej razstavi nosi naslov Umetničin pogled, saj sem želela, da opazite komunikacijo med nami

in različne poglede. Naši pogledi so tisti, s katerimi zaznavamo in beremo umetničine slike. Likovni kritiki smo kot tretje oko, ki pomagamo izbrati in pojasnjevati njihova dela. V življenju nas vse zapeljuje s pogledi. Umetničin pogled je pomemben, saj nas nagovarja od znotraj – tako kot ona čuti.«

Novo razstavo je na pot pospremil **Stojan Špegel, vodja Muzeja premogovništva Slovenije**, katerega podzemni del je bil nedavno popolnoma

Razstava Klementine Golija bo v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju na ogled do 30. junija 2013.

»Moja najnovejša slika simbolizira misel znanega francoskega filozofa, ki pravi, da veliko ljudi, ki ima oči, ne vidi, ter veliko slepih, čeprav tega fizično ne morejo, vseeno uspe in vidi,« je podala osrednjo misel najnovejšega dela avtorica. (foto: Hans)

prenovljen: »Iz vmesnega prostora slik Klementine Golija vije izredna pozitivnost, ki je v današnjem času še toliko bolj pomembna. V Muzeju uspešno združujemo lokalno okolje, spodbujamo umetnike, sledimo svetovnim trendom in prenašamo kulturno dediščino,« je povedal in z veseljem izpostavil, da v času razstave pričakujejo vsaj 3.000 obiskovalcev, ki si bodo lahko ogledali tudi razstavo. Odprtje razstave so z glasbenim nastopom popestrili učenca in dijakinja Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje. Na harmoniko sta v duetu zaigrala Nejc Zajc in Slavko Lesnik. Na violončelu je čarobno melodijo ustvarila Barbara Mohorko.

mag. Saša Sevčnikar

Klementina Golija in likovna kritičarka Milena Zlatar (foto: Hans)

Nov podzemni del Muzeja premogovništva Slovenije

vas še vedno vabi, da doživite izkušnjo rudarjev, ki so se desetletja spuščali 160 metrov globoko pod zemljo, da bi na površje spravili »črno zlato«. Različna prizorišča iz življenja in dela rudarjev, ki jih upodablja 20 scen in 15 lutk, oživijo s pomočjo sodobne avdiovizualne opreme. Ura in pol vznemirljivega potovanja, v katerem obiskovalci spoznajo mehanizacijo jamskih prostorov iz zadnjih desetletij razvoja velenjskega premogovnika, je sklenjena z vožnjo z vlakom po podzemni železnici.

Preko Madžarske v Romunijo in Vojvodino

Ob koncu letošnjega aprila je sindikalna podružnica HTZ organizirala štiridnevni izlet po Jugovzhodni Evropi – v Transilvanijo in v srbsko avtonomno pokrajino Vojvodino, ki je bila tudi končni cilj izleta.

1. dan

26. aprila 2013 v zgodnjih jutranjih urah smo se izpred avtobusnega postajališča na NOP-u odpravili na pot, ki nas je vodila do mejnega prehoda Pince, kjer smo brez običajnih obmejnih postopkov prestopili državno mejo z Madžarsko. Tako kot Slovenija je tudi Madžarska v šengenskem območju, zato skoraj nismo vedeli, kdaj smo prestopili mejo. Z vožnjo po Madžarski smo lahko uživali ob pogledu na širo Panonsko nižino, za katero so značilne prostrane posejane njive z različnimi kulturnimi rastlinami. Za trenutek smo lahko iz avtobusa pogled usmerili proti ostanku Panonskega morja – Blatnemu jezeru, ki mu domačini rečejo tudi Balaton. Pot nas je vodila mimo glavnega mesta Budimpešte proti vzhodu do Debrecena in nato do meje z Romunijo, kjer pa smo bili deležni običajnih obmejnih postopkov, saj Romunija ne spada v šengensko območje. Po opravljenih formalnostih smo se odpravili do bližnjega mesta Oradea, ki je bil cilj prvega dneva izleta in kamor smo prispeli v popoldanskih urah. Mesto se nahaja na stičišču dela Karpatov – Apusenov in Panonske nižine. V okolici se nahaja veliko termalnih izvirov. Sledila je nastanitev v Hotelu Impero. Kasneje smo se odpravili v mesto in si pogledali stari del mesta, za katerega je značilna gradnja v baročnem stilu. Z zanimanjem smo si ogledali pravoslavno cerkev Biserica cu Luna. Zanj je značilno, da ima v spodnjem delu zvonika vgrajeno luno, ki se počasi vrti in v 28 dneh pokaže vse štiri faze lunine mene (kadar je polna luna, je viden del v celoti rumen, v obdobju mlade lune pa je viden del lune črn, tako kot to lahko vidimo na nebu). V mestu smo poskrbeli za menjavo denarja, saj v Romuniji ne moreš plačevati z evri, ampak samo z

Udeleženci izleta na gradu Bran (foto: Milan Kelher)

njihovim denarjem – levi. Vsi skupaj smo ugotavljali, da je sonce še precej močno, zato smo si v večini privoščili njihovo domače pivo Ursus. Pivo je dobilo ime po rjavem medvedu, katerega latinsko ime je Ursus – v romunskih gozdovih jih živi približno pet tisoč, zaradi tega spada Romunija med države z največ medvedi. Po vrnitvi v hotel je sledila večerja, nato pa smo se lahko odvisno od naših želja odpravili na raziskovanje mesta ali pa naravnost k počitku.

2. dan

Naslednje jutro smo se po zajtrku odpravili na dolgo in naporno pot od mesta Oradea preko mest Cluj-Napoca, Targu-Mures, Sighisoara, Brasov in Bran. Pot nas je vodila po kraškem svetu, za katerega so poleg rdeče prsti značilne tudi nadzemne in podzemne kraške jame. Romunija jih ima približno enajst tisoč, v njih živijo predvsem netopirji – med njimi je tudi vrsta krvososa ali vampirskega netopirja, ki velja za zaščitni znak

zgodbe o grofu Drakuli. V dopoldanskem času smo se ustavili v vasici Izvoru Crisului, kjer smo opravili nakupe tipičnih romunskih izdelkov. Pot smo nadaljevali mimo mesta Cluj-Napoca. V tem mestu se je rodil kralj Matija Korvin oziroma naš kralj Matjaž, ki še danes spi za mizo v naši gori Peca. V bližini kraja Gilau smo zavili na edino avtocesto, imenovano Transilvanija, ki je na področju Transilvanije in je dolga nekaj čez 50 km. Na izhodu z avtoceste smo lahko pri kraju Campia Turzii tik ob cesti občudovali letalo MiG-21 (tako je ugotavljal naš moški del posadke, ki se vsekakor bolje od žensk spozna na vojaške zadeve). Zatem smo se mimo mesta Targu Mures peljali do mesta Sighisoara, ki velja za biser Transilvanije. To je rojstno mesto Vlada III. Tepeša ali grofa Drakule. Umeščeno je na Unescov seznam mest kulturne dediščine. Ogledali smo si stolp – uro (visok je 64 m), ki je preurejen v muzej, z njegovega vrha pa lahko občudujemo celotno mesto in njegovo okolico, rojstno hišo grofa Drakule, pokrite stopnice, po katerih so se učenci povzpeli do šole, ki je bila na vzpetini, in druge zgradbe v središču mesta.

Po ogledu smo se odpravili na pot proti mestu Brasov, kamor smo prispeli v zgodnjih večernih urah. Mesto so zgradili nemški priseljenci s področja Saške, ki so prišli na povabilo kralja Geza II., da bi poskrbeli za razvoj rudarstva na področju Transilvanije. Brasov ali Kronstadt je najbolj nemško mesto v državi – do konca 17. stoletja so lahko v mestu živeli samo Nemci, drugi prebivalci so lahko živeli le v predmestju. Mesto se je zleknilo ob vznožje Karpatov oziroma v Karpatsko koleno (med Južne in Vzhodne Karpate). Ogledali smo si Biserico Neagra – Črna cerkev, zgrajeno v gotskem stilu, ki je bila prvotno katoliška, kasneje pa je postala evangeličanska. Delno je bila uničena v požaru leta 1689, zato se je je prijelo ime črna cerkev. Videli smo tudi mestno jedro z mestno hišo in pomembnejše zgradbe, kjer so v preteklosti živeli pomembnejši predstavniki družbenega življenja mesta, Katarinina vrata – vhod v mesto in najožjo ulico v Romuniji – Strada Sforii. Stari del mesta je obdan z obzidjem in obrambnimi stolpi. V

Tipična romunska vas (foto: Branko Ramšak)

Grad Bran (foto: Milan Kelher)

zadnjem času Brasov veliko sredstev namenja turizmu, predvsem zimskim smučarskim središčem, kot je Poiana Brasov, ki je največje v Transilvaniji in kjer smo preživeli čudovit večer ob tipični romunski večerji in glasbi. Od tam smo se odpravili v pol ure oddaljen kraj Bran. Tam smo se nastanili v Hotelu Maridor in se odpravili k počitku.

3. dan

Tretji dan smo se po zajtrku odpravili na ogled gradu Bran (največja romunska znamenitost). Zgrajen je

bil v 14. stoletju, da bi varoval mesto Brasov pred turškimi vpadi. V njem naj bi nekaj časa preživel tudi Vlad III. Tepeš, grof Drakula, ki naj bi nasprotnike natikal na kole – tega pa se je »naučil« pri Turkih, kjer je bil nekaj časa tudi janičar. Prav on je navdušil irskega pisca Brama Stokerja, da je napisal roman Drakula, po katerem je bilo posnetih kar nekaj filmov. Do leta 1948 je na gradu živela romunska kraljeva družina, ki pa ga je morala zapustiti in je od takrat dalje živela v tujini. V letu 2006 so grad vrnili potomcu Habsburžanov, Dominicu

von Habsburgu, ki je svoja otroška leta preživel v tem gradu. Po ogledu smo se podali na dolgo pot preko mest Sibiu in Deva v Timisoaro, ki je poznana po tem, da so tukaj prvi v Evropi imeli električno ulično razsvetljavo. V tem mestu smo poskrbeli, da smo vse leve porabili, saj nas je vodnica opozorila, da jih ne moremo unovčiti v nobeni drugi državi. Na celotnem področju Romunije, ki smo si ga ogledali in prevozili, smo lahko ugotavljali, da se prebivalstvo ukvarja s poljedelstvom in ovčerejo. Črede ovac ali drugih domačih živali še vedno pasejo pastirji, saj nimajo električnih pastirjev. Delo na poljih še danes v večini opravljajo ročno, brez pomoči strojev. Njihovo glavno prevozno sredstvo je še vedno konjska vprega, lahko jih srečamo tudi v mestih. V vaseh ljudje živijo v majhnih podolgovatih hišicah, ki imajo tudi poseben prostor za domače živali ter okoli hiše nekaj zemlje. Te hiške so v večini precej slabo vzdrževane, kar kaže na slabo finančno stanje prebivalcev. Na področju današnje Romunije in Moldavije so Romi živeli v suženjstvu ali tlačanstvu vse do leta 1856.

Zatem smo se odpravili na pot čez romunski Banat do kraja Jimbolia, kjer smo prestopili mejo z Republiko Srbijo in pot nadaljevali do glavnega mesta Vojvodine, Novega Sada, kamor smo prispeli v poznih večernih urah. Sledili sta namestitev in večerja v znamenitem Hotelu Vojvodina, nato pa potepanje po mestu ali počitek, odvisno od želja posameznikov.

4. dan

Zjutraj smo se odpravili na raziskovanje mesta Novi Sad v spremstvu lokalnega vodnika Joca. Ogledali smo si center mesta in tržnico, kjer smo lahko kakšno stvar tudi kupili. Nato smo se odpeljali na mogočno Petrovaradinsko trdnjavo – imenovano tudi Balkanski Gibraltar, ki so jo gradili celih 80 let in je bila namenjena obrambi pred Turki. Sledil je kratek ogled trdnjave, z razgledne točke pa smo lahko občudovali reko Donavo in mesto Novi Sad. Sledil je ogled Sremskih Karlovcev, ki se prvič omenjajo v letu 1308. Po ogledu centra mesta ter cerkve sv. Nikola (Miklavža) smo se odpravili v Vinarijo Kosović, kjer sta nas čakala degusta-

Petrovaradinska trdnjava (foto: Mič Potočnik)

Center Novega Sada ponoči (foto: Milan Kelher)

cija lozovače in osmih različnih vrst vina (župljanka, italijanski rizling, chardonay, sauvignon blanc, merlot, cabernet sauvignon ter desertni vini beli in rdeči bermet) ter pravo srbsko kosilo – svinjsko pečenje s prilogami in domače slano pecivo.

Pookusnem kosilu smo se v popoldanskih urah polni vtisov in že kar precej utrujeni odpravili proti domu. Sledila je vožnja preko Fruške gore v Rumo, kjer smo se podali na avtocesto in nadaljevali pot proti domu, kamor smo prispeli v poznih nočnih urah.

Lahko rečem, da sem zadovoljna,

da sem se udeležila tega izleta, saj sem spoznala življenje in kraje v Romuniji, čeprav je bila pot dolga in utrujajoča. Spoznala sem, da kljub vsem težavam, ki trenutno pestijo našo državo, nismo obstali v neki bližnji preteklosti, kot se je to zgodilo državljanom Romunije predvsem zaradi političnega sistema in politike njihovega nekdanjega predsednika – Drakule 20. stoletja in njegove elite.

Darja Kelher

Vulkan energije

Živahen preplet melodij, ritmov in zvoka je bil razlog, da smo poslušalci Spomladanskega koncerta Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje z užitkom vpijali glasbo. Koncert, ki je bil izveden v sredo, 24. aprila 2013, v Glasbeni šoli Frana Koruna Koželjskega v Velenju, je bil zadnji v tej sezoni.

Ko glasbeno znanje združijo velenjski godbeniki in izjemen vokalist, kot je Matjaž Mrak, poslušalci ne ostanejo ravnodušni. (foto: Metka Marič)

Od petdesetih let minulega stoletja in vse do danes je bil razvoj rudarske godbe v Šaleški dolini, ne le Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje, tesno povezan z mag. Ivanom Marinom. Marin je ustvaril moderno godbo, takšna je danes tudi velenjska godba. Na njenem čelu je že skoraj deset let **dirigent Matjaž Emeršič**. Marinova Šaleška dolina je bila torej ravno pravšnja za začetek tokratnega, sicer že tradicionalnega Spomladanskega koncerta.

Oživili duha in spomin

Na glasbenem popotovanju se nas je dotaknil čudoviti Piazzolajev Oblivion, s katerim je skladatelj ustvaril novo obliko tanga, saj je v tradicionalni tango vnesel džez in klasično glasbo. V tej skladbi se nam je kot solist na sopran saksofonu predstavil **Gorazd Topolovec**. S čustvi je bila prepletena tudi simfonija Jamesa Barnesa The tragic, ki je nastala takoj po smrti njegove hčerke Natalie. Godbeniki so zaigrali tretji, nekoliko domišljijski stavek o tem, kakšen bi bil svet, če bi Natalie še živela. Z zimzelenima melodijama – Privškovo Vrača se pomlad, ki je bila izbrana za slovensko popevko leta 1977, in Šifererjevo Za prijatelje – se nam je v srca vtisnil izjemni vokalist **Matjaž Mrak**.

Kot solist na sopran saksofonu se je predstavil vsestranski glasbenik Gorazd Topolovec. (foto: Metka Marič)

Godbeniki so s kubansko Copacabano, skladbo posvečeno barski plesalki v znamenitem nočnem lokalu, in brazilsko Tico-Tico dokazali, da obvladujejo tudi malo drugačne ritme. S skladbama Nekoč se bova srečala in Ta noč bo moja smo se ponovno vrnili na slovenska tla. Za konec večera so prihranili Tichelijevo Blue shades (Odenki modre). Harmonija ritmov džeza in bluzna nam je pričarala različne tone modrine. Bili smo navdušeni, zato so se velenjski godbeniki odločili, da nam z grško Zorbo pričarajo bližajoče poletje. Lahkotne melodije so nam oživele duha in spomin, pa tudi pete so nas precej zrasbele.

Snidemo se spet jeseni

Člani Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje so se z željo, da bi preživeli poletje, prežeto z najrazličnejšimi dogodki, tudi koncerti, za to sezono poslovili od nas. Hkrati so se zahvalili za obisk, podporo in spodbudo v upanju, da se ponovno snidemo jeseni, ko bo čas za abonmajsko sezono 2013/2014.

Metka Marič

Branje je zakon

Za branje ne potrebuješ veliko. Predvsem knjigo. Kavč ni nujen, saj je brati mogoče povsod – sede v travi, na robu stola, na pločniku. Torej pločnik in knjiga – pa že lahko potuješ po celem svetu. Človeka knjige ponesejo v svet.

Tokratni predlog za branje ne zajema visokoleteče in izredno globokomiseln literature. Ali pa tudi. Vse tri knjige so primerne, da popeljejo na potovanje, spodbudijo k razmišljanju, mogoče pa zgolj malo oddaljijo od vsakdanjosti in njenih zapletov, lahko tudi pospremijo v sanjarjenje. Privoščite si!

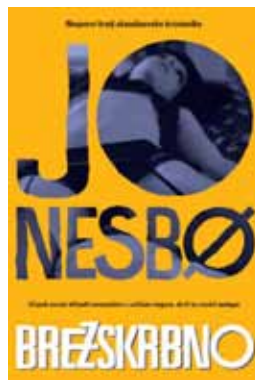
Khaled Hosseini – Tisoč veličastnih sonc

To je druga knjiga pisatelja Hosseini-ja. V njej pripoveduje zgodbo o svoji domovini od leta 1974 do zdajšnjih časov skozi oči, doživljanja, usodo dveh afganistanskih žensk različnih generacij.

Marjam in Lajla sta se rodili v različnih družinah. Marjam je nezakonska hči premožnega moškega in njegove služkinje, kar jo že ob rojstvu potisne na rob družbe. Želi si izobrazbe, sreče v življenju, a uresničijo se materine besede: »Kot igla na kompasu kaže sever, tako moški svoj obtožujoči prst vedno uperi v žensko. Vedno. Zapomni si to, Marjam.«

Lajla se rodi v času komunizma, svobodomiselnemu kabulskemu izobražencu, in tako uživa ugodnosti šolanja in svobode, ki je bila takrat mogoča za afganistanske ženske. A podobno kot pri Marjam se tudi pri njej vmeša zamenjava političnega režima. Vojno nasilje ji vzame starše in preplete njeno življenje z Marjam. Postane druga žena njenega moža, ki je vse prej kot blagoslov. V resnici njuno življenje spreminja v pekel. Druga drugi dajeta moč, ljubezen in spodbudo v okolju, ki je ženskam izrazito neprijazno.

Komur je sled in spomin zapustila prva knjiga Tek za zmajem, tudi ob tej knjigi ne bo ostal ravnodušen. Pretresljiva je za oboje, moške in ženske, verjetno pa za slednje še posebej, saj v skoraj vsakem stavku dokazuje, kako pomembno je, kje je kdo rojen. Ljubitelji Hosseinijevih zgodb že težko čakamo njegovo tretjo knjigo z naslovom **In v gorah je odmevalo** – v

ZDA je njen izid predviden še v maju, v slovenščino pa naj bi bila prevedena novembra letos.

Jo Nesbø – Brezskrbno

Varnostne kamere ujamejo moškega, ki vkoraka v banko v Oslu, ženski za okencem prisloni pištolo na glavo in ukaže, naj šteje do petindvajset. Ker mu denarja ne izroči do sekunde pravočasno, pritisne na sprožilec – ženska umre, moški pa skupaj z dvema milijonoma norveških kron izgine brez sledu.

Po pijani noči z nekdanim dekletom Anno se Harry Hole prekrokan zbudi v svojem stanovanju brez mobilnega telefona in brez spomina na prejšnjo noč. Še isti dan najdejo Annino truplo, Harry pa postane glavni osumljenec v primeru, ki ga vodi njegov osovraženi nasprotnik Tom Waaler. V tem času se surovi bančni ropi nadaljujejo.

Jo Nesbø o Brezskrbno

»Ambiciozen roman. Ogrodje zgodbe sem pisal dolgo časa, a sem se kljub temu nekajkrat znašel na mrtvi točki. Pogovarjal sem se z bančnimi roparji in sedel v svojem takratnem stanovanju na ulici Sorgenfri (norveško brez skrbi) ter pisal o sosedovi spalnici. Celo gimnastični konj z ročaji je iz sosedovega stanovanja.«

Jo Nesbø

Jo Nesbø je poznan kot eden najboljših piscev kriminalk na svetu. Njegovi romani z glavnim junakom detektivom Harryjem Holom so dosegli

uspeh tako v njegovi rodni Norveški kot tudi drugje po svetu, navdušili so kritike, knjigarnarje in bralce. Njegovе knjige so prevedene v štirideset jezikov, pogostokrat nagrajene ter redno na lestvicah najbolje prodajanih knjig. »Za Joja Nesba pravijo, da je novi Stieg Larsson. Pa ni. Veliko boljši je.« (Delo – Sobotna priloga, <http://www.didakta.si/plaza/brezskrbno.html>)

Vinko Möderndorfer – Tek za rdečo hudičevko

»Preselila sva se v "najino" podnajemniško stanovanje. Kupil sem posteljo. Takoj ko so jo prinesli, niti nisva slekla z nje plastične embalaže, takoj sva jo preizkusila ... Polomila sva leseno prečko na sredi postelje ... "Jezus, kakšna kakovost! Komaj čakam, da bo prišel kapitalizem!" Sva vzdiknila in se še enkrat zahkljala drug v drugega.« Gre za zelo resno ljubezensko zgodbo, ki oba junaka pripelje na rob življenja in smrti. Tek za rdečo hudičevko je erotični roman v najboljšem pomenu besede. Zakaj pa ne, saj je maj!

Uživajte pri branju in povsod!

Dragica Marinšek

foto: Hans

Kotiček za jezik

Z veseljem gre marsikaj bolje od rok in »kar ti v glavi ostane, ti nihče ne vzame«. Tudi slovenščina, ki je zelo zabavna, če se znamo poigrati z besedami. Na primer takole. (Zabavno bo, če boste brali na glas.)

Domišljijski spis

Bil sem bolan, bled in Bohinj, da nisem mogel ne brat ne sestra. Šel sem v posteljo, zaspal in začel sanjati, da sem se povzpел na Šmarno goro. Dol sem se spustil z majem, junijem in julijem. Na vso srečo pristanem v puščavi. Takrat me obkrožijo levi in nato še desni. Hvala bogu, zagledam terenca Nivo, vrt in travnik, sedem noter, osem ven in se odpeljem v gostilno. Naročim kos torte in škorec vina. Natakarku naročim, naj tudi sebi natoči kaj za popit, Dolanc in Kardelj. Družba se je razživela in začeli smo peti in šesti: Marko skače, Jože s kože, Franci pa z delfina. V tistem trenutku vstopi moj boss, West in Mild in zapije name: »Izgubili ste delo, Jano in Večer.« Ni mi preostalo drugega, kot da grem na morje. Upal sem, da mi bodo pomagale pravljicne vile, kosa in grablje. Šel sem v Lucijo, Andrejo in Matejo in na plaži nabiral školjke, bideje in lijake. Moja mama se vedno sekira, žaga in lopata, kadar imam tako čudne sanje! Napisal Stanko (včasih tudi z debelo).

Nekaj primerov pravilne in nepravilne rabe!

Narobe: Do smrti je skrbela za mati.
Pravilno: Do smrti je skrbela za mater.

Narobe: Nisem še brala to knjigo in ne bom jo kupila.
Pravilno: Nisem še brala te knjige in ne bom je kupila.

Narobe: Razširiti bo treba oba naselja.
Pravilno: Razširiti bo treba obe naselji.

Narobe: Rada se družim z otroci. Na zabavi pri otrokih je vedno veselo.
Pravilno: Rada se družim z otroki. Na zabavi pri otrocih je vedno veselo.

Narobe: Avto, katerega lastnik je moj brat, je prevozil že 100.000 kilometrov.
Pravilno: Avto, čigar lastnik je moj brat, je prevozil že 100.000 kilometrov.

Narobe: Sprejeli smo dogovor, ki ga moramo vsi upoštevati.
Pravilno: Sprejeli smo dogovor, in tega moramo vsi upoštevati.

Narobe: Veter je podrl več dreves, ki so padla na osebni avto in ga poškodovala.
Pravilno: Veter je podrl več dreves, in ta padla na osebni avto in ga poškodovala.

Neustrezne besede in besedne zveze, ki jih nadomestimo s primernimi, pravilnimi

slabše, prepovedano	boljše, dovoljeno
dejansko	v resnici
dvigniti uspeh	postati uspešnejši
pristajati na kaj	privoliti v kaj, strinjati se
na razpolago	na voljo
prišlo je do okvare	okvara je nastala, pokvarilo se je
časovni zamik	zamuda, premik, odmik
vložiti trud	potruditi se
ukiniti	odpraviti, opustiti, razveljaviti, zapreti

Dragica Marinšek

Viri: Cikcak po pravopisu, Danica Cedilnik; Jezik naš vsakdanji, Janez Sršen

Pomlad je dobila krila, le rudarjem v jami se ni odkrila

Joj, kakšni cvetovi razpirajo venčne zdaj liste sredi vrtov, se v sončnem objemu iskrijo, kot da v naročje hitijo v varstvo nevidnih bogov. Veter raznaša čar nam najlepših dišav, vabi čebele iz širnih daljav. Čebelice srkajo medicino cvetov, nektar nabirajo, hitijo domov. Med cvetjem rumenim se ptica igra, plete si gnezdo ljubezni srca. Vse je v objemu potokov zlatih,

veter poigrava se z valovi cvetnih tokov. Nad krošnjo je mavrica nežnih oblakov akordov najlepših cvetic. Pod krošnjo sadjar je zaslišal klic sladke melodije dobrih ptic. Ujel se v valove je češnjavih sanj. Se v sanjah igrajo mu tihi prividi: prišel bo dan, ko češnja bo vabila: pridi! In takrat šel bo sadjar si češenj nabrat.

Martin Pustatičnik

Urjenje spomina

Človek pozabi besede, kot pozabi imena. Človekov slovar terja nenehno zalivanje, sicer umre. (E. Waugh, 1903–1966)

Iskanje parov ali spomin je odlična igra za urjenje možganov.

Spomin in pozabljanje

Ljudje se v življenju naučimo ogromno stvari: abecede, hoje, vožnje kolesa, plavanja, uporabe računalnika, izpeljevanja kemijskih formul, kuhanja, izpolnjevanja obrazcev za dohodnino ... Da se izognemo dolgemu naštevanju, recimo raje, da se učimo od rojstva do smrti. Učenje pa bi bilo brez pomena, če si večine naučenega ne bi mogli zapomniti. Brez spominskih sposobnosti bi se na vsako situacijo odzvali tako, kot da jo doživljamo prvič. Živeli bi kot zlate ribice, ki jim je (baje, nepreverjeno) vsak preplavani krog v akvariju popolnoma nova izkušnja, ker prejšnjega pozabijo. Še dobro, lahko rečemo, da imamo ljudje spomin – sposobnost shranjevanja in ohranjanja informacije ter jih obnoviti, ko jih potrebujemo. Vrednost spomina je med drugim v tem, da nam pomaga upravljati s časom, primerjati preteklost s prihodnostjo, predvidevati in načrtovati (Šešok, 2006). Seveda pa tudi pozabljamo. Pozabiti podatek na izpitu je verjetno manj tragičnega pomena kot pozabiti okroglo obletnico svoje poroke. K temu, da bi bilo takšnih neprijetnih dogodkov čim

manj, pa lahko največ pripomoremo sami.

Raziskave vedno znova potrjujejo, da redna miselna aktivnost ter zdrav življenjski slog pripomoreta k ohranjanju spomina in celo k izboljšanju spominskih sposobnosti.

Vrste spomina

Govorimo o treh vrstah spomina. Senzorni spomin je neposredni, trenutni spomin, v katerega se zapisujejo dražljaji, ki jih zaznavajo naša čutila. Traja le nekaj delcev sekunde. Kratkoročni ali delovni spomin v zavestnem stanju aktivno vzdržuje informacije, ki jih v našem umu hranimo le kratek čas. Gre za sistem, ki omogoča zanesljivo vzdrževanje in delo z manj informacijami. Uporabljamo ga, da sledimo pogovoru, v mislih računamo ali se spomnimo, kje smo trenutek nazaj odložili telefon. Zaradi omejenega obsega delovnega spomina (v delovnem spominu si lahko zapomnimo le 7 ± 2 elementa) večina telefonskih števil ni daljša od 7 ali 8 števil. S pomočjo ponavljanja pre-

hajajo informacije iz kratkoročnega v dolgoročni spomin, katerega obseg je praktično neomejen. Spomnimo se fenomena »nekaj imam na koncu jezika«, ki kaže na to, da shranjene informacije niso vedno dostopne brez ustreznih strategij ali pomoči.

Dober spomin pomeni ravnovesje med pomnjenjem in pozabljanjem.

Dober in slab spomin

Gre za to, da smo si sposobni zapomniti pomembne stvari in jih dobro organizirati v spominu ter obenem pozabiti vse, kar je manj pomembno. Upadanje spomina je povezano z našo starostjo in drugimi dejavniki, ki pospešujejo staranje naših možganov. Najbolj znani »ubijalci« možganskih celic so alkohol in droge, med dejavnike tveganja pa štejemo tudi okvare v delovanju možganov zaradi pomanjkanja kisika, obsevanja, strupov v okolju itd. Resne motnje spomina (pri čemer ne mislimo na običajno pozabljenost, s katero se

zaradi utrujenosti, obremenjenosti ali zamišljenosti občasno srečujemo vsi) so pri starejših ljudeh velikokrat prvi znak demence. Demenca je splošen izraz za izgubo spomina in drugih intelektualnih zmožnosti in lahko močno oteži življenje posameznika in njegove družine.

Ohranjanje/izboljšanje spomina

Izsledki raziskav potrjujejo, da spominske funkcije s starostjo pešajo. Nič kaj spodbudna novica, dokler ne pripišemo, da imajo naši možgani neverjetno lastnost prilagajanja in celo spreminjanja. Pri tem ne gre za spreminjanje možganov kot celote, pač pa za vzpostavlanje novih povezav med živčnimi celicami. Z upoštevanjem nekaj preprostih nasvetov lahko izboljšamo spomin in druge spoznavne sposobnosti ter s tem pripomoremo k boljši kakovosti življenja do pozne starosti.

Zdrav življenjski slog

Med zdravimi življenjskimi navadami je na prvem mestu redna telesna aktivnost, saj povečuje dotok krvi v možgane, kar izboljša koncentracijo

in spomin. Nič manj pomembna ni zdrava prehrana, s katero možganom zagotovimo dovolj goriva za učinkovito delovanje. V zadnjih letih se poudarja koristnost omega 3 maščobnih kislin, ki jih najdemo v ribah in oreščkih. Ekstra deviško oljčno olje naj bi varovalo pred degenerativnimi spremembami možganov. Med »super« hrano za možgane so npr. še polnozrnat izdelki, mlečni izdelki, zelenolistna zelenjava in sveže sadje (priporočajo se borovnice, mango, breskev). Pomembno je, da dovolj pijemo, omejimo vnos alkohola (alkohol počasi, a vztrajno uničuje možganske celice) in kajenje, v primeru kroničnih obolenj pa upoštevamo zdravnikova navodila. Priporočila se tudi dovolj spanja.

Trening za spomin

Prav tako kot mišice v telesu potrebujejo razgibavanje tudi možgani. Izvajanje vaj za vadbo spomina se priporoča vsem, še posebej pa koristijo ljudem, ki pri sebi že opažajo težave s spominom ali imajo bolezenske oblike pozabljanja.

V knjižnici ali na internetu lahko najdemo različne naloge: besedne

Učinek ima vsakršna miselna aktivnost, ki presega vsakdanjo rutino in monotonijo (nekaj novega, zanimivega, kar nam predstavlja izziv).

premetanke, rebuse, iskanje nasprotij, dopolnjevanje pregovorov, iskanje razlik med slikami, povezovanje pik itd. Pri vseh generacijah so popularne križanke, igre s kartami, igra sudoku ter spomin – memory. Branje knjig, iskanje novih receptov, zapisovanje spominov, učenje novega računalniškega programa, udeležba na tečaju, branje znanstvenih prispevkov – vse to so dejavnosti, ki popestrijo vsakdan in hkrati urijo naš spomin.

Alja Krevh

Viri:

<http://www.sinapsa.org>

<http://www.bistrinaspomina.si>

[http://www.krka.si/media/prk/dokumenti/3497_](http://www.krka.si/media/prk/dokumenti/3497_revija_vsvz-18_krepimo_spomin.pdf)

[revija_vsvz-18_krepimo_spomin.pdf](http://www.krka.si/media/prk/dokumenti/3497_revija_vsvz-18_krepimo_spomin.pdf)

Šešok, S. (2006). Spomin – kaj je to in kako deluje? V Zdravniški vestnik, 75; 101–4.

OKNA - VRATA - STEKLO

TERMOGLAS

OD PROIZVODNJE, DOBAVE DO KVALITETNE MONTAŽE

ODSLEJ TUDI BLIŽJE VAM PE VELENJE

Partizanska 3, 3320 Velenje, 031 677 708 velenje@termoglas.si
Delovni čas: pon.-pet.: 9.00 - 16.00, sob.: 9.00-13.00

KOLIKO PA STE VI PRIPRAVLJENI NAMENITI VARNOSTI SVOJEGA PREMOŽENJA IN VARNOSTI SVOJIH NAJBLIŽNJIH?

Statistika nam dokazuje, da se največ vlomov zgodi skozi okna in skozi steklene površine. S pravilno preventivo lahko že sami zmanjšamo ali onemogočimo tatovom, da bi vstopili v naše domove.

NOVO DEFINIRAN STANDARD OKOVANJE

POPOLNOMA ZAKRIT

ELEGANTEN

ZANESLJIV

OKNA TERMOGLAS IMAJO SERIJSKO VGRAJENO SKRITO OKOVJE, ki poveča nosilnost okenskega krila in protivlomno zaščito. Pridobite tudi lepši izgled in lažje čiščenje.

Domu dajemo varnost.

Energetska varčnost
Kvalitetna montaža
Protivlomna varnost
Videz in oblika po vaših željah

100% ZAGOTOVLJENO TUDI CERTIFICIRAN
100% ZAGOTOVLJENA KAKOVOSTI IN CERTIFICIRANA VGRADNJA

STEM KUPONOM vam ob naročilu okna do 25.6.2013 v vsa okna vgradimo VARNOSTNO OKOVJE
GRATIS
Iskanje in namestitev se ne šteta

www.termoglas.si

Obamova zahvala Jožetu Svetini

Slikar in likovni ustvarjalec Jože Svetina, ki živi in deluje v Zavodnjah nad Šoštanjem, je konec aprila prejel pismo s pečatom Bele hiše. Ameriški predsednik Barack Obama se mu je v pismu zahvalil za prejeto oljno sliko iz zbirke Šolarček, ki mu jo je Svetina podaril ob odprtju razstave v Washingtonu februarja letos.

Svetina se je z veseljem odzval povabilu veleposlanika Romana Kirna in pripravil zbirko oljnih slik na platnu z naslovom *Moja lepa domovina*, ki je luč sveta ugledala ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarja, v prostorih slovenskega veleposlaništva v Washingtonu. Na 16 oljnih slikah, s slovensko pokrajinsko motiviko, se odražajo vračanje k naravi, sprehajanje ter čutenje zemlje, življenja in narave same. »Slovenija je čudovita dežela. Želel sem, da tudi v Ameriki vidijo, kako lepo pokrajino imamo pri nas. Prav tako sem želel Slovencem v tujini obuditi spomine na našo lepo pokrajino, na Bled, Trento, Logarsko dolino ...« je o svoji zbirki povedal Svetina.

Sprejema slovenskega veleposlaništva v Washingtonu in odprtja razstave se je udeležilo več kot 100 gostov, med njimi Slovenci, ki delajo in živijo v Washingtonu in okolici, predstavniki ameriške administracije, tuji diplomati, predstavniki nevladnih organizacij ter kulturnih in visokošolskih institucij, poslovneži in drugi partnerji, s katerimi veleposlaništvo redno sodeluje. Ob tej priložnosti je slikar podaril predsedniku Baracku Obami sliko olje na lesu, naslovljeno *Šolarček*, ki jo je na sprejemu prevzel John H. Winant, direktor za Srednjo in Severno Evropo v Svetu za nacionalno varnost.

Zelo odmevna in obiskana razstava

»Vsaka takšna zahvala človeku zelo veliko pomeni. V Ameriki državljani svojega predsednika še posebej častijo, Barack Obama pa je še posebej karizmatična osebnost, kar v Sloveniji zelo pogrešam,« je o pomenu zahvale spregovoril Svetina, dodal pa je tudi, da je prejel precej pozitivnih in spodbudnih mnenj obiskovalcev razstave tudi po elektronski pošti. Tudi zanimanja za nakup njegovih del je bilo veliko. Razstavo v Washingtonu si je na dan odprtih vrat, 12. maja, ogledalo kar 2.500 obiskovalcev.

Slikar Jože Svetina s svojim delom v domači vasi Zavodnje nad Šoštanjem (foto: Saša Sevčnikar)

Razstava *Moja lepa domovina*, ki je bila v galerijsko-koncertnem prostoru veleposlaništva v Washingtonu na ogled do srede maja, bo v čast slovenskega praznika dneva državnosti od 28. junija dalje na ogled v cerkvi Sv. Cirila na Manhattanu. Za jesen načrtujejo, da bo zbirka na ogled še v Clevelandu. Njegova dela v Premogovniku Velenje poznamo zelo dobro, saj je nazadnje marca lani razstavljal v naši upravni zgradbi. Naslednje leto bodo njegova dela ponovno na ogled tudi v Muzeju premogovništva Slovenije v Velenju.

Dela Svetine krasijo domove številnih karizmatičnih osebnosti

Jože Svetina je v okviru svojega umetniškega udejstvovanja imel že več kot 200 samostojnih razstav. V motivnem svetu ostaja zvest kadru krajevnega pejzaža, pri čemer senzibilno prenese na platno lepote različnih krajev Slovenije in njenih znamenitosti. Kot učitelja ga je navdihnil otroški svet, saj pogosto upodablja otroke, sklonjene pod težo šolskih torb. Svetina je svoje slike podaril tudi ameriškim predsednikom Billu Clintonu in Georgeu Bushu ml., za kar je prav tako prejel

zahvalo iz Bele hiše.

Slovenski kulturni praznik, ki ga v tujini še posebej častijo zaradi ohranjanja narodne identitete, je dan, ki povezuje Slovence doma in po svetu. Na ta dan je prav, da izrazimo še posebno spoštovanje slovenskim umetnikom in njihovim dosežkom ter se spominjamo pomena slovenske kulture pri razvoju slovenskega naroda in oblikovanju slovenske države.

mag. Saša Sevčnikar

Zahvala, ki jo je slikar dobil iz ameriške predsedniške palače

Obvestila članom Kluba upokojencev Skupine PV

Spoštovane članice in člani!

V organizaciji Šaleške pokrajinske zveze društev upokojencev Velenje, katere člani smo od 1. 1. 2013, vas vabimo na

družabno srečanje upokojencev občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki.

Srečanje bo v nedeljo, 30. 6. 2013, z začetkom ob 11. uri ob Velenjskem jezeru pod šotorom. Po kulturnem programu in dobri malici bo sledilo druženje ob prijetni glasbi.

Vse, ki se boste udeležili srečanja, vabimo, da se prijavite na sedežu kluba v **sredo, 5. junija**, in pri prijavi vplačate prispevek 5 evrov po članu.

Prav tako vabimo vse, ki ste imeli ali imate od 3. 7. 2012 do 3. 7. 2013 **50, 60, 65 ali 70 let poroke**, da to sporočite do 5. 6. 2013 na sedežu kluba. Povabljeni boste na družabno srečanje, ki bo 30. 6. 2013 ob jezeru, kjer vas bomo pogostili in vas še posebej razvajali.

Prisrčno vabljeni, da se udeležite srečanja ali praznovanja vaših skupnih let s partnerjem.

Pohodniki, pozor!

Paški Kozjak je apnenčasto pogorje, ki poteka v smeri vzhod–zahod in je dolgo okrog 10 km. Nanj vodi mnogo pristopnih poti: iz Velenja, Dobrne, Vitanja, Doliča itd. In vse so lahke. Zbrali se bomo 11. junija 2013 ob 7.30 na Avtobusni postaji Velenje. Z avtobusom se bomo odpeljali do koč na Paškem Kozjaku (960 m). Od tu bomo nadaljevali proti cerkvi in se po grebenu napotili proti Basališču (1272 m), ki je najvišji vrh Paškega Kozjaka. Steza, ki je lepo uhojena, nas bo po eni uri najprej pripeljala na veliko travnato planoto Ostrica (1184 m) in nato še po eni uri na vrh. Z vrha zaradi poraslosti ni dobrih razgledov.

Pot nas bo potem peljala navzdol mimo nekaj kmetij: Jernejc, Ortan, Magu itd. Če se bomo odločili za kmečko malico, lahko to organiziramo na ekološki kmetiji Magu. Pri tej kmetiji bomo na razpotju: makadam cesta pelje do doma na Paškem Kozjaku, druga navzdol v Vitanje. Na obe strani je približno ura in pol hoje. Mi se bomo vrnili na izhodišče, kjer nas bo čakal avtobus.

**KLUB UPOKOJENCEV
PREMOGOVNICA VELENJE**

Za celotno pot, brez postankov, bomo porabili okrog štiri ure. Postankov bo veliko. Domov se bomo vrnili v popoldanskem času.

Tokrat se bomo peljali z avtobusom. Zaradi rezervacije avtobusa potrebujemo prijave **do petka, 7. 6. 2013**, na brezplačno telefonsko številko **080 98 93**, nato še številko 9 in povejte svoje podatke. Ob prijavi povejte, če želite malico na kmetiji in svojo telefonsko številko, kamor vas lahko pokličemo ob morebitni odpovedi.

S ceno izleta pa je tako: več nas bo, ceneje bo. Malica bo nekje med 5 in 7 evrov. Prevoz prav tako.

Če se boste odločili za pohod, ne razmišljajte o vremenu. V primeru dežja bo vodstvo izlet prestavilo ali odpovedalo in vas o tem tudi obvestilo.

Izlet pripravlja Franc Maršnjak in Pavle Župevc.

Upravni odbor kluba

Prvenstvo Premogovnika Velenje v ribolovu 2013

V soboto, 11. 5. 2013, je ob Škalskem jezeru v Velenju potekalo prvenstvo Premogovnika Velenje v ribolovu 2013, na katerem je sodelovalo 21 ribičev. Sodelovali so tudi ribiči Kluba upokojencev PV, ki so tekmovali v svoji konkurenci. Ob 7.30 so opravili žreb, se razporedili na izžrebana mesta lova in lovili do 12. ure. Najboljši med vsemi je bil Ivan Hranjec z ulovom, težkim 5.275 g. Rezultati najboljših treh:

1. Ivan HRANJEC – teža 5.2752,
 2. Vojko KRAJNC – teža 4.695,
 3. Senad ALIĆ – teža 1.865.
- Ekipno so bili najboljši ribiči iz HTZ!

Ko se zgodi

Kako ravnati v primeru prometne nesreče? Kaj je zelena karta in v katerih državah velja? Kdaj izpolniti Evropsko poročilo o prometni nesreči? Kaj storiti, ko je povzročitelj nesreče v Sloveniji tujec, in kaj mora storiti slovenski oškodovanec v tujini? Kaj pa, če katero od udeležениh vozil ni zavarovano?

Slovensko zavarovalno združenje in njegove članice – zavarovalnice pogosto dobivajo prošnje slovenskih oškodovancev za natančnejša pojasnila o postopkih uveljavljanja povračila škode iz prometnih nesreč, še posebej glede nesreč, ki jih povzročijo vozniki vozil s tujimi registrskimi tablicami v Sloveniji ali tujini. Nekaj kratkih informacij sledi v nadaljevanju.

Potovanje z avtomobilom v tujino

Vsi vozniki motornih vozil s slovenskimi registrskimi tablicami morajo imeti veljavno zavarovanje avtomobilske odgovornosti za vse države članice Evropske unije. Veljavnost mednarodnega zavarovanja se v tujini dokazuje s t. i. zeleno karto in velja v članicah sistema zelene karte – v Albaniji, Bosni in Hercegovini, Belorusiji, Iranu, Izraelu, Maroku, Moldaviji, Črni gori, Rusiji, Tuniziji, Turčiji in Ukrajini. Vozniki morajo ob vstopu v navedene države obvezno predložiti veljavno zeleno karto.

Slovensko zavarovalno združenje je pristopilo k multilateralnemu sporazumu, na podlagi katerega nacionalni biroji zelene karte prevzemajo obveznost plačila škod, ki jih v državah podpisnicah povzročijo vozila z registrskimi oznakami njegove države. Gre za naslednje države članice sistema zelene karte: Avstrija, Andora, Belgija, Bolgarija, Švica, Češka, Ciper, Nemčija, Danska, Estonija, Francija, Finska, Grčija, Madžarska, Hrvaška, Italija, Irska, Islandija, Luksemburg, Latvija, Litva, Malta, Norveška, Nizozemska, Portugalska, Poljska, Romu-

nija, Španija, Švedska, Slovaška, od 1. 1. 2012 Srbija in Velika Britanija. Od slovenskih voznikov ob vstopu v navedene države ne zahtevajo zelene karte, je pa priporočljivo, da jo imajo pri sebi. Na podlagi sporazuma velja enak režim tudi za Makedonijo.

Evropsko poročilo o prometni nesreči

Poročilo pomeni za zavarovalnico pomemben vir informacij o udeležencih in poteku prometne nesreče, še posebej če na kraju prometne nesreče ni bilo policije. Poročilo je uporabno za različne vrste prometnih nesreč tudi, če sta udeleženca prometne nesreče iz različnih držav. K njegovi uporabi napotuje slovenska zakonodaja, predvsem v primeru prometnih nesreč, v katerih je nastala le materialna škoda. Podobno velja tudi v številnih drugih državah članicah Evropske unije.

Ko je povzročitelj nesreče v Sloveniji tujec

Slovensko zavarovalno združenje jamči za plačilo škod, ki jih v Sloveniji povzročijo vozniki vozil s tujo registrsko tablico. Pomemben je pravilen zapis bistvenih podatkov – ime in priimek voznika, registrska tablica vozila, tip in znamka vozila, ime zavarovalnice in številka zavarovalne police oziroma zelene karte. Priporočljiva je izpolnitev Evropskega

poročila o prometni nesreči, tudi če je bila na kraju nesreče policija. Oškodovanec mora pridobiti kopijo zelene karte, še posebej če gre za vozilo, registrirano v državi, ki ni članica Evropske unije. Če oškodovanec ne more dobiti kopije zelene karte, naj prepiše podatke o številki, veljavnosti, izdajatelju, zavarovancu in vozilu z zelene karte ali pa jo fotografira.

Slovenski oškodovanec v tujini

Če slovenski oškodovanec ob prometni nesreči v eni od držav sistema zelene karte ne uspe pridobiti podatkov o zavarovanju tujega vozila, registriranega v eni od držav Evropskega gospodarskega prostora ali Švici (evropsko poročilo je bilo pomanjkljivo izpolnjeno ali sploh ni bilo), lahko pri Slovenskem zavarovalnem združenju – informacijskem centru pridobi podatke o zavarovanju tujega vozila ter imenu in naslovu pooblaščenca tuje odgovornostne zavarovalnice v Sloveniji. Tam lahko vloži odškodninski zahtevek ter opravi druge postopke glede ocene škode in njene povrnitve. Dostop do nekaterih podatkov je tudi preko spletne povezave www.zavzdruzenje.si. Če tuja odgovornostna zavarovalnica v Sloveniji ne imenuje svojega pooblaščenca za obravnavanje odškodninskih zahtevkov, mora Slovensko zavarovalno združenje samo prevzeti obravnavanje odškodninskega zahtevka kot odškodninski urad. Slovenski oškodovanec se lahko obrne na odškodninski urad tudi v primeru kršitve trimesečnega roka – odškodninski urad bo takoj navezal stik s pristojno tujo odgovornostno zavarovalnico oziroma njenim pooblaščencom ter pristojnim tujim odškodninskim uradom in jih pozval k takojšnji izpolnitvi obveznosti.

Zelena karta je dokument, s katerim se udeleženci prometnih nesreč identificirajo, na njem so navedeni tudi stiki ustanov, kjer lahko udeleženci prometnih nesreč dobijo potrebne informacije.

Kadar oškodovanec razpolaga s podatkom o tuji zavarovalnici, pri kateri je zavarovan tuji povzročitelj prometne nesreče, lahko takoj vloži odškodninski zahtevek neposredno na pristojni slovenski zavarovalnici, ki je korespondent tuje zavarovalnice. V nasprotnem primeru ga bo zavarovalnica s poizvedbo o zavarovanju tujega vozila napotila na Slovensko zavarovalno združenje.

Koristne povezave: Slovensko zavarovalno združenje www.zav-zdruzenje.si, Adriatic Slovenica www.adriatic-slovenica.si, Generali zavarovalnica www.generali.si, Zavarovalnica Maribor www.zav-mb.si, Zavarovalnica Tilia www.zav-tilia.si, Zavarovalnica Triglav www.triglav.si, Grawe zavarovalnica www.grawe.si, Assistance Coris www.coris.si.

Prometna nesreča z nezavarovanim motornim vozilom

Če prometno nesrečo povzroči voznik nezavarovanega motornega vozila v Sloveniji, je za plačilo škode odgovorno Slovensko zavarovalno združenje s sredstvi škodnega sklada – vendar le do minimalne predpisane zavarovalne vsote. Oškodovanec lahko zahtevek vloži na Slovensko zavarovalno združenje, zavarovalnico, kjer ima sklenjeno obvezno zavarovanje za svoje vozilo ali na zadnjo zavarovalnico povzročitelja prometne nesreče.

Prometna nesreča z voznikom neznanega vozila

Če je prometno nesrečo povzročil voznik neznanega vozila v Sloveniji, Slovensko zavarovalno združenje s sredstvi škodnega sklada odgovarja le za nematerialno škodo (škodo, ki je nastala zaradi smrti, telesne poškodbe ali telesne okvare), vendar največ do minimalne zavarovalne vsote, ki je bila predpisana na dan škodnega dogodka. Oškodovanec lahko zahtevek vloži na Slovensko zavarovalno združenje ali pri zavarovalnici, kjer ima sklenjeno obvezno zavarovanje za svoje vozilo.

Metka Marić

Prazniki za počitek, užitek in športne aktivnosti

Skupinska fotografija ob planinskem domu na Tromeji

V Umagu so se zabavali tudi otroci.

Letošnji prvomajski prazniki so bili zaradi izjemno lepega vremena prava poslastica za počitek, uživanje in športne aktivnosti. Člani Športnega društva Skupine Premogovnik Velenje so lahko uživali ob morju v hrvaškem Umagu, kjer so se med drugim predajali težko pričakovanim sončnim žarkom, ki jih je kar predolgo skrivala mrzla in snega polna zima. Za Kranjsko Goro pa so se odločili tisti člani, ki radi usvajajo bližnje gorske vrhove, saj jih v teh krajih na manjka. Dostopni so vsakomur, ki zna oceniti njihovo težavnost in se temu primerno tudi odloči, na kateri vrh se bo podal.

V društvu smo se potrudili in organizirali različne aktivnosti, s katerimi so lahko naši člani te dni izkoristili za kolesarjenje, odbojko, nogomet, košarko, pohode, igranje tenisa, predvsem pa za druženje v krogu svojih družin in prijateljev. V službo smo se vrnili zdravi in v dobri kondiciji, zato je tudi delo lažje steklo.

Jožica Peterlin

foto: Hans

Slika je simbolična.

ŠKODA Rapid za 9.999 €

Rapid Active 1,2 MPI 55 kW

Redna cena: 10.999 €

Popust ob nakupu staro za novo: 1.000 €

Cena: 9.999 €
**JAMSTVO
4 PLUS**

- klimatska naprava
- 6 zračnih blazin
- ESC, ABS, MSR, ASR, EDS, HBA (sistemi za nadzor stabilnosti vozila)
- radio (CD, MP3)
- daljinsko centralno zaklepanje
- električni pomik stekel spredaj

PSC PRAPROTIK d.o.o., Šaleška 15, Velenje, tel.: 03 898 32 20

Specifična poraba goriva in izpusti CO₂:
5,8 l/100 km in 134 g/km.

*Ni res, da je odšel – nikoli
ne bo!*

*Ujet v naša srca,
z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak
spremljal v tišini.*

ZAHVALA

Ob prezgodnji smrti moža
in očeta

Borisa Šiliha

se iskreno zahvaljujemo
kolektivu Premogovnika
Velenje, sodelavcem
Službe VZD ter sindikalni
podružnici Strokovnih
služb za darovano cvetje,
sveče ter izrečeno sožalje.

Hvala rudarski častni
straži, praporščakom in
članom Pihalnega orkestra
Premogovnika Velenje.

Posebna zahvala Dragu
Kolarju za pomoč in
spoštljive besede slovesa.
Hvala vsem, ki ste Borisa
pospremili na njegovi
zadnji poti.

Žena Jelka,
sin Robi s Saro
ter hči Simona

GOST, d. o. o., Velenje,
Restavracija Jezero

JUNIJ, MESEC JAGOD!

V Restavraciji Jezero v Velenju

vas bomo v juniju razvajali
s svežimi, slastnimi
in sladkimi jagodami.

Vljudno vabljeni!

Za podrobnejše informacije pokličite: 03 5866 462 ali 051 344 757.

POSLOVILA STA SE**Aleš Gačnik – Gačo**

14. 7. 1970–28. 4. 2013

Ponovno je cesta vzela mlado življenje. Aleš je želel tisto pozno nedeljsko popoldne samo še malo naokoli z motorjem, ki je bil njegova ljubezen, malo, da se naužije vetra v laseh in potem odpelje nazaj domov v Šentjur k svojim dekletom Renati, Evi in

Ani. Žal ...

Našemu kolektivu se je pridružil 3. decembra 1990 kot pripravnik, prvo delovno sredino je našel v Jamskih gradnjah, a vztrajen kot je bil, je z veliko odrekovanja na ŠC Celje z diplomo zaključil študij gradbeništva in kot inženir gradbeništva delal na Pripravah, pa nekaj let na terenu, zadnja tri leta pa ponovno na Pripravah kot nadzornik. Človeški, odgovoren, prijazen, dostojen in predvsem tovariški je bil do vseh, s katerimi je delil vsak delovni dan posebej.

Od Aleša smo se v velikem številu poslovili na pokopališču v Šentjurju pri Celju v soboto, 4. maja, popoldne.

Jože Gracej – Mišo

11. 2. 1965–2. 5. 2013

Mnogo prekmalu se je končala njegova pot, pa čeprav je obstajalo neizmerno upanje v vseh, ki smo zanj stiskali pesti vse od decembra 2011, ko je moral v bolniški stalež zaradi bolezni, ki je zajedla v njegovo telo. Številni obiski kameratov Jamskega

vrtanja, številne želje so bile zamen. Jože je odšel mirno in tiho, zadnjo čast pa smo mu izkazali v ponedeljek, 6. maja, popoldne na pokopališču v Podkrajju.

Jože se je z nami srečeval vse od 1. avgusta 1983, ko se je odločil za delo rudarja v našem kolektivu. Jamske gradnje, zatem Priprave in od leta 1991 naprej v Jamskem vrtanju so bile delovne središče, kjer je delal, garal, soustvarjal in bil skupaj z nami vesel vsakega uspeha posebej. Žal pa je bila njegova zgodba končana prekmalu, da bi čez nekaj let užival v zasluženem. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

ZAHVALA

Ob nenadni tragični izgubi ljubljenelega moža in očeta

Aleša Gačnika – Gačota

se iskreno zahvaljujemo kolektivu Premogovnika Velenje, častni straži, rudarski godbi, izvajalcu s trobento in vsem Aleševim sodelavcem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k mnogo prezgodnjemu večnemu počitku.

Hvala tudi za darovano cvetje, sveče in vso izkazano pomoč ter izrečena sožalja.

Dragi Aleš, naš papa – pogrešamo te. Večno boš ostal v naših strtih srcih.

Za vedno tvoje tri punce:
žena Renata in hčerki Ana in Eva

ZAHVALA

Ob boleči izgubi sina, brata in partnerja

Jožeta Graceja – Mišota

se iskreno zahvaljujemo kolektivu Premogovnika Velenje, sodelavcem obrata Priprave – Jamsko vrtanje, častni straži, pevcem, rudarski godbi, izvajalcu s trobento in za besede slovesa.

Njegovi mama Jožefa, oče Robert, sestra Jožica z družino in Cvetka

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta, moža in dedka

Janeza Schweigerja

se iskreno zahvaljujemo kolektivu Premogovnika Velenje, častni straži in rudarski godbi, posebej pa še sodelavcem HTZ in PV za vso izkazano pomoč in izrečena sožalja.

Sin Peter Schweiger z družino in žena Anica

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem sodelavkam in sodelavcem Premogovnika Velenje, ki so bili ob meni 9. maja 2013, ko sem si zlomila nogo.

Na podlagi njihove hitre in spretnosti sem prišla do nujne medicinske oskrbe, zaradi katere bo moje zdravljenje veliko krajše.

Zorka Ojsteršek

Brez vandalizma je lepše – zaustavimo ga!

Premogovništvo že skoraj 14 desetletij soustvarja podobo Šaleške doline. V Premogovniku Velenje, kjer se družbena odgovornost kaže že vse od začetka delovanja, vseskozi zelo dobro sodelujemo z lokalno skupnostjo in okoljem, katerega sestavni del smo. Veliko pozornosti namenjamo urejanju okolja, saj se zavedamo svoje odgovornosti do zaposlenih in lokalne skupnosti. Žal trud vedno znova izničijo posamezniki z neprimernim in nespoštljivim odnosom do okolja.

Na območju turistično-rekreacijskega centra ob šaleških jezerih se že nekaj let zapored srečujemo z vandalizmom. Na udaru so že bile posamezne naprave na trim stezi, informacijska tabla »Kolesarsko-sprehajalne poti« in leseni deli klopi, ki jih je Premogovnik Velenje namenil obiskovalcem tega območja za počitek. **Tokrat so se vandali lotili sadnega gozda,** ki ga je Premogovnik skupaj z Ljudsko univerzo Velenje in ostalimi partnerji zasadil na degradiranih površinah z namenom ohranitve podeželske dediščine in povezovanja kulturne dediščine, naravnih vrednot ter kulturne krajine z razvojem turizma in s preživljanjem prostega časa.

Na tem območju **ni dovoljena uporaba odprtega ognja oziroma kurjenje na prostem,** česar pa nekateri obiskovalci ne upoštevajo. Tovrstna dejanja so lahko okolju in ljudem nevarna, zato bodo morebitni kršitelji kazensko odgovarjali.

V zadnjem času opazamo tudi, da so avtomobili parkirani na mestih, ki temu niso namenjena, zato obiskovalce tega območja pozivamo, naj **upoštevajo navodila redarjev** in označbe na tablah. Le tako bomo lahko omogočili prosto pot intervencijskim vozilom.

Za vzdrževanje reda in discipline znotraj pridobivalnega prostora Premogovnika Velenje skrbijo varnostniki HTZ Varovanje, za dnevni nadzor na tem območju pa je s strani Premogovnika pooblaščen tudi družba PV Invest. Omenjeni varnostniki niso odgovorni za sprehajalne poti in druge površine, ki so zunaj pridobivalnega prostora, ampak za red skrbijo redarji Mestne občine Velenje. Ker redarji niso ves čas prisotni

na tem območju, je zelo pomembno, da uporabniki sami skrbimo za red in disciplino.

Toplejši meseci na območje okrog jezer privabijo veliko število obiskovalcev, saj ta del naše doline za marsikoga pomeni oazo miru, kjer se lahko sprostijo, rekreirajo in družijo.

Proti vandalizmu se policisti veliko lažje spoprijemajo v sodelovanju z vsemi občani, zato si ne zatiskajmo oči pred početjem vandalov in prijavimo storilca. Anonimno prijavo lahko podate na telefonsko številko policije (080 12 00) ali na številko 112 oz. 113.

Metka Marić

Zavedajte se posledic vandalskih dejanj in nam pomagajte pri preprečevanju ter pri odkrivanju storilcev, saj bomo le tako lahko ohranili čisto, varno in lepo urejeno okolje.

Nagradna križanka

						AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	KREPELCE	Z DELOM PRIDOBLEJNA IZKUŠENOST	NAŠ PISATELJ (KSAVER) MEŠKO		POŽELENJE	RIMSKA ŠEST	KDOR UŽIVA VEČJO NA- KLONJENOST	NAŠ LEGENDARNI TELOVADEC ŠTUKELJ	NAJMANJŠI DOBI TEK PRI TOMBOLI
						GRŠKI OTOK V JONSKEM OTOČJU				FINA TKANINA AL PACINO					
						LITERARNA SMER, KI POUDARJA KMEČKO ŽIVLJENJE									
						DEL KOLESARSKE DIRKE						TEKMOVALNE SANI KAMNITA GMOTA			
						NOŽICA PRI ČIPU				KRAVICA, TELICA	GOZDNA ŽIVAL AMERIŠKI REŽISER (FRED)				
						PLES									
														ELEMENT ITALJAN. V KAKEM DRU- GEM KRAJU	PREBIVALEC HAMLETOVE DOMOVINE
MESTO V NEMŠKI ZVEZNI DEŽELI BADEN-WURTEMBERG	OMAMNA TEKOČINA	NASPROTJE OD PORAZ	ENOTA ZA MERJENJE ČISTOTE ŽLAH- TNIH KOVIN	MEJNA REKA MED BIH IN HRVAŠKO	JAKOB SKET. MIKLOVA ? MANJŠA DVOŽIVKA				SOL DIANVODI- KOVE KISLINE RIMSKI CESAR						
SREDSTVO ZA RAZKUŽE- VANJE									ZDRAVILNA PLOŠČICA NEUŽITEN ALKOHOL						
ZBORNIK, LETOPIŠ								JAMBORI IN NJIHOVA OPREMA NA LADJI	ŠPELA ROZIN			FRANCOSKI PSIHODANALITIK (JACQUES) NATRIJ			
HROŠČ GOVNAČ								OGLASNA PLOŠČA BERILIJ				JEDI IZ STEPENIH JAJC, VINA IN SLADKORJA	ZGOLJ NAGRADA PLAČILO		
RIMSKO MO- ŠKO VRHNJE OBLAČILO				ARABSKI POLOTOK							PES S ŠILA- STO GLAVO DEL KLAVIRJA				
POLDRAG KAMEN RAZLIČNIH BARV				DESNI PRITOK VISLE	JOKAVEC ITALJAN. MESTO OB JADRAN. MORJU					PET MOJZE- SOVIH KNJIG ŠPORTNI AVTO					KLADA ZA SEKANJE DRV
TINE OMAN		ANGLEŠKA PLOŠČINSKA MERA	ŠVEDSKI AVTO NAŠ VESLAČ (IZTOK)					NEPRIJETEN DOGODEK ZID							
FEVDALNI PODLOŽNIK, KI OPRAVLJA TLAKO						KONICA EMANUEL LASKER				DISCIPLINSKI UKREP					
 IGLA ZA KVAČKANJE	GLASBENA PRIREDITEV SIPI PODOBEN GLAVONOŽEC								 URBAN KODER DVOLITRSKA STEKLENICA			ELIZABETA, LUIZA NACE SIMONČIČ			
OSTRINA KOSE IN SRPA				MASTNA TEKOČINA SNEGU PO- DOBNA SNOV					MANJŠI LOVSKI PES TRNEK						
IZVIR			KOSITER			OSNOVNE MERE KOFEINSKI NAPITEK						NAŠ DIRIGEND HUBAD			
SREBRO		ŽELEZOV OKSID	ŽIVAL S KLEŠČAMI HOKEJIST ZUPANČIČ				AMERIŠKI DRAMATIK (GEORGE) STAR SLOVAN								
NAŠ KIPAR (PETER)					ANTON AŠKERC EDVARD KOCBEK			IGOR FILOPOVIČ IZTOK REMS							
LITERATKA															
SODNIK V GRŠKEM MIT. PODZEMLJU, EAK				TER											

Nagradna križanka PREMOGOVNIK VELENJE

Geslo napišite na dopisnico in jo pošljite do 15. junija 2013 na naslov: Uredništvo Rudarja, Premogovnik Velenje, Partizanska 78, 3320 Velenje. Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli praktične nagrade.

Rešitev nagradne križanke, objavljene v **Rudarju 4/2013**, je geslo »SKUPAJ USTVARJAMO PRIHODNOST«.

Nagrajenci so: Alenka Fideršek, Velenje, Franc Štor, Polzela, Dora Velunšek, Velenje. O prevzemu nagrade bodo obveščeni po pošti. Čestitamo!

PONUDBA NEPREMIČNIN

041 665 223

STANOVANJA

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Koroška cesta
Zgrajeno: 1975
Velikost: 64 m²
Etaža: 2/5
Cena: 75.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Koželjskega
Zgrajeno: 1978
Velikost: 86 m²
Etaža: 2/4
Cena: 83.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
center
Adaptirano: 2004
Velikost: 84 m²
Etaža: 10/10
Cena: 89.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Polzela
Zgrajeno: 1980
Velikost: 78 m²
Etaža: 2/5
Cena: 85.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Cesta talcev
Zgrajeno: 1975
Velikost: 90 m²
Etaža: 4/5
Cena: 85.000 EUR

2-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Koželjskega
Adaptirano: 2006
Velikost: 65 m²
Etaža: 5/5
Cena: 73.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Sercerjeva
Adaptirano: 2008
Velikost: 84 m²
Etaža: VP
Cena: 89.000 EUR

2-SOBNO

Lokacija: Velenje,
center
Adaptirano: 2000
Velikost: 57 m²
Etaža: 6/8
Cena: 69.000 EUR

1-SOBNO

Lokacija: Kope
Zgrajeno: 1986
Velikost: 35 m²
Etaža: 2/2
Cena: 53.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Tomšičeva
Zgrajeno: 1961
Velikost: 66 m²
Etaža: 4/10
Cena: 68.000 EUR

4-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Desni breg
Zgrajeno: 1963
Velikost: 109 m²
Etaža: 2
Cena: 100.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Kardeljev trg
Zgrajeno: 1981
Velikost: 86 m²
Etaža: 12/14
Cena: 83.000 EUR

3-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Koželjskega
Zgrajeno: 1978
Velikost: 97 m²
Etaža: 4/14
Cena: 92.000 EUR

2-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Koroška cesta
Zgrajeno: 1975
Velikost: 64 m²
Etaža: 2/5
Cena: 75.000 EUR

1,5-SOBNO

Lokacija: Šalek,
Obnovljeno: 2010
Velikost: 45 m²
Etaža: 8/8
Cena: 55.000 EUR

1-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Stantetova
Zgrajeno: 1982
Velikost: 45 m²
Etaža: 4/4
Cena: 53.000 EUR

2-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Koželjskega
Zgrajeno: 1978
Velikost: 63 m²
Etaža: 3/5
Cena: 66.000 EUR

1,5-SOBNO

Lokacija: Velenje,
Jenkova
Zgrajeno: 1982
Velikost: 64 m²
Etaža: 5/5
Cena: 75.000 EUR

HIŠE

SAMOSTOJNA

Lokacija: Velenje,
Pesje
Zgrajena: 1991
Velikost: 216 m²
Velikost parcele:
636 m²
Etažnost: P + M
Cena: 130.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Velenje
Zgrajena: 1986
Velikost: 395 m²
Velikost parcele:
980 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 334.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Velenje
Konovo
Adaptirana: 2004
Velikost: 70 m²
Velikost parc.: 517 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 100.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Andraž,
Zgrajena: 1993
Velikost: 220 m²
Velikost parcele:
4.500 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 135.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Šoštanj,
Primorska cesta
Zgrajena: 1967
Velikost: 165 m²
Velikost parcele:
220 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 155.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Lokovica
Adaptirana: 2006
Velikost: 143 m²
Velikost parcele:
698 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 89.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Gorenje
Adaptirana: 2010
Velikost: 148 m²
Velikost parcele:
446 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 100.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Velenje,
za gradom
Adaptirana: 2008
Velikost: 388 m²
Velikost parc.:
1032 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 350.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Velenje,
Pesje
Adaptirana: 2008
Velikost: 236 m²
Velikost parc.: 655 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 260.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Nazarje
Zgrajena: 1925
Velikost: 120 m²
Velikost parcele:
826 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 50.000 EUR

DVOJČEK

Lokacija: Velenje, Lipa
Zgrajena: 1985
Velikost: 326 m²
Velikost parcele:
451 m²
Etažnost: K + P + N + M
Cena: 280.000 EUR

DVOJČEK

Lokacija: Velenje,
Cesta IX
Adaptirana: 2000
Velikost: 226 m²
Velikost parcele:
760 m²
Etažnost: K + P + M
Cena: 280.000 EUR

SAMOSTOJNA

Lokacija: Savinjska,
Rečica ob Savinji
Zgrajena: 2004
Velikost: 259 m²
Velikost parc.: 1.600 m²
Etažnost: P + N
Cena: 250.000 EUR

KMETIJA

Lokacija: Šmartno
ob Paki
Adaptirana: 1957
Velikost: 136 m²
Velikost parc.:
11.000 m²
Etažnost: P + M
Cena: 188.000 EUR

PARCELE

SAMOSTOJNA

ZAID LJIVA Z GRADBENIM D.
Lokacija: Vinska Gora
Velikost: 2100 m²
Velikost objekta: 1.053
Cena: 90 EUR/m²

ZAID LJIVA Z

GRADBENIM D.
Lokacija: Gorenje
Velikost: 889 m²
Cena: 59.000 EUR

ZAID LJIVA

Lokacija: Cirkovce
Velikost: 814 m²
Cena: 23.000 EUR

ZAID LJIVA Z

VIKENDOM
Lokacija: Gorenje, Gneč
Velikost: 887 m²
Cena: 65.000 EUR

ZAID LJIVA

Lokacija: Velenje,
Hrastovec
Velikost: 1093 m²
Cena: 45.000 EUR

ZAID LJIVA Z

GRADBENIM D.
Lokacija: Šoštanj,
Ravne
Velikost: 659 m²
Cena: 40.000 EUR

POSLOVNI PROSTORI

TRGOVINA,

STORITVE
Lokacija: Velenje,
Desni breg
Zgrajena: 1978
Velikost: 96 m²
Etažnost: pritličje
Cena: 100.000 EUR

TRGOVINA,

STORITVE
Lokacija: Velenje,
Prešernova
Zgrajena: 1972
Velikost: 91 m²
Etažnost: pritličje
Cena: 95.000 EUR

Nepremičninski posrednik:

Dejan GORŠEK, inž.

TELEFON:

03/897 51 30 ali 041/665 223

E-POŠTA:

dejan.gorsek@habit.si

Ponudba v oglasu zajema le del nepremičnin, ki jih prodajamo, v bazi imamo več kot 60 aktualnih nepremičnin v prodaji (stanovanj, hiš, parcel, kmetij ...). Za vse dodatne informacije o stanju nepremičnin in za termine za ogled nas pokličite!

www.nepremicnine.habit.si

Posel strokovno in varno vodimo ter izpeljemo od začetka do konca - od podpisa pogodbe do primopredaje nepremičnine. Poleg posredovanja pri prodaji nepremičnin vam nudimo **individualno svetovanje, sestavo pogodb** (prodajna, darilna, najemna ...) in pregled že sestavljenih pogodb. Pojasnimo vam lahko posamezne institute (nar. ara, odstopnina, pogodbeni kazni itd.), ki so vsebovani v pogodbi, in upoštevamo vaše želje pri zavarovanju vaših pravic. Pojasnimo vam tudi vaše pravice v primeru kršitve pogodb (neizpolnitve ali delne izpolnitve obveznosti, izpolnitve z napakami in zamude z izpolnitvijo) in odgovorimo na vsa ostala vprašanja v zvezi s konkretnim pogodbenim razmerjem.